

АНДРЕЙ ПАНТЕВ

БИО-БИБЛИОГРАФИЯ

ANDREI PANTEV

BIO-BIBLIOGRAPHY

МИЛЕНА ЦВЕТКОВА

АНДРЕЙ ПАНТЕВ
БИО-БИБЛИОГРАФИЯ

София, 2004

**Софийски университет
“Св. Климент Охридски”**

Издава се със съдействието на Колежа
по библиотекознание и информационни технологии
и Историческия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”

CIP

Цветкова, Милена. Андрей Пантев: Био-библиография. – София: Фак. по журналистика и масова комуникация, 2004. – 244 с.

016:92+949.72(01)+940(497.2)(01)+973(497.2)(01)+
92 Пантев, Андрей

1. Пантев, Андрей – био-библиографии
2. Историци, български – библиографии

- © доц. д-р Милена Цветкова, автор-съставител, 2004
© Темелко Темелков, снимка на корицата, 2004
© Софийски университет “Св. Климент Охридски” – Факултет по журналистика и масова комуникация

ISBN 954-8194-64-3
София, 2004

Съдържание

Предговор	7
За моя дневник и моите приятели <i>Ричард Крамптън</i>	14
Историята като призвание и “искра Божия” <i>Милчо Лалков</i>	18
Мистър Европа в българската историография <i>Дойно Дойнов</i>	33
Учителят по равновесие <i>Румен Генов</i>	37
Дати и събития в биографията на проф. дин Андрей Лазаров Пантев 40	
Научноизследователска и преподавателска дейност	40
Автор и лектор на университетски курсове	42
Специализации и участия в международни научни форуми	43
Административни изборни длъжности	45
Участие в научни организации	45
Обществено-административна дейност	46
Отличия	47
Библиография на трудовете на проф. дин Андрей Пантев	48
Дисертационни трудове	48
Книги	48
Научноизследователски студии и статии	60
Предговори и послеслови	85
Рецензии	90
Публикации в чужбина	97
Доклади на международни научни форуми	100
Научнопопулярни и публицистични статии	103
Интервюта	131
Мнения и изказвания в медиите	156
Парламентарни изказвания	160
Съставител	161
Редактор	162
Рецензент на книги	164
Научен ръководител и рецензент на дисертационни трудове	165
Публикации за проф. дин Андрей Пантев	170
Самостоятелни издания	170
Статии, портрети, очерци, рецензии, снимки	171
Репортажи и съобщения	182

Показалци	197
Именен показалец	197
Индекс на печатните и електронните медии	209
Използвани източници	213
Заглавия от проф. дин Андрей Пантев в световните библиотеки	218
Русия	218
САЩ	228
Германия	232
Великобритания	234
Канада	237
Австралия	239
Италия	239
Финландия	240
Франция	240
Швеция	240
Австрия	241

Предговор

Изключителна чест за мен е да ви представя издание, което маркира интелектуалните измерения на един човешки връх.

Няма съмнение, че професор Андрей Пантев, комуто е посветен настоящият труд, винаги е осъзнавал иронията и неопровержимостта на латинското “Движението е всичко, целта е нищо”. При него нищо от изреченото или оставеното върху хартия не е правено “по целесъобразност”.

Струва ми се, че не всеки разбра метафората на доц. д-р Румен Генов, когато на 11 декември 2003 г. в НДК го назова “ексцентричен тематичен номад”. Само мобилността на погледа и преобръщането на прочетените книжни страници могат да ти създадат име, от нито една сричка в което да не се срамуваш, и могат да те заредят с енергия за неопровержими научни новини и социално-политически прозрения. Обръщайки се назад, неговите ученици, изследователи и критици не могат да не се изненадат – в творческата биография на проф. Пантев силата и стойността на ефирното и писаното слово са необичайно сравними, така както самият той в историческите си трудове неконюнктурно симпатизира на феномените на “бялото” и “черното”, на “врага” и “приятеля”, на “падналия” и “изстреляния”.

Био-библиографията на проф. дин Андрей Лазаров Пантев се реализира по повод 65-годишнината му, но беше провокирана от уникалността на научноизследователската, преподавателската, експертната и публицистичната му дейност в национален и международен мащаб, покриваща един завиден цикъл от 40 години.

Настоящото издание е второто самостоятелно, комплексно и аналитично представяне на научната и публицистичната продукция на професор Пантев след публикуваната през 1996 г. библиография “Проф. д-р Андрей Пантев” от Тошка Борисова (вж №864 от био-библиографската част).

Книгата е структурирана в пет раздела. В първия раздел са текстовете на колегите на професор Пантев – на Ричард Крамптън, почетен доктор на СУ “Св. Климент Охридски” и редовен професор в Oxford University (вж и № 884), на Милчо Лалков, покойният вече професор по Балканска история в Софийския университет, починал на 11 юни 2000 г. (вж и №885), на проф. дин Дойно Дойнов, председател на “Общобългарски комитет Васил Левски” и на доц. д-р Румен Генев, ръководител на катедрата по Нова обща история в Софийския университет. В тази част е и хронологичната справка, озаглавена “Дати и събития в биографията на проф. дин Андрей Лазаров Пантев”. Вторият раздел отразява персоналната му библиография, а в третия е библиографията на публикацииите “за него”. Четвъртият раздел представлява научнопомощен апарат, в който са изготвени два показалеца за информационно търсене.

В края на изданието е поместена справката “Заглавия на проф. дин Андрей Пантев в световните библиотеки”. Идеята за това приложение се появи след извършеното от справочно-информационния отдел на Университетската библиотека подробно и многоаспектно търсене във фондовете на по-големите библиотеки по света – в Русия, САЩ, Германия, Великобритания, Канада, Австралия, Италия, Франция, Австрия, Финландия, Швеция.

Хронологията “Дати и събития” разкрива ключовите моменти в научното и професионалното израстване на проф. Пантев. Тук могат да се проследят и по-важните му лекционни курсове в български и чуждестранни университети, участията му в международни форуми в областта на исторически-

те изследвания, научноадминистративната, експертната и гражданскоадминистративната му дейност и по-важните му отличия и награди .

Био-библиографският корпус обхваща различни по вид и жанр публикации, с които проф. Пантев доказва своето трайно и неподражаемо присъствие и предизвиква съвременен и обилен резонанс в националния и международен документален – писмен и аудиовизуален фонд.

Хронологичните рамки на същинския библиографски масив покриват периода от 1964 г. до м. март на 2004 г. Регистрирани са 1033 библиографски единици, от които 870 негови авторски и 163 посветени или свързани с научната, обществената и политическата му дейност.

Материалът е систематизиран в две основни части: “Библиография на трудовете на проф. дин Андрей Пантев” и “Публикации за проф. дин Андрей Пантев”.

В първата част са диференцирани следните структурни области:

Дисертационни трудове за получаване на научните степени “доктор” (1967) и “доктор на историческите науки” (1984);

Книги, разделени на научни монографии и научнопопулярни издания и учебници (1972 – 2003);

Научноизследователски студии и статии (1964 – 2003);

Предговори и послеслови към монографии и сборници;

Рецензии за книги

Публикации (книги и статии) в чужбина, съответно в Англия, Германия, Гърция, Индия, Испания, Куба, Мексико, Полша, Русия, САЩ, Франция и Швеция;

Доклади на международни научни форуми (1973 – 2003);

Научнопопулярни и публицистични статии (1970 – 2004);

Интервюта в печатни и електронни медии (1981 – 2004);

Мнения и изказвания в медиите;

Парламентарни изказвания от трибуната на 39-то Народно събрание (2001 – 2003);

Съставител на научни издания;

Редактор на книги в областта на историята;

Рецензент на издадени книги;

Научен ръководител и рецензент на дисертационни трудове (1976 – 2003).

Втората част на библиографския корпус – публикации за проф. дин Андрей Пантев, е отражение на научната и медийната рецепция на личността му, на научноизследователската му дейност и общественopolитическите му ангажменти и прояви. Тук стремежът беше да се постигне максимална пълнота и абсолютна неконюнктурност и да се отрази всеки материал, независимо от оценъчния му характер. Безспорно е твърдението, че професор Пантев е реактив на противоположни мнения, настроения и коментари в научните и гражданските среди. Той би могъл да си каже като Чърчил: човек успява, когато половината от хората го следват, а другата половина го преследват. Но от настоящото издание всеки може да се убеди, че историкът Пантев е носител на онзи разумен баланс в думите и делата си, който не позволява името Пантев да бъде присвоявано, а човекът да бъде наричан “мой”.

Основният библиографски корпус е подреден хронологично-азбучно. Описанията са организирани в продължаваща, непрекъсната номерация и по този начин всяка библиографска единица притежава уникален номер. Чрез него се идентифицират публикациите в процеса на работа с помощните показатели. Избраният начин на подреждане е класически и позволява да се извършва наблюдение върху продуктивността на автора през годините. Съзнателно е допуснато изключение от подхода на подреждане в рубриката “Парламентарни изказвания” и в подразделите “Статии, портрети, очерци, рецензии,

снимки” и “Репортажи и съобщения”, в които подреждането е по дата на публикацията. Мотивите за това решение са свързани със спецификата на текстовете, както и с особено активния, буквално ежедневен медиен резонанс на личността и дейността на Андрей Пантев през последните години (1997 – 2004).

Всички книги, както и публикациите, чието съдържание не се подразбира от заглавието им, са придружени от анотации. Анотации има и към повечето описания на материалите “за него”, с цел да се уточни жанра, аспекта или връзката на конкретния текст с името Андрей Пантев.

В био-библиографията не са отразени непубликуваните, нетиражираните и недостъпните за читателя материали: доклади в България, проекти и устави на граждански сдружения, телевизионни и радиоинтервюта, дипломни работи, на които проф. Пантев е бил научен ръководител, както и няколко негови сценария за филми. Изключение правят докладите на международни научни форуми, включени поради силния ефект от тяхната рецепция, отразена и от някои български печатни медии. Всяко парламентарно изказване на народния представител Андрей Пантев е на разположение на гражданите в библиотеката на Парламента.

Преобладаващата част от библиографските единици са описани *de visu*. Описанията са направени по актуалните към момента стандарти: “БДС 15419-82 Библиографско описание на книги”; “БДС 17264-91 Библиографско описание: Аналитично описание на съставни части от публикации в книжни материали”; “ISBD (NBM) Международен стандарт за библиографско описание на некнижни материали” и “ISBD (ER) Международен стандарт за библиографско описание на електронни ресурси”.

Показалците, включени в помощния апарат на изданието,

осигуряват обратната връзка при информационното търсене в био-библиографския корпус:

Именен показалец – в него са отразени всички лични имена, влизащи в състава на библиографските описания и техните анотации. Подредени са строго азбучно в инверсираните си форми. Срещу тях са посочени номерата на библиографските единици, в които могат да се открият, заедно със специфичните функции, които изпълняват (“съавт.”, “състав.”, “прев.”, “рец.”, “ред.”, “реж.”, “науч. рък.”, “фотогр.”, “за него”, “за нея”).

Индекс на печатните и електронните медии – тук са изведени и подредени азбучно наименованията на всички периодични печатни и електронни издания, радиостанции, телевизионни канали и информационни агенции, явяващи се източник на публикациите.

За изготвянето на настоящия труд са използвани публикуваните до днес библиографии за Андрей Пантев (вж № 864, 888 и 889), посочените в края на изданието “Използвани източници” и личния архив на професор Пантев.

Новото информационно търсене се осъществи чрез електронните и традиционните каталози и картотеките на Народната библиотека “Св. Св. Кирил и Методий”, на Университетската библиотека и на библиотеката при Историческия факултет при СУ “Св. Климент Охридски”, на библиотеката при БАН и на Библиотеката на Народното събрание. За разширеното библиографско търсене бяха използвани Karlsruhe Virtueller Katalog – KVK, Library of Congress OnLine Catalog, автоматизирани бази данни с локален и отдалечен достъп на Централна техническа библиотека при НАЦИД, на Народна библиотека “Св. св. Кирил и Методий”, сред които Social Science Citation Index with Abstracts, Index Translationum, Contemporary Authors. Осигурен ми беше достъп и до архивите на БТА и БНТ, на вестниците “Дневник”, “Сега” “Нови-

нар”, “Банкеръ”, ”Земя” и “Капитал”.

Дължа специална благодарност за оказаната помощ на специалистите в Справочно-информационния отдел на Университетската библиотека с ръководител Елена Койчева, на служителите в Парламентарната библиотека, на завеждащия научно-методичната читалня в Националната библиотека Петя Калудина, на Рафи Демирева – редактор в дирекция “Информация” на БНТ и на моите студенти и докторанти от специалност “Книгоиздаване” във Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ.

По своя характер изданието “Андрей Пантев: Био-библиография” е научнопомощно и има за задача да подпомогне изследователската и учебната дейност по българска, балканска, европейска и американска история, по история и теория на международните отношения, на политологията, на журналистиката и др.

Настоящият труд би могъл да се определи и като елемент от единната национална база от персонални библиографии на българските учени със световна известност. Именно те инвестират ментален капитал в марката “България”.

доц. д-р Милена Цветкова
София, 26 март 2004 г.

За моя дневник и моите приятели

Ричард Крамптън

Веднъж попитали един англичанин, чието име не мога сега да си спомня, дали си води дневник. “О, не”, отговорил той, “не бих могъл да правя подобно нещо. Не бих се решил да разкривам неприятни истини за моите приятели.” “Но не бихте ли могъл да съобщавате приятни факти за тях?”, настоявал питащият. В отговор получил съкрушителното възражение: “Господине, аз не съм лъжец.”

За щастие аз не се намирам в подобно положение, когато мисля за приятеля си Андрей Пантев. Колкото и странно да звучи, той е българин, който е израснал, получил е образованието си и е работил през по-голямата част от живота си в своята собствена страна. Аз съм англичанин и въпреки че за известно време учих в университет в Ирландия, и аз съм прекарал почти целия си живот в родната си държава. Макар и разделени географски и по произход, а дълго време и от политически граници, за което нищо не можехме да направим, Андрей, както би трябвало да го наричам, е сред най-отколешните ми приятели. Преди 1989 година повечето разумни и интелигентни хора знаеха, че разделението между Изтока и Запада беше някаква лудост, че от двете страни на Желязната завеса не живеяха “комунисти” или “капиталисти”, а просто хора, че и оттам и отсам оградата имаше добри и лоши, умни и глупави, честни и непочтени, силни и слаби личности и така нататък. Персонификацията на това положение за мене винаги се е съдържала в една абсурдна мисъл: Бих ли могъл да седя в танк и да стрелям по Андрей? А

спомням си, че и той веднъж ми беше казал същото.

Нашата първа среща беше през пролетта на 1967 година. Пристигнах в България като млад току що завършил студент. Това беше първото ми посещение не само в страна от “Съветския блок”, но и въобще в континентална Европа. Бях замаян, неориентиран и, като се върна назад към спомена, невероятно наивен. Работата, която бях дошъл да върша, се оказа много по-трудна от моите предвиждания, не само поради примитивното ниво на българския ми език, но и поради факта, че архивите, по “добър” стар комунистически маниер, бяха доста “реорганизирани”. Светлинката в моя престой беше запознанството ми с двама млади български историци, които се грижеха за мене. И двамата сега се намират на върха в професията си. Едната беше Зина Маркова, а другият, разбира се, беше Андрей.

Андрей ме взе под крилото си и ми помогна повече, отколкото някога може да си представи. Без неговото деликатно, топло приятелство това мое първо посещение в България вероятно щеше да завърши катастрофално, а аз нямаше да мога да осъществя академичния си изследователски интерес, който беше в историята на България. Той предлагаше обяснения за необяснимото; “инжектираше” хумор в моменти на униние; неговата жизненост “атакуваше” моята летаргия и, най-важното от всичко, той осигуряваше компания в самотата ми. За всичко това ще му бъда вечно признателен.

Оттогава сме се срещали много пъти в България, Великобритания, Германия и на други места. В София той все така ни предлагаше помощ и гостоприемство не само на мен, но и на моето семейство и приятели. Сред най-приятните ми спомени е една случка от 1974 година, когато малка група от английски историци, включваща и професора по история от Кралската катедра в Оксфорд, посетихме България. Бяхме прекарвали

няколко дни в почивния дом на Комунистическата партия във Вонеща вода близо до Велико Търново и станцията, за ужас на английската делегация, се беше оказала “суха”. Една вечер Пантев компенсира загубеното.

Дружбата ми с Андрей, освен незабравими преживявания, включва и много работа. За мен един от най-приятните и удовлетворяващи резултати от това приятелство е, че Андрей написа послеслов на моята Кратка история на България.

Разбира се, в последните години Андрей стана също и известна фигура в българските медии, което означава, че всичките му съотечественици могат да споделят неговото остроумие, жизненост и дълбоката му проникателност. Но нито те, нито ние трябва да забравяме, че тази слава се опира на своя собствена база. Тя е съградена не само въз основа на искрящата му личност, но би била невъзможна без дълбочината на неговата ерудиция и знание. Неговото историческо познание е многостранно и задълбочено. Подобна оценка несъмнено ще бъде призната от тези, които са запознати с творчеството му от “Англия срещу Русия” насам, но трябва също да се помни, че изследователската му ерудиция не се ограничава до България и Балканската история. Той е запознат и с лабиринтите и тайните на Британската, Общоевропейската и Американската история, така както и с тази на България и Балканите.

Но аз не пристъпвам към този сборник с намерението да коментирам работата на Андрей, въпреки несъмнената ѝ важност. Всеки, който ще прочете тази книга, ще е запознат с творчеството му и ще е наясно с неговата стойност. Тези, които искат да научат повече или да открият пълен коментар върху творбите му, трябва да се обърнат към многото богати рецензии на творчеството му или към самите му работи. Читателите на този сборник ще познават Андрей и като мъдър и

често смел коментатор, тегнеш да направи публично достойствие истини, които не биха били приветствани задължително в популистките кръгове. Те ще са срещнали в негово лице личност с голямо чувство за хумор и чар. Но аз искам да ми се признае и още една привилегия. Аз познавам Андрей като приятел.

И си водя дневник. И в него, както и тук, не изпитвам никакво колебание да кажа приятни неща за един отдавнашен, толкова скъп и ценен приятел.

Историята като призвание и “искра Божия”

Милчо Лалков

“За да пишеш история по достоен начин, трябва да забравиш за своята вяра, за своето отечество, за своята партия” - твърди френският философ и лексикограф Пиер Буаст. Прекрчайвайки прага на шестото си десетилетие, проф. д.и.н. Андрей Пантев има всички основания да се гордее, че пише история по достоен начин. При това творейки и преподавайки с убеждения и в стил, противоположни на изказаните от мъдрия французин афористични предписания. Като дългогодишен университетски преподавател Андрей Пантев е един от интелектуалните кумири за студентите дори и с това, че всяка негова лекция обгръща и обговаря неподправената му вяра в дълбокия смисъл на историческото знание. Като изключително плодовит изследовател той никога не забравя и своето отечество. Въпреки че острастени патриотари понякога го упрекуват, защото гледа на родната история и от “камбанарията” на съседите. Те умишлено забравят или просто не знаят, че именно добрият историк обича отечеството си, но никога и за нищо не го ласкае. Като личност в едно сложно, объркано и рушащо морални стойности време Андрей Пантев не се погаври и с убежденията си - без да плаща дан на първична партийна обвързаност или на догматична вяроност към съмнителни идейни постулати. И не случайно през последните недовостойни като човешко качество десетина години често се обръщат към него - личността и професионалиста - с полузавистлива констатация: “Ти никога няма да се промениш”.

И едва ли е необходимо да се променя един учен-изследовател, преподавател и публицист, който повече от тридесет и пет години налага ярко и оригинално присъствие в българския духовен живот. Над 400 публикации /монографии, научно-изследователски студии и статии, дисертации, предговори, рецензии, научно-популярни статии и информации/ са накарали една библиографка да възкликне, че е “провокирана от достойнствата и своеобразието” на тази изключителна творческа дейност¹, отдавайки и дължимото с великолепна библиография. Могат ли да се намерят ключова дума или емблематична фраза, която да претендира за същностно докосване до респектиращото творчество на проф. А. Пантев?

Нека ми бъде позволено да цитирам известния Ерик Хобсбаум. Той коментира прочутата лекция “Що е нация?” на Ернест Рьонан с думите: “Както казва Рьонан, погрешното схващане на собствената история е част от това да бъдеш нация. Историците са професионално задължени да не я схващат погрешно, или поне да се стараят да избегнат това”.² Цялата творческа и преподавателска кариера на проф. Пантев сякаш е подчинена на този морален и професионален принцип - да преодолява изкушенията на погрешно схващаната и тенденциозно интерпретираната история. И той не само ги преодолява - с мащабност на познанията, с елегантност на методологическия подход, с брилянтност на фразата. Проф. А. Пантев е един от малкото съвременни български историци, които постоянно търсят философската рамка на протичащите процеси и разигравашите се събития в миналото. Нещо повече, още по-малко са тези, които подобно на него имат европейска и глобална мяра за историята, които еднакво добре виждат и гората, и отделното дърво при научните и публицистичните исторически занимания.

“Свидетели сме на едно припряно преосмисляне на разно-

лики исторически добродетели, при които се стига до интуитивното предположение, че веднъж преобърнати изцяло на един пълен ход, фалшивите императиви от миналото ще си дойдат на вярното и истинско място като морални исторически присъди... Поразително просто, нали? Но дали винаги тази удобна простота е справедлива, подходяща и потребна..." - ето една от многобройните илюстрации на прилаганата от проф. Пантев мяра към миналото.³ Той се съмнява в традиционните схващания за историческите процеси, но и аргументирано воюва срещу всички крайни формулировки на предизвикателните новатори. Изследователят А. Пантев разчита знаците на световното историческо движение, но без скрупули отхвърля всички опити за прекомерна глобализация на "историческото" като категория, за скована идеологизация на разнообразния и разнопосочен исторически живот.

Този негов подход го извежда на хълма на модерното историческо виждане, което търси пъстротата на социалното движение в света, иска да долови еволюцията на институционалните системи. Достатъчно е да хвърлим само един поглед върху част от монографиите на проф. Пантев ("Век на буржоазни революции", "Революции и реформи в Западна Европа и Северна Америка XVII-XVIII в.", "Защо две Америки", "Раждането на модерната демокрация", "Рицар или чудовище", "Из историческите пътища на модерния национализъм" и др.), за да се разберат предизвикателствата, пред които се изправят дарбата и ерудицията на един модерен историк. Нему в тези изследвания принадлежи професионалният скептицизъм спрямо теориите за някакъв краен праг на световния исторически вървеж, за достигнат връх на човешката цивилизация.

"Историческият процес винаги е една обща непрекъсната тъкан, където всеки епизод е предопределен от предишния и

заедно с това непосредствено свързан с него. Но историците винаги са търсели разграничителни линии в историята, които да отделят този неизбежен континуитет, за да установят кога и в каква степен се променя както обликът на човешкото общество, така и животът и съдбата на отделния човек” - твърди проф. Пантев.⁴ Всъщност това е поредното непосредствено внушение за посоката, която следват творческите дирения на проф. Пантев в трудно обзримата област на новата обща история. Тя съставлява един от основните изследователски пластове в неговата продукция. Суховато заключение, което би се обагрило с неоспоримата констатация за водещото място на проф. Пантев в българските “атаки” срещу тази сложна академична дисциплина. А всеки, малко или много изкушен в професионалното историческо битие, знае как се овладява тази дисциплина от ниския хълм на българските изследователски възможности.

И ако свържем последния цитат с основната аналитична нишка на изброените монографии, то прозрението за авторска нагласа ни отвежда към съчетанието между класическа политическа история, историческа антропология, социология, философия. От тази интердисциплинарна “сърцевина” тръгва проф. Пантев с промисъл за жизнената необходимост от противоречия и конфликти както в общочовешката история, така и в живота на отделната личност. Със свободен размах той разгръща и моралните етюди от световната история, при които трудно могат да се доловят границите между добро и зло. В този смисъл разбираме и неговите изследователски амбиции, и използваните етични категории, когато защитава тезата за значимостта на всички осъществили се исторически тенденции - от едва забележимата до най-мощната. А. Пантев използва онзи начин на историческо мислене, който при тълкуването на европейската, американската и въобще световна-

та история разбива клишетата и подсказва новите пътища на развитие. При това неговият изследователски рефлекс винаги го тласка да преосмисля, съпоставя, балансира и разширява традиционни представя, без да изпуска ръка от пулса на суровите исторически реалности.

Именно този рефлекс получава ярък израз в монография като “Европа между две революции 1799 - 1848. Сходности, паралели, различия”. В нашите ръце е книга, която изковава историческия образ на Стария континент колкото монолитен в контурите на общите исторически закономерности, толкова и разнообразен при проявленията на общото в частното за един наситен с динамика къс от европейската история между два революционни труса. В тази книга, както и в другите монографични изследвания по проблемите на новата обща история читателят ще се натъкне на поредица от заслужаващи внимание обобщения: за типовете съпротивителни движения, за лабилността на социалните граници в европейските общества, за същността на социално-икономическите трансформации, за институционалните промени и т.н.

Същевременно проф. Пантев помни проверената истина, че историята е извор на политическа мъдрост не само поради индивидуалното изследователско вторачване във фактите. Той професионално точно улавя същината на дискусиите по най-спорните проблеми на общата история и винаги казва своята дума - къде с оригинални обобщения, къде с деликатни хрумвания, къде с ударение върху колоритен детайл, къде със сполучливо усилие да проникне в мисловния свят на съответната епоха.

“Демокрацията е преди всичко рация, а после мечта, преди всичко обществена потребност, а после морална норма. Дали партийните и политическите институции ще подкрепят или яростно ще се противопоставят на този процес, зависи не

толкова от техните нравствени стандарти, колкото от тяхното разбиране на демокрацията като благо, а не като безадресна и абстрактна доброта. Демокрацията не е създадена от робите. Нещо повече, тя не е създадена за робите. Тя е предназначена да направи по-силен и по-богат по-силния, което автоматически облагодетелства и по-низшите социални слоеве, и по-слабите политически сили” - разсъждава в една от книгите си проф. Пантев.⁵ На подобно разнообразно, многопластово и дори емоционално определение на демокрацията биха завидяли много историци, политолози, философи, социолози. Други биха открили твърде силна доза публицистика в него. Във всички случаи обаче определението е свидетелство за аналитичните възможности на един дългогодишен титулярен преподавател по нова обща история в СУ “Св. Климент Охридски” да намери онзи експресивен изказ, който ще накара студентите да възприемат личността от професорската катедра като една константа за научната истина.

Впрочем избрах по-дългия цитат и поради друга причина. Съсредоточавайки се върху темата за “раждането на модерната демокрация”, проф. Пантев избира и предизвикателството да изследва проблеми, които плуват в рискованата интердисциплинарна област. Авторът се блазни от историята на идеите и то най-вече от тези, които дори и в съвременното витаят из теоретическата мъгла. Вярно е, че подобни теми са атрактивни. Ала още по-вярно е, че те провокират творческите амбиции на мнозина с желанието именно върху тях да падне честта на последната “инстанция” на академичната истина.

Тъкмо обаче към подобна проблематика, “която е опасна със своята проста сложност”, проф. Пантев проявява особени предпочитания. Вглъбяването в нея позволява на автора да постави на изпитание чувството си за историзъм, умението да проследи генезиса на едно явление в различни геополитичес-

ки и социални условия. В същия план А. Пантев не претендира за научно финализиране на изследователския проблем. Той просто дири само част от истината. А тя, в неговата скала от оценъчни стойности, е винаги различна при различните географски координати, различните политически условия и различните социално-икономически дадености.

“Тази книга прави само първоначален опит да установи диалектическата връзка, съотношението и допълването между еволюционното и революционното като методи и като мислене при практическото решаване на исторически задачи. Нейното изложение свидетелства, че често революцията и реформата се намират в позитивно и прогресивно взаимодействие, въпреки принципната историческа несъвместимост между тях в решаващи и драматични, но временни исторически обстоятелства” - започва една от книгите си проф. Пантев.⁶

Тя за сетен път илюстрира “вкуса” на автора към методологията на историческото познание, към философските отсенки на миналото. Може би този вкус е плод на неговите дългогодишни лекционни курсове, чиито многобройни слушатели трябва да се научат преди всичко да мислят, а не само самоцелно да трупат факти? Може би проф. Пантев иска да хвърли един мост между минало и съвременност, експлоатирайки темата за революциите и реформите в подтекста на всичко онова, което ни заобикаля? А може би той иска да ни предпази от увлечението да пренасяме механично в съвременното характеристики и черти, типични за отминали времена? Три въпроса, а един от възможните отговори вероятно ще прозвучи така: проф. Пантев не иска да чупи гръбнака на фактите в услуга на оригинални, но съмнителни като доказателствена основа тези.

И оттук обръщаме поглед към другия изследователски

пласт в научните занимания на проф. Пантев и тяхната творческа продукция - англосаксонският свят и неговото отношение към България и Балканите. Този пласт е неговата изначална изследователска страст и на нея са посветени двете му дисертации: "Политиката на Англия към България 1879 - 1894" и "Българският въпрос в Англия и САЩ 1876 - 1903". По-късно те са представени на научната общественост като преработени, разширени и обогатени монографични издания. Всъщност техният автор е първопроходец в тази проблематика - по мащаби на изследване, по хронологическа протяжност и събитийна наситеност на темите, като богатство на документация и литературен материал.

Достатъчно е да посочим първата монография на проф. Пантев, посветена на англо-руския сблъсък в Балканския югоизток през интересен за европейските международни отношения период от 1879 до 1894 г. Тя е класическо изследване по дипломатическа история, сериозно подплатено с архивни материали и литературни източници, чието изброяване е отнело цели осем страници.⁷ В нея авторът не подсказва, той просто доказва заложените си в проучването на международните отношения като тенденции и закономерности, като случайности и проблясъци на ирационалното начало в историята.

И тук допираме до необходимостта да направим неизбежната приносна оценка, когато става дума за толкова разнообразно и богато историческо творчество. Знам, че тя ще предизвика гримаса на досада у тези, които искат да се отърсят от шампата на традицията при подобен род обзори. Но нали все пак се прави равностметка на творческо присъствие, оставило плодovitа следа през няколко десетилетия!

Когато твори по големите философски и познавателни проблеми на новата обща история, когато единствен от бъл-

гарските историци прониква в нейните дебри с инструментариума на модерната социология приносяният замах и пионерската стойност на проф. Пантев се проявяват в мащаба на мисълта, в оригиналността на заключенията, в богатството на съпоставките и най-вече в умението да се открие и цялостно анализира историческото явление. Разбира се, това е възможно само при висока професионална ерудиция и “божия искра” на творческия напор. Несъмнената приносна стойност не би трябвало да се ограничава само в българската научна “география”, но може да се вмести и в европейските историографски представи за новост и новаторство.

Що се отнася до тематичния кръг, в който няколко монографии и десетки студии и статии са посветени на англосаксонския свят и неговото поведение към българите, България и Балканите в края на XIX и началото на XX в., то величината на приноса има по-други измерения. Проф. Пантев не загърбва и тук философско-историческите проблеми, разсъждавайки пространно върху структурата на отношенията между големите и малките държави, върху принципите за формиране на обществено мнение в Англия и САЩ, върху механизма на вземане на външнополитическо решение и т.н.

“Енергичната пробългарска агитация в Англия е парадоксален прецедент в цялата европейска история. В страна, която официално води най-безкомпромисна политика срещу държавното и национално обособяване на българите, е създадено такова прославянско движение, което е най-голямо по мащаби и значение в света, без да смятаме Русия” - пише той в едно от своите монографични изследвания.⁸ Тази констатация е само едно подсказване за посоката, в която се развиват творческите търсения на проф. Пантев при заниманията му с подобна проблематика. Той пръв от българските историци изгражда ненадмината и до днес пълнокръвна представа за оно-

ва, което се нарича “български въпрос” край бреговете на Темза и Потомак в съдбовни за българската нация и държавност години. Отново проф. Пантев е първият, който скицира понятието “български въпрос” в цялостната система на международните отношения през последната четвърт на XIX и началото на XX в. - и като елемент от новата история на България, Европа и Съединените щати, и като реакция на английското и северноамериканското обществено мнение, и като нееднозначна материя за дипломатическо и международно регулиране. Нещо повече, той пръв използва един нов подход в осветляването на същия проблем - очертаването му като фактор, който въздейства върху цялостната обществена панорама на Англия и САЩ. И от всички тези разностранни интереси прозират неподправено родолюбие, лишената от изследователска корист амбиция да се отдаде заслуженото на българите, България и българското не само в стеснените рами на отечествения провинциализъм, но и върху широкия друм на европейската и американската история.

Една монография като “Историческата българистика в Англия и САЩ 1856 - 1919” създава изследователски плацдарм за далече отиващи обобщения върху модерната тема за ролята и значението на “другия” или “чуждия” в собствената ти история. Книга като “Българският Април 1876 в Англия и САЩ” пък поражда прискърбна гордост с извисяването на българската националноосвободителна драма в политическия живот, обществената конфронтация и междуличностните отношения на англосаксонския свят. Тази продукция обрисова и друг творчески портрет на проф. Пантев - историк, в чиито изследователски профил новата обща и българската история не търсят егоистично парцелиране, а съжителстват в творческа хармония. Нека си припомним, че той прави най-сериозната си стъпка към научния свят с две хабилитации -

по нова обща и по българска история.

Тогава логично следва взаимопроникването между “двете истории” в съчинения от рода на “Пътят към модерния свят”, “История на новото време” и “Рицар или чудовище”, “Из историческите пътища на модерния национализъм”. “На нас, българите, много от уморителните термини, категоризации и разграничения в дефинирането на национализма са често непонятни, защото ние винаги сме живели в сравнително хомогенна и нивелирана етносоциална и културна среда. Ние сме българи, защото в Средновековието сме имали своя държава, която никога не е била забравена. Тя не е институционна вкаменелост от миналото, а прагматично тайнство на нашето духовно единство” - припомня ни проф. Пантев тези щрихи от творческия си портрет в последната монография.⁹ От същата гледна точка той регистрира в публикациите си присъствието не само на авторитет върху терена на новата обща и българската, но и на балканската история. И може би защото Клио щедро е посегнала към неговото рамо с признанието си, проф. Пантев не се поколеба да изпълни и пионерската роля в преподаването по сравнителна история, оформено вече в общонародван спецкурс с подзаглавието “Българската политическа история в европейски контекст”.

Мисля, че се досещам откъде идва началния подтик за заниманията с тази материя, която изисква богата ерудиция, солидна методологическа подготовка и пиетет към философските обобщения. “Всичко, което преживяваме днес, всичко, за което често пъти сме иронизирани, да не кажем осмивани, другите са го преживели по същия начин с не по-малко насилие, отколкото е действано на Балканите и в България” - сравнително често се повтаря този мотив в някои от съчиненията на популярния университетски професор.¹⁰ Това виждане, което руши комплекса за национална непълноценност, е

кодът на неговите занимания със сравнителна история. В него е скрита логиката за преодоляване на онези лоши стереотипи за България и Балканите, които чужденците тенденциозно налагат в европейските и световните представи, а ние безкритично възприемаме.

Проф. Пантев ни демонстрира как трябва обективно да разбираме фактора “историческо време”, протекло с различно темпо за свободния европейец и за обременения с робски тегоби българин. В същата връзка паралелът между Третата българска държава и модерна Европа изкрystalизира в понятието “историческо изоставане”. От съпоставката се раждат издържаните, промислени съждения на проф. Пантев за същността на модерния европейски национализъм и неговия балкански аналог. Изследователят и преподавателят воюват - академично, публицистично и понякога оправдано артистично - срещу подценяването на градивното начало в българския и балканския национализъм, дамгосван от високомерни западни експерти с иронично-осъдителни епитети като “лош”, “етнически”, “нелиберален” и “ирационален”. Проф. Пантев се старае да реабилитира една движеща идея, един силов, духовен и емоционален фактор в българското историческо развитие - национализма. И затуй приемаме с доверие неговата характеристика на онзи освободителен националистически изблик през последните месеци на възрожденската епоха: “Април 1876 г. бе преди всичко една революция по дух, по методика, по историческо предназначение и по историческа потребност”.¹¹

И най-сетне стигаме до онези изследователски страсти, които най-трайно задържат проф. Пантев върху небосклона на българската история. “В модерния национализъм на българите лежеше една горда емоция от минало величие и днешна увереност, че могат да бъдат стопани на собствения си дом

и то с по-голям успех, отколкото вече частично еманципирани балкански съседи. Българското националноосвободително движение може да бъде приемано и като условно закъсняло, но то бе различно, то бе и една духовна акция, където усещането за държавност надделяваше над удобствата на солунската митница, азиатските пазари и цариградските бакалници” - ни подсеща той за причините, довели до неговия морален реверанс пред съзидателния дух на възрожденските и следосвободженските българи.¹² Проф. Пантев принадлежи към фалангата на онези български историци, които с научна аргументация, родолюбива жар и патриотичен порив обясняват големия скок в историческото развитие на тяхното отечество в края на XIX и началото на XX в. - скок, извел държавата им на челни позиции в целокупното развитие на полуострова

Всъщност лесно биха се намерили тривиалните причини за това българско изпреварващо развитие. По-важното е, че в изследванията си проф. Пантев разкрива палитрата на онази национална психология, която неудържимо тласка българския народ по пътя към напредъка. И едва ли имаме право от някакъв измислен академичен Олимп да присвиваме въпросително вежди, когато той пише за “българското чудо” след 1878 г., когато окачествява отечествената динамика между 1894 и 1912 г. като “звезден миг” или афористично заключава, че това чудо “не се пръква от нищото, а е естествено продължение на една историческа традиция и перспектива”.¹³ Патриотична гордост лъха от подобни твърдения, с които проф. Пантев прави един внимателен психологически разрез на българското следосвободженско общество, за да се добере до скритите пружини на неговото извисяване, на неговите исторически сполуки.

На този фон печално, но истинно звучат неговите обобща-

ващи констатации за нашите погроми по време на войните - национални катастрофи, при чието анализиране той се издига високо над балканския комплекс да се търси вината преди всичко в “другия”, извънбалканския фактор, във вмешателството на великите сили. Проф. Пантев иска справедливо да постави на мястото виновници и оцетени, победители и победени, защото в последна сметка един историк по призвание се отдалечава от професионалната максима: “Съдът на потомството е лош и затова, че разглежда делото в отсъствието на потърпевшия”.

Този призив на професионалната етика проф. Пантев ревностно съблюдава и когато перото му се докосне до неговия любим исторически персонаж - личността на големия български държавник Стефан Стамболов. На университетския изследовател и историк по призвание принадлежи заслугата, че през последните двадесетина години той пръв постави две книги, многобройни статии и интервюта “хъшът-държавник или българският Бисмарк” пред един действително справедлив съд на историята. А за такава стъпка се изискваше не само професионална обективност, дистанциране от тенденциозни историографски наслоявания, но и гражданска доблест. Може ли да се постигнат по-точни характеристики на изключителния българин от тази: “Единствената политическа фигура в нашата нова история, в която не преобладава илюзията, романтиката и надеждата пред истинските постижения”?¹⁴

Проф. Пантев беше и първият, който възропта срещу кампанийността в отразяването на тази бележита личност, срещу люшкането на оценъчното махало в познатия български стил “горе-долу”. Портретът, създаден от него на Стамболов, е един от върховете в българската историопис, посветена на личностите от Третата държава. Проф. Пантев събра в представата за мащабния държавник национална психология, хъ-

шовска романтика, груб политически реализъм, грандиозен стопански размах и усет за модерното време. С една дума - той проникна до сърцето и разума на този неповторим исторически образ и величав политически мъж.

А това може да направи само историк, който е роден за професията си и умее да и се наслаждава. И римският поет Марциал ни отпраща към мъдростта на древните: “Да умееш да се наслаждаваш на миналото значи да живееш двойно”. Може би той е имал предвид и шейсетата годишнина на Андрей Пантев?

Бележки:

- ¹ Проф. д.и.н. Андрей Пантев. Библиография. Състав. Т. Борисова. Благоевград. 1996, с.4.
- ² Хобсбом, Е. Нации и национализъм от 1780 до днес. С., 1996, с. 19.
- ³ Пантев, А. “Новата” нова обща история. - История, кн. 3, 1993, с. 1.
- ⁴ Пантев, А. Век на буржоазни революции. С., 1982, с. 7.
- ⁵ Пантев, А. Раждането на модерната демокрация. С., 1993, с. 9.
- ⁶ Пантев, А. Революции и реформи в Западна Европа и Северна Америка XVII - XVIII век. С. 1988, с. 5.
- ⁷ Пантев, А. Англия срещу Русия на Балканите, 1879-1894. С., 1972, с. 290-297.
- ⁸ Пантев, А. Българският въпрос във Великобритания 1876-1878. С., 1981, с. 167.
- ⁹ Пантев, А. Рицар или чудовище. Из историческите пътища на модерния национализъм. С., 1993, с. 7.
- ¹⁰ Пантев, А. Националните движения между поуките от миналото и реалностите на настоящето. История/Общество/Философия, кн. 4, 1991, с. 5.
- ¹¹ Пантев, А. Априлското въстание в контекста на съвременното. История, кн. 21, 1996, с. 1.
- ¹² Пантев, А. Българският Април 1876 в Англия и САЩ. С., 1996, с. 254.
- ¹³ Божилов, И. и др. История на България. С., 1993, с. 433.
- ¹⁴ Пантев, А. Завръщането на Стефан Стамболов. В: Български държавници 1878-1918. С., 1993, с. 123.

Мистър Европа в българската историография

Дойно Дойнов

Шестдесет и пет години е зряла, но не върхова възраст в развитието на една творческа личност, особено пък когато се касае за историк и мъж като професор Андрей Пантев. Един коренен българин, истински европейец по образование и култура, по мисъл, манталитет и поведение. Без съмнение – гордост за онази част от българската общественост, която не е проядена от убийствените за нас завист и егоизъм, в която е останало чувството за род и отечество, която все още се възмущава от напредъка и репутацията на България.

Андрей Пантев е човекът с две лица. От едната страна е онова, което публично се знае от пресата, радиото и телевизията. Другото е оформено чрез научното дело, научното верую и актуалните особености на юбилея, но остава едно табу за широката общественост.

Оглеждайки биографията на Андрей Пантев, аз с удивление забелязах, че до 30-годишната си възраст той се е образовал. Роден е в семейство на мъдри учители, получава солидно гимназиално и университетско образование, слуша лекции по Нова обща история при професор Христо Гандев в Софийския университет, минава през аспирантура, специализира у нас и особено в чужбина – в Англия през 1967 г. и в САЩ през 1979 г. Става кандидат, а после и доктор на историческите науки.

При такова образование, подхранвано от мощен интелект и природен талант, резултатите не могат да бъдат други, ос-

вен тези, които днес са една очевидна обективност.

Начало на творческата дейност на Андрей Пантев става 1964 година, а темата на неговата първа публикация е “Крепостното строителство във Видин в края на XVII и първата четвърт на XIX век”. От тази първа статия до днес под перото на Пантев се появяват близо 900 заглавия, от които над 40 монографии, десетки учебници, студии, статии, рецензии, предговори, съставителство. Тези публикации на български и чужди езици са пръснати в наши и световни научни издания или са станали достояние на публиката чрез пресата, радиото и телевизията.

Рецензии за неговите трудове са писали автори – имена в науката, като Крумка Шарова, Константин Косев, Елена Стателова, Милчо Лалков, Веселин Трайков, Симеон Дамянов, Иван Илчев, Минчо Семов, Димитър Цанев, Димитър Саздов, Христо Глушков, Трендафил Митев, Радослав Мишев, Борислав Гаврилов, Христо Попов, Румен Генов, Цветанка Соколова, Петко Петков и още много други, включително и чужди автори като Михаил Золотухин, Ричард Крамптън и Фредерик Чери.

Една част от трудовете на професор Пантев са преведени на английски, включително и в САЩ, на испански, руски, дори и на хинди, преиздавани са в други страни.

Първата книга, с която още при излизането ѝ през 1972 г. Андрей Пантев впечатли българската историческа колегия и бе приет от една по-широка аудитория, бе неговата кандидатска дисертация “Англия срещу Русия на Балканите: 1879 - 1894”. С този си, макар и пръв, но крупен исторически труд, Андрей Пантев смело се намеси в заварената огромна по количество и многозначна по произход кохорта пишещи, изучаващи тази толкова стара и толкова актуална историческа материя. Намеси се категорично не само като учен. Още тогава

показа, че има характер на балансър и поглед на Сибила, нещо, което мисля, че най-пълно изяви в поредната си нетрадиционна монография „Другата версия” – една книга, богата на инвенции, на внушения и на език.

На пръв поглед тематичният обseg на авторовите интереси на Андрей Пантев е разнообразен: най-всестранно от всички в българската, пък и в чуждата историография, е разгледал българския въпрос във Великобритания през бурните 1876 – 1878 години, в САЩ от 1876 до 1903 година; проследил е началото и развитието на историческата българистика в Англия и САЩ, разгледал е в отделни изследвания взаимоотношенията между САЩ и България по време на Първата световна война; издал е книги и учебници по Нова европейска и американска история, сред които „Век на буржоазни революции”, „Революции и реформи в Западна Европа и Северна Америка XVII – XVIII век”, „Гражданската война в САЩ 1861 - 1865”, „Европа между две революции”, „Христофор Колумб и Новия свят”, „Защо две Америки”. Публикувал е трудове с проблемно-историческо съдържание, като „Рицар или чудовище” – книга за модерния национализъм, „Пътят на модерния свят”, „Лекции по сравнителна история”. Участвал е в написването на няколко тома по история на България. Съвместно с Елена Стателова издаде една от най-приемливите книги за Съединението от 1885 г. и то по повод 100-годишнината на това голямо събитие в българската история.

Андрей Пантев е най-продуктивният автор на книги, студии, статии, речи и есета, посветени на големия революционер и държавник Стефан Стамболов. Тук, струва ми се, няма да бъде справедлив, ако не отбележа не само високата научна съвест, но и гражданското мъжество, което Пантев прояви при публичното разкриване на Стамболов в години, когато много други страхливо мълчаха.

Струва ми се, че и това, на което се спрях до тук, показва широкия диапазон в изследователската тематика на юбиляра, макар, че ако проследим цялата му библиографирана продукция, този разговор ще бъде далеч по-голям...

И все пак – нека отбележа едно друго мое лично убеждение – тематичната широта в писмената му научна продукция е само на пръв поглед. За мен професор Пантев носи една интуитивна авторова дисциплина по отношение на интереси, теми, събития и личности – те са главно въпросите на Новата обща и българска история, въпросите на историята и развитието на модерните общества и идеи. В този смисъл твърдя, че Андрей Пантев е не само български, той е един от водещите европейски историци – изследователи от концептуален ранг.

В началото на моя текст си позволих да употребя думата “гордост” като асоциативна на човека и твореца Андрей Пантев – дума, която е твърде компрометирана в очите на високата ни интелигенция, но аз не намерих по-подходяща за случая. В края на обръщението си – вече убедено, аз я повтарям. И най-после, чувствам се убеден, че професор Пантев притежава всичко, което един нормален учен и мъж си има, затова му пожелавам в бъдеще да търси и утвърждава само съвършеното.

А какво е съвършенство? Аз не знам. Ще цитирам само думите на неподражаемия френски скулптор Роден. Когато го попитали как изгражда единството между дух и материя и постига артистична магия, отговорил просто: “Отнемам излишното”.

Учителят по равновесие

Румен Генов

Ако постоите половин час по коридорите на Историческия факултет на Софийския университет, непременно ще го зърнете наоколо. Неговата малко неврастенична походка, онази изискано състаряваща го лула спират погледи в различна рецепция - от любопитство до снизхождение. Но преобладава скалата между симпатия и възторг. Това е небезизвестният професор Андрей Пантев, носещ и пръскащ, както казва самият той, “немотивирано веселие”. Съмнявам се, че има студенти по изкуствознание, дипломация, най-вече, разбира се, по история в София, Велико Търново и Благоевград, които да са забравили неговите лекции, в които във времената на американофобия и русофилия ги водеха към Линкълн и Стамболов, а след “преливането” в обратната посока - към робските страдания и Освободителната война. Често иронизиран за медийно преекспониране, той нито веднъж не се обърна към редакции и издателства, освен ако следваше да обяснява, че не е камила. Прекалено известен за един обикновен преподавател, той не вражда тази популярност в длъжности, добре финансирани проекти, богати фондации и щедри сдружения. На всяко светско парти или академическа конференция той е само Андрей Пантев. Каквото и да означава това. Можете ли да си го представите седящ на бюро, слушащ информация, прошения и предложения за бюджет, щат, реорганизации, “търсене на пари”, проценти и пр. ? Той трудно търпи заседания повече от половин час особено ако с тях се симулира загриженост за съдба, която е вече предрешена. При всепризна-

тото му дар слово чули ли сте някога да се изказва на събрания?

Той е един от малкото преподаватели, хабилитирали се едновременно по българска и световна история. Може би затова е развил професионална способност за сравнително съпоставяне в общоисторическия процес, която отдавна впечатлява читатели, зрители и слушатели. Спомням си едно писмо на Питър Шугар от Сиатъл по повод на негова изява там. “Дори и турският, и югославският ни колега, които виждат нещата по друг начин, бяха принудени да го поздравят” - пише до ръководството на БАН известният американски балканист. Кой ще успее да отрече, че Андрей Пантев владее аудиторията? Но не с лекотата на весели каламбури, а с онази способност да съедини в смислов анализ познанието, въображението и красноречието. Това доказва, че науката наред с другото е и привлекателна за всички хора дейност. Защото той не говори само за производството на чугун на глава от населението, за демографски прираст и километраж на жп линии, а и за онази загадъчна същност на човешкото поведение, която прави историографията по-сложна материя от точните науки. Той пише бързо, но не се чете с бързината на занимателното четиво. Защото е прекалено многопластов и многосмислов, за да бъде приет еднозначно.

На онези, които иронизират тази благословена дарба, припомняме баснята на Лафонтен за киселото грозде. Неговите 30 монографии, стотици студии и статии маркират период от четири века, два континента и тематичен кръг, включващ революции и реформи, демокрация и национализъм, външна политика и политическо оползотворяване на културно превъзходство. За кого е малко и незначимо всичко това? В чест на неговата 60-годишнина излиза сборник с название “Модерният историк”, в който намираме изследвания на истори-

ци от няколко поколения. Дали това название не стои в неговата неотпечатана визитна картичка? Той започна кариерата си като екскурзовод във Видинската крепост. Не само във Велико Търново има средновековни крепости и не само той е бил столица! Ако понятието “крепостен дух” означава и рядко срещаната у нас последователност в принципи и стойности, отказ от бързата адаптация към силните, тогава не пази ли Андрей Пантев ключ към крепостни добродетели, който смятаме, че е загубен по пътеките на симулираната модернизация?

Нека осмислим един анекдот (има ли истински професор без анекдоти?) за неговите публични изяви. “Ако пуснеш чешмата, оттам ще потече Пантев.” Добре, казваме ние. А ако затвориш чешмата, какво идва после? Суша...

Дати и събития в биографията на проф. дин Андрей Лазаров Пантев

- 26 март 1939** Роден в с. Раковица, област Видин.
- 1956** Завършва гимназиално образование в училище “Димитър Благоев”, гр. Видин.
- 1961** Магистър по история, Софийски университет “Св. Климент Охридски”, Философско-исторически факултет.
- 1967** Доктор по история, Институт по история, Българска академия на науките. Защи­тава кандидатска дисертация “Политиката на Англия към България 1880 - 1894”.
- 1984** Доктор на историческите науки, Софийски университет “Св. Климент Охридски”. Защи­тава докторска дисертация “Българският въпрос във Великобритания и САЩ 1876- 1903”.

Научноизследователска и преподавателска дейност

- 1962– 1963** Уредник в Окръжния музей - гр. Видин.
- 1963 – 1965** Екскурзовод на историческия обект - крепостта Баба Вида в гр. Видин.
- 1965 – 1967** Редовен аспирант по история на Англия, Институт по история при БАН.

1967	Научен сътрудник в Института по история при БАН.
1974	Старши научен сътрудник II ст. по История на България, Институт по история при БАН.
1975	Доцент по Нова обща (световна) история, Исторически факултет, СУ "Св. Климент Охридски".
1976-1988	Гост-професор, Великотърновски университет "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Велико Търново.
1976-1989	Гост-професор в ВИИ "Карл Маркс", гр. София.
1976-1980	Гост-професор в Националната художествена академия, гр. София.
1982-1984	Гост-професор в Университета в Охайо, Факултет по славистика, Кълъмбъс, САЩ.
1985	Професор по нова обща история, Исторически факултет, СУ "Св. Климент Охридски".
1985-2002	Титулярен преподавател по основна учебна дисциплина - Нова обща (световна) история, Исторически факултет, СУ "Св. Климент Охридски", гр. София.
1994	Гост-професор в Историческия факултет, Югозападен университет "Неофит Рилски", гр. Благоевград.
2002	Гост-професор в Пловдивски университет "Паисий Хилендарски", гр. Пловдив

2003 Гост-професор в Колежа по библиотекознание и информационни технологии – София.

Автор и лектор на университетски курсове

В България:

- 1976** Нова и съвременна история.
- 1976** Нова обща история.
- от 1978** Изворознание и историография на новата и най-новата обща история.
- 1978 – 1979** Проблеми из историята на международните отношения XIX и XX век.
- от 1985**
- Модерна европейска история и цивилизация.
 - Сравнителна история на модерна Европа.
 - Българската история в сравнителен контекст.
 - Британската политика в Югоизточна Европа (кр. на XIX-нач. на XX в.).
 - Външната политика на САЩ в края на XIX в.
 - Американската външна политика в началото на XX в.: дебатите по проблема на експанзията.
 - Революции и реформи в Западна Европа и Северна Америка (17-18 в.).
 - Историческата еволюция на политическата демокрация.
 - Произход на модерния национализъм.
 - История на Атлантическия свят.

Курсовете са четени в: СУ “Св. Климент Охридски”; Художествена академия – София; “Св. Св. Кирил и Методий” – В. Търново; Югозападен университет – Благоевград; Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”.

В чужбина:

- 1979 – 1980** Руска история в Университета в Мадисън, Уисконсин – САЩ.
- 1982 – 1984** Американската външна политика в Югоизточна Европа по време на Първата световна война и след нея, Университета в Охайо, Кълъмбъс – САЩ.
- 1982 – 1984** История на Балканите през XIX век в Университета в Охайо, Кълъмбъс – САЩ.

Специализации и участия в международни научни форуми

- 1967** Специализация в Лондон, Великобритания.
- 1974-1999** Участия в световни конгреси на историците, участие в световни конгреси по балканистика и славистика - Москва, Варшава, Сан-Франциско, Хонолулу, Анкара, Прага, Букурещ, Торонто, Атина, Белград, Краков, Берлин.
- 1975** Участва с доклад на Залцбургски исторически семинар, Австрия.
- 1979 –1980** Стипендиант на Американския съвет на научните дружества.

- 1979** Участва с доклад на научна среща в Медисън, Уискансин, САЩ.
- 1981** Участва с доклади на американско-български симпозиум и на годишна конференция на Американската асоциация по история, Охайо и Бостън, САЩ.
- 1982 – 1984** Фулбрайтов стипендиант.
- 1982** Участва с доклади на научни симпозиуми в Лондон и в Харвардския университет, САЩ.
- 1983** Участва с доклади на исторически научни форуми в Бостън, САЩ и Лондон, Великобритания.
- 1984** Участва с доклад на научна конференция в Сиатъл, САЩ.
- 1987** Участва с доклад на конгрес на историците в Ню Делхи, Индия.
- 1988** Участва с доклад на научна среща на Асоциацията на Американските историци в областта на славистичните изследвания, Хонолулу.
- 1990** Участва с доклад на исторически научен форум в Саарбрюкен, Германия.
- 1994 - 1996** Участва с доклади на международни форуми в областта на историята – Питсбърг, Кипър, Делфи, Белград.
- 2000** Участва с доклад на научна конференция в Закопане, Полша.
- 2003** Участва с доклади на американско-български срещи в университета Джон Хопкинс – Вашингтон и в Конгресната библиотека, САЩ.

Административни изборни длъжности

1988 -1990	Декан по международна дейност в СУ “Св. Климент Охридски”.
1990-1992	Директор на Център за демографски проучвания към БАН.
1994-1997	Член и председател на Специализирания научен съвет по нова и съвременна история при ВАК.
1995	Декан на Историческия факултет, Югозападен университет “Неофит Рилски”, гр. Благоевград;
от юли 2001	Депутат в 39-то Народно събрание, избран от гражданската квота на “Коалиция за България”.

Участие в научни организации

1990	Учредител и първи президент на Българската асоциация за американски изследвания.
1990	Учредител на Фондация “Св. Климент Охридски”.
1991	Учредител на Българското сдружение за британски изследвания.
17 юни 2002	Член-академик на Световната академия “Платон”.

Обществено-административна дейност

1995	Почетен член на Фондация “Копривщица”.
1995	Член на Надзорния съвет на Фондация “Развитие на гражданското общество” – България.
1996	Член на Тракийския съюз (Tracian Union) при Съюза на тракийските организации (Union of the Tracian Organizations in Bulgaria).
1999	Учредител и член на “Фондация XXI век” и Фондация “Център за стратегически изследвания XXI век”. Почетен член (с особен принос).
28 май 2000	Учредител и председател на Гражданско обединение на демократичните организации “Св. Георги Софийски” (ГОДО).
2000	Учредител на гражданското сдружение “Клуб 100”.
2000	Председател на гражданско сдружение “Обединени български граждани” (ОБГ) и “Обединение на българските граждани”.
29 ноем. 2001	Член на Национален обществен комитет “Децата на България” (НОК)
2002	Учредител на Българската асоциация за защита на авторските права на научната и нехудожествена литература.
25 март 2002	Член на Съвета по духовно развитие при Президента на Република България.
11 дек. 2002	Член на Национален организационен комитет по отбелязване на 60 години от спасяването на българските евреи.

3 февр. 2004 Член на Обществения съвет за провеждане на национален референдум [за изпращане на български войски в чужбина без решение на ООН и настаняване на чужди военни бази в България].

Отличия

1993 Литературна награда “Сюлейман Ал Ахмад” за публицистика.

1996 Почетен гражданин на гр. Видин.

2002 Награда “Голям платонов Нобел на века” на Световната академия “Платон”.

Библиография на трудовете на проф. дин Андрей Пантев

Дисертационни трудове

1. **Политиката на Англия към България 1879-1894** / Науч. ръководител Крумка Шарова; Рец.: В. Кутиков и Цв. Тодорова. – София, 1967. – 332 с.: 28, 5х21, 5 см. – Библиогр. под линия. – Машинопис.

Дис., БАН: Инст. за история. Защитена на 28.XII.1967. – Утв. от ВАК с прот. №8 от 1.IV.1968.

Автореферат: София, 1967. – 18 с.

2. **Българският въпрос в Англия и САЩ: 1876-1903** / Рец.: Веселин Трайков, Радослав Попов, Константин Косев. – София, 1984. – 692 с. – 30х20 см

Защитена в БАН: Инст. по история, СНС по нова и най-нова история, 31.I.1985. – Утв. от ВАК с прот. №2 от 28.II.1985. – Офс. изд. – Библиогр. в края на текста.

Автореферат: София, 1984. – 40 с.

Книги

Монографии

1972

3. **Англия срещу Русия на Балканите. 1879-1894 г.:** Изследване. – София: Наука и изкуство, 1972 – 308 с.

Библиогр. с. 290-297.

Рец.: Е. Стателова. Мнимото благоразположение // *Антени*, III, №16, 20 апр. 1973, с. 23, 25;

- Радослав Попов // *Векове*, II, 1973, №4, с. 88-90;
 B. Samardziev. Interesting Book on Anglo-Russian Contradictions in the Balkans // *Etud. Balk.*, IX, 1973, №3, с. 113-116;
 E. Statelova // *Bulg. Hist. Rev.*, I, 1973, №3, с. 118-121;
 Симеон Дамянов // *Ист. преглед*, XXX, 1974, №2, с. 105-109;
 Димитър Цанев // *Изв. НБКМ*, XIV, 1978, с. 822-825.

1977

4. **Американската буржоазна революция 1776-1789:** Моногр. – София: Наука и изкуство, 1977. – 159 с.: 16 л. портр.

- Рец.: Йордан Митев // *Bulg. Hist. Rev.*, VI, 1978, №3, с. 158-159;
 Петко Петков // *Векове*, VII, 1978, №5, с. 68-69;
 Христо Глушков // *Ист. преглед*, XXXIV, 1978, №6, с. 137-140.

1981

5. **Българският въпрос във Великобритания 1876-1878:** Изследване. – София: Отеч. фронт, 1981. – 184с.

- Рец.: Милчо Лалков. И баграта на родолюбива страст // *Антени*, XI, №27, 8 юли 1981, с. 5;
 Ретко Ретков // *Bulg. Histor. Rev.*, X, 1982, №4, с. 110-113.;
 Радослав Мишев // *Etud. Balk.*, 1982, №2, с. 117-119.
 Румен Генов // *Векове*, XIII, 1983, №1, с. 81-84.

6. **Кратка история на България** / Отг. ред. Илчо Димитров. – София: Наука и изкуство, 1981. – 495 с.

- В съавт. с: Ал. Фол, В. Гюзелев, Н. Генчев, К. Косев, И. Димитров, М. Лалков, К. Петров.
 2 прераб. и доп. изд. 1983. – 504 с.
 Същото и на исп. (Мексико 1979; Хавана, 1981), фламандски (Антверпен-Амстердам, 1981), хинди (Делхи, 1982), гръцки (Атина, 1983), полски (Варшава, 1986), италиански (Рим, 1982).

7. **Век на буржоазни революции:** Изследване. – София: Нар. просв., 1982. – 180 с.

- Библиогр. с. 177-178.

1983

8. САЩ и България по време на Първата световна война: Изследване. – София: Наука и изкуство, 1983. – 152 с.

В съавт. с Петко Петков.

Рец.: Иван Илчев. "Миролюбците" // *А Б В*, №9, 28 февр. 1984, с. 3.;

Петър Шопов // *Ист. преглед*, XL, 1984, №5, с. 112-114;

Радослав Мишев. Полезно изследване // *Военноист. сб.*, LIII, 1984, №5, с. 200-203.

1985

9. Съединението на Княжество България и Източна Румелия 1885 година: Изследване. – София: Нар. просв., 1985. – 192 с.

Библиогр. с. 185-196 / Състав. Боянка Дончева.

В съавт. с Елена Стателова.

2. изд. – 1995. – 199 с.

Рец.: Георги Георгиев. Величавият подвиг на дедите // *Черноморски фронт* (Бургас), XLII, №13, 192, 3 юли 1985, с. 4-5;

Катрин Сериева. Като възторжено есе: Патриотичната доблест, политическата зрелост и националния оптимизъм на българина // *Отечествен глас* (Пловдив), XLII, №209, 4 септември 1985, с. 3-8;

Милчо Лалков. Уроците на едно справедливо дело // *Антенни*, XV, №48, 27 ноем. 1985, с. 5;

М. Золотухин // *Вопросы истории* (Москва), 1986, №3, с. 158-160;

Радослав Мишев // *Ист. преглед*, XLII, 1986 №1, с. 72-74.

1986

10. Историческата българистика в Англия и САЩ 1856-1919: Науч. и политически аспекти – София: Наука и изкуство, 1986. – 263 с.

Рец.: Радослав Мишев // *Векове*, XVI, 1987, №6, с. 83-84.;

Трендафил Митев // *Ист. преглед*, XLIII, 1987, №10, с. 92-95.;

Ivan Ilcev // *Bulg. Histor. Rev.*, XV, 1987, №4, с. 97-99.

1988

11. Революции и реформи в Западна Европа и Северна Америка XVII – XVIII век: Моногр. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1988. – 168с.: 8л., ил.

Рез. на рус. и англ. ез.

2. изд. – 1993. – 176 с.

Рец.: Борислав Гаврилов // *А Б В*, X, №30, 26 юли 1988, с. 2.

1989

12. Гражданската война в САЩ 1861-865: – София: Нар. просв., 1989. – 180 с., 8л.: портр., ил.

В съавт. с Виолина Павлова.

Библиогр. с. 169-78.

13. Европа между две революции 1799-1848: Сходности, паралели, различия. – София: Наука и изкуство, 1989. – 208 с.

Рец.: Борислав Гаврилов. Европа между миналото и бъдещето // *А Б В*, XI, №28, 11 юли 1989, с. 7.

1991

14. Защо две Америки: Изследване. – София: БАН, 1991. – 120 с.

Рец.: Петър Шопов. Петстотин години Колумбова Америка // *Международ. отношения*, XXI, 1992, №5, с. 43-44.

15. История на България: Т. 7. Възстановяване и утвърждаване на българската държава: Националноосвободителни борби 1878-1903 / Отг. ред. Хр. Христов и др. – София: БАН, 1991. – 559 с.

В съавт.

1992

16. **Години на демокрация?: Една българска история: 1876-1912.** – София: Едем 21 (В. Търново: Абагар), 1992. – 176 с.

1993

17. **История на България.** – София: Христо Ботев, 1993. – 760 с.

Други авт.: Ив. Божилов, В. Мутафчиева, К. Косев, А. Пантев, Ст.

Грънчаров. – Библиогр. с. 728-730; Хронолог. табл.

2. попр. и доп. изд. – София: Абагар, 1998. – 544 с. – Библиогр. с. 528-538. – Хронолог. табл.; Речник.

Рец.: Петко Венедиков. Славянофилска мистика, мъгляви възгледи и дребни грешки: Бележки по новия труд на проф. А. Пантев върху годините 1887-1918 от историята на България // *Демокрация*, IV, №216, 16 септ. 1993, с. 4;

Димитър Саздов. Суфлирано посегателство срещу историографския професионализъм // *Дума*, IV, №276, 25 ноем. 1993, с. 11. (Отговор на рец. на Петко Венедиков).

18. **Раждането на модерната демокрация: Изследване.** – София: Век 22, 1993. – 227 с. – (Библ. Букинист).

Рец.: Мария Василева. Демокрацията често граничи и с насилието // *Кил* (Варна), II, 24 дек. 1993, с. 3-5.

19. **Рицар или чудовище: Из историческите пътища на модерния национализъм.** – София: Булвест 2000 (Пловдив: Полиграфия), 1993. – 143 с.

Рец.: Борислав Гаврилов. Нещо като нож, нещо като цвете, нещо като нищо друго на света // *История*, III, 1994, №3, с. 58-61.

1994

20. **История на новото време: Изследване.** – В. Търново: Абагар, 1994. – 527 с.

Библиогр. с. 523-524.

2. изд. – 1995. – 528 с.

В съавт. с Христо Глушков и Радослав Мишев.
 Рец.: Милчо Лалков. Един поглед към новото време // *Дума*, V, №215,
 20 септ. 1994, с. 6.
 Анг. загл.: History of Modern Times.

21. **Пътят на модерния свят.** – София: Тилия Books, 1994. – 488 с.

Библиогр. с. 479-484.
 В съавт. с Борислав Гаврилов.

22. **Стефан Стамболов – хъшът–държавник или “Българския Бисмарк”.** – София: Знание ООД, 1994. – 47 с.

1995

23. **За Стефан Стамболов в часа на България:** Статии, есета, очерци. – София: Едем 21, 1995. – 207 с.

24. **Хронологична енциклопедия на света:** В 6 т.: Т. 5. – Велико Търново: Елпис, 1995. – 688 с.: с ил., к.

В съавт. с: Б. Гаврилов, К. Тодоров, С. Марков.
 Библиогр. с. 687-688.
 Авт. на гл.: Американска революция (1776-1783); Революцията във Франция (1789-1799); Европа, Наполеон и революцията; Латинска Америка от независими държави към икономически колонии на САЩ (1810-1914); Революциите в Европа (1848-1849).

25. **Българският април 1876 в Англия и САЩ.** – София: Иван Вазов, 1996. – 256 с.

2. изд. – 2003.
 Рец.: Людмил Станчев // *Българистика и българисти*, I, 1996, №2, с. 57;
 Милчо Лалков // *Ист. преглед*, ЛП, 1996, №4, с. 169-171;
 Румен Генов. Българският въпрос през 1876 г. – фактор с реално значение в международната политика // *Бълг. писател*, III, №18, 30 апр. – 6 май 1996, с. 5;
 Румен Генов. Нов поглед върху международните изменения на българският въпрос през 1876 г. // *История*, V, 1996, №5-6, с. 105-106.
 Константин Косев. Размишления по повод книгата на проф. Андрей Пантев “Българският април 1876 в Англия и САЩ” С., 1996 г. // *Мо-*

дерният историк: Въображение, информираност, поколения: Сб. в чест на 60 годишнината на проф. Андрей Пантев. София, 1999, с. 375-379.
Англ. загл. The Uprising of April 1876 in the English and American Press.

1997

26. Историческата еволюция на политическата демокрация. – София: Фонд. Бълг. наука и култура, 1997 (В. Търново: Абагар). – 294 с.

Библиогр. с. 285-293.

Отзив: *Фондация "Българска наука и култура"*,
<http://www.hkultura.com/aboutus/aboutus_left.htm>.

27. [Стоте] 100-те най-влиятелни българи в нашата история / Ред. Искра Богданова. – София: Репортер, 1997 (София: Образование и наука). – 328 с.: с портр.; ил.; факс.

Именен показалец.

В съавт. с Борислав Гаврилов.

2. изд. – 1998.

3. изд. – 2003.

Рец.: Милчо Лалков. 100-те най-влиятелни българи или мярата на историческото присъствие // *Социалдемокрация*, 1997, №13, с. 29;

Георги Рафаелов // *Дума*, IX, №202, 7 септ. 1998, с. 13.

Отзиви: Tanya Mangalakova. Todor Zhivkov, i record sono record // *Osservatorio sui Balcani*, 16.07.2003, <<http://www.bulgaria-italia.com/bg/news/news.asp?body=1053>>; <<http://auth.unimondo.org/cfdocs/obportal/index.cfm?fuseaction=news.view1&NewsID=2302>>.

1998

28. Другата версия. – София: Захарий Стоянов, 1998 (София: Д. Благоев 2). – 288с.: с ил. – (Поредица История и човек).

Кн. съдържа ил. на Салвадор Дали.

Рец.: Красимира Кръстанова. Артистизъм и проникновение // *Везни*, IX, 1999, №2, с. 38-39.

29. **Исторически многоточия** / Ред. Красимир Атанасов. – София: Вулкан-4, 1999. – 172 с.

Съдържа: Винаги ще има многоточия; Новата балканизация; Везните на Клио; За бастуните и цилиндрите; Въображаемата Европа; Драма и мелодрама; На Балканската демокрация; Смразената “Пролет на народите”; Историческите граници на нашата предприемчивост; Въпросителните на модерните империи; Несигурността на договорираната сигурност; “Млади” и “стари” в историческата ретроспекция; Противоречивото наследство на англо-българските отношения; Терзанията в сянката на Армагедон; Всепризнатият приоритет на французите; Общността на различието; Стратегическата стойност на България в края на миналия век; Мирни и бойни победи; Европейското време на Христо Ботев; Чуждите в нашата история; Затъмнението в исторически контекст; Изненадите на заблудителните предсказания; Последният герой на Новото време; Не кой, а какво; Капризните стойности на историческата репутация; Атенат, променил света; Десети ноември като исторически аналог; Българският път на САЩ към Европа.

30. **Светът след Иисус: I в. пр. Хр. – до I Свет. война**: Енциклопедия / Василка Тъпкова-Займова и др.; По идея, ред. Иван Габеров. – [В. Търново]: Gaberoff, [1999]. – 1376 с.: с ил.

Други авт.: Пл. Павлов, А. Садулов, К. Тодоров, Б. Гаврилов, С. Марков, Д. Димитров, Ив. Габеров. – Библиогр. 20-28.

В съавт. с Борислав Гаврилов: Демократични революции и реакция в света (1789-1849), с. 945-1000.

31. **[Стоте] 100-те най-влиятелни чужденци в българската история** / Ред. Искра Богданова. – София: Репортер, 1999 (София: ИК Кирил и Методий). – 359 с.: с портр., факс.

В съавт. с Борислав Гаврилов.

Именен показалец: с. 352-359.

Съдържа: Александър II, Баязид I, Михаил III, Мехмед IV, Василий II Българоубиец, Николай Игнатиев, Никола Пашич, Йосиф Сталин, Елефтерос Венизелос, Крали Марко, Николай II, Юрий Венелин, Александър Дондуков, Михаил Горбачов, Уинстън Чърчил, Адолф Хитлер, Тито, Ото фон Бисмарк, Александър III, Константин Иречек, Бенджамин Дизраели, Дженюариъс Макгахан, Григорий Бакуриани, Лев Толстой, Жорж Клемансо и Дейвид Лойд Джордж, Илия Гарашанин, Едуард Тотлебен, Мориц Хирш, Джордж Уошбърн, Уилям Глад-

стон, Феликс Каниц, Михаил Скобелев, Джеймс Баучер, Св. вмчк. Димитрий Мироточиви, Владислав III Варненчик, Вук Караджич, Инокентий III, Мустафа Кемал (Ататюрк), Пётр Алабин, Виктор Юго, Карел Шкорпил, Уудроу Уилсън, Константин IV, Александър Горчаков, Леонид Брежнев, Николай Столетов, Леандър льо Ге, Иван Аксаков, Милан IV, Ами Буе, Джузепе Гарибалди, Йосиф Гурко, Иван Тургенев, Сайръс Хамлин, Павел Милюков, Юджийн Скайлър, Йоан-Павел II, Доминик Мърфи, Джузепе Мацини, Ноел Бъкстон, Павел Шафарик, Фьодор Радецки, Пърси и Емили Странгфорд, Албърт Лонг, Тургут Йозал, Август Макензен, Джеймс Кларк – старши и младши, Иван (Ян) Мърквичка, Луи Леже, Николай Державин, Владимир Черкасски, Вацлав Добруски, Ярослав Вешин, Стефан Веркович, Иржи (Георги) Прошек, Йосип Щросмайер, Елен Стоун, Пётр Паренсов, Казимир Ернрот и Леонид Соболев, Йожен Боре, Алексей Церетелев, Александър Померанцев, Адолф Мусман, Йован Раич, Мидхат паша, Николай Масалитинов, Виктор Григорович, Антонин Колар, Антон Шоурек, Карл Бец, Пётр Бицилли, Даниел Бланшу, Михаил Чайковски (Садък паша), Якуб Врана, Антон Безеншек, Луи Айер, Йосиф Фрай, Константин Огнянович, Порфирий Бахметиев, Михаил Попруженко.

Рец.: Българистична литература за периода 1998-1999 г. // *Сп. БАН*, 2000, №1, <<http://www.cl.bas.bg/magazines/bulgarica/2000-01/literature.html>>.

32. Уилям Гладстон и българите: Политика на праведна страст. – София: Тангра ТанНакРа Общобълг. Фонд., 1999 ([Хасково: Полиграфюг]). – 188 с. – (Българска вечност; Кн. 8).

В съавт с Румен Генов.

Съдържа и Хронология на живота на Уилям Юрт Гладстон. – Библиогр. с. 181-188.

Рец.: Plamen Bozhinov // *Bulg. Hist. Rev.*, XXIX, 2001, №1-2, p. 232-234.

Съдържа: “Първият човек, издигнал гласа си за свободата на България”; “Най-великият човек на своето време”: Уилям Гладстон – човек и политик; “В политиката нищо не може да се постигне без праведна страст”: Гладстон и българската агитация от 1876 година; “Завършете делото си за освобождение на България”: Гладстон и Българите след 1878 година; По-голям от човешки ръст и все пак толкова човечен (Послеслов).

С биограф. справки за авторите; със снимки.

2000

33. **Българската история в европейски контекст.** – София: Христо Ботев, 2000. – 333 с.

2001

34. **“Сир, това е революция!”** / Ред. Иван Гранитски. – София: Захарий Стоянов, 2001 ([София]: Образование и наука ЕАД). – 216 с.; 20 см. Офс. изд. – 1 020 тир. – Библиогр. с. 205-214.

В съавт. с Борислав Гаврилов.

Съдържа: Увод; Старите режими; Фазите на революцията.

Изследване на явлението “революция” като “социалнополитическа промяна, осъществена с принудително насилие, преминала през противоестествени деформации, но създала новите необратими обществено-политически принципи, условия и системи. “

Библиогр. с. 205-214.

2002

35. **Българските ханове и царе: от хан Кубрат до цар Борис III.** – Велико Търново: Абагар, 2001. – 368 с.

В съавт. с Йордан Андреев.

2. изд. – 2003.

2003

36. **Исторически въпросителни** / Худ. Веселин Цаков. – София: Рива, 2003. – 368 с.

Съдържа: Предговор; Защо две Америки?; Какво не знаем за демокрацията; Държава за нацията или нация за държавата?; Години на демокрация?; Обобщение.

Учебни и научнопопулярни издания

1984

37. **Българският въпрос в САЩ 1876-1903:** Спец. курс – лекции: За студентите от Великотърновския унив. Кирил и Методий. – В. Търново: Великотърновски унив. Кирил и Методий, 1984. – 142 с.

Библиогр. с. 139-140.

Рец.: Трендафил Митев // *Ист. преглед*, XLI, 1985, №5, с. 88-89.

1992

38. **Христофор Колумб и новият свят:** Науч.-попул. кн. за деца / Худ. Виктор Вертер Паунов. – София: Наука и изкуство, 1992. – 64 с.: цв. ил.

Рец.: Христо Попов. Пътешествие, започнало преди 500 години // *А Б В*, XIV, №18, 6-12 май 1992, с. 4-8;

Цветанка Соколова. Една книга по-значима от цената си // *А Б В*, XIV, №23, 10-16 юни 1992, с. 1-6.

1994

39. **История: Учебник за IX кл. на СОУ и I курс на механотехникумите.** – София: Просвета, 1994 (Русе: Дунав прес). – 272 с.: с ил.

2. изд. 1997.

В съавт. с Борислав Гаврилов.

Същото и в:

<http://www.osa.ceu.hu/library/special_collections/books/sbj.169.shtml>.

40. **Проблеми на новата и най-новата стопанска история:** Сб. лекции за студентите от УНСС – София / Под науч. ред. на Димитър Саздов. – София: Унив. изд. Стопанство, 1994. – 382с.

Други авт.: Д. Саздов, Ив. Стоянов, В. Кацарова, М. Николова, Л. Велева, Л. Спасов, Вл. Мигев.

1995

41. **Учебно помагало по история на България:** За ученици, студенти и учители: Ч. 1. – Пазарджик: [Изд. авт.], 1994. – Ч. 3. Помагало: Трета българска държава 1878-1944. – [1995]. – 64 с.: с табл., сх.

В съавт. с Лили Венчева, Б. Гаврилов, В. Ангелова.

42. **Лекции по сравнителна история:** Българската политическа история в европейски контекст: [Учебник за студентите от Югозап. унив. Неофит Рилски – Благоевград]: Ч. 1. – Благоевград: ЮЗУ Неофит Рилски, 1995. – 242 с.

1998

43. **История на България от древността до наши дни:** Уч. помагало за НУКК / Състав. М. Гაცинска. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1998. – 454 с.

В съавт. с Георги Бакалов, П. Ангелов, Цв. Георгиева, Ив. Стоянов, М. Лалков, Ст. Трифонов, И. Баева, Е. Калинова. – Съдържа и Хронол. табл. – Библиогр. с. 449-453.

44. **История и цивилизация:** [Учебник] за 9. клас. – София: Просвета, 2001. – 206 с.

В съавт. с Борислав Гаврилов, Александър Кертин.
На англ. ез.: History and Civilization / Borislav Gavrilo, Andrej Pantev, Alexander Kertin. – Prosveta Publishers, Sofia, 2001.
Същото и в: <<http://www.historytextbook.org/reports/bulgaria03.html>>.

45. **История на националното и световното стопанство:** Учебник. – София: Унив. изд. Стопанство, 2002. – 511 с.

В съавт. с Димитър Саздов и Лилия Велева.

Научноизследователски студии и статии

1964

46. Крепостното строителство във Видин в края на XVII и първата четвърт на XVIIIв. // *Музеи и памет. на култ.*, 1964, IV, №4, с. 6-9.

1966

47. За англо-българските отношения след падането на Стефан Стамболов (1894-1896) // *Ист. преглед*, XXII, 1966, №4, с. 87-96.

1967

48. Политиката на Английското либерално правителство към България през 1880-1885 // *Ист. преглед*, XXIII, 1967, №2, с. 27-48.

49. Политиката на Англия към Съединението на Княжество България към Източна Румелия // *Изв. на Инст. по ист. БАН*, Т. 19, 1967, с. 75-114.

1968

50. The Macedonian Question in Britain's Policy during the First Years of Stefan Stambolov's Regime: (1887-1892) // *Etud. Histor.*, IV, 1968, с. 357-371.

1970

51. Архивни източници за историята на България във Великобритания // *Изв. Държ. архиви*, XVI, №20, 1970, с. 283-291.

52. **Впечатления от научна командировка в Англия** // *Ист. преглед*, XXVI, 1970, №1-2, с. 237-242.

53. **Мисията на д-р Георги Вълкович в Атина (март – април 1890) според английски архивни източници** // *Ист. преглед*, XXVI, 1970, №6, с. 66-71.

54. **Научна сесия за въстанието на селяните в Северозападна България през 1850 г.** // *Ист. преглед*, XXVI, 1970, №4, с. 157-162.

В съавт. с Елена Стателова.

55. **Bulgaria in Anglo-Russian Relations in 1892-1894** // *Etud. Histor.*, V, 1970, с. 409-421.

1971

56. **Англия и реформената акция в Европейска Турция (1895-1903)** // *Ист. преглед*, XXVII, 1971, №6, с. 3-32.

57. **Русе и Русенско в английската дипломатическа преписка** // *[Сто]* 100 години от основаването на Революционния комитет в Русе. Русе, 1971, с. 5-14.

58. **Научна сесия за 100-годишнината на Парижката комуна** // *Ист. преглед*, XXVII, 1971, №3, с. 129-132.

В съавт. с Елена Стателова.

1972

59. **Англия, Германия и българският въпрос (август 1887 – март 1890)** // *Българско-германски отношения и връзки*: Изсл. и материали: Т. 1. София, 1972, с. 97-118.

60. **Англия и България в Европейската криза през 1887** // *Изв. Бълг. ист. дружество*, XXVIII, 1972, с. 91-116.

61. Документи за политическата история на България в архива на Сръбската академия на науките и изкуствата – Белград // *Изв. на НБКМ*, XII, 1972, с. 275-279.
62. Научна сесия за стогодишнината на Русенския революционен комитет // *Ист. преглед*, XXVIII, 1972, №2, с. 172-175.
63. Принципи и методи на английската външна политика (1800-1914) // *Векове*, I, 1972, №3, с. 21-29.
64. Чужди документи за Ангел Кънчев // *Ангел Кънчев: 1850-1970: 120 г. от рождението му*. София, 1972, с. 43-46.
65. **England, Deutschland und die Bulgarische frage (august 1887 – marz 1890)** // *Българско-германски отношения и връзки: Изсл. и материали*. Т. 1. София, 1972, с. 118.

1973

66. Англо-българска среща и конференция на историците // *Векове*, II, 1973, №6, с. 96-98.
67. Г. С. Раковски през погледа на английски дипломати // *Векове*, II, 1973, №3, с. 32-34.
68. Емигрантският въпрос в българо-сръбските отношения 1883-1886 // *Векове*, II, 1973, №4, с. 5-15.
69. Западните държави и балканските славяни от началото на XIX в. до Берлинския конгрес 1878 г. // *Славянска филология: докл. и статии за VII междунар. конгрес на славистите*: Т. 14. – София, 1973, с. 79-92.
В съавт. със Симеон Дамянов и Виржиния Паскалева.
70. Константин Иречек и болгарская историческая наука // *Bulg. Hist. Rev.*, I, 1973, №2, с. 61-70.

В съавт. с Димитър Ангелов и Виржиния Паскалева.

71. Современные исторические аспекты Английской буржуазной революции в Великобритании // *Методологически и историографски проблеми на историческата наука*: Сб. статии. София, 1973, с. 176.

72. Bulgaria's Place in the Political Strategy of Great Britain (1879-1912) // *Bulg. Hist. Rev.*, I, 1973, №4, с. 16-35.

73. Makenzie and Irby and the New Triends in English Policy Towards the South Slavs // *Etud. Histor.*, VI, 1973, с. 117-142.

В съавт. с Krumka Sharowa.

74. Modern Histogramic Aspects of the English Revolution in Great Britain // *Методологически и историографски проблеми на историческата наука*: Сб. статии. София, 1973, с. 177.

1974

75. Англия и българският църковен въпрос(1860-1870) // *В чест на академик Димитър Косев*. София, 1974, с. 143-156.

76. Външната политика на България и опозиционните партии (1900-1914) // *Изв. Инст. ист. БАН*, XXIII, 1974, с. 105-148.

В съавт. с Крумка Шарова, Радослав Попов, Елена Стателова, Цветана Тодорова.

77. Конференция на Българското историческо дружество по краезнание // *Векове*, III, 1974, №1, с. 121-124.

78. Проблеми на взаимоотношенията между големите и малките държави в ново време // *Ист. преглед*, XXX, 1974, №3, с. 32-45.

79. Scientific Meeting between Bulgarian and British Historians // *Bulg. Hist. Rev.*, II, 1974, №1, с. 95-99.

Бележки за конференцията, състояла се в София и В. Търново – септ. 1973.

1975

80. **Англия и руско-българското помирение (1894-1896)** // *България и европейските страни през XIX в. – XX в.*: Сб. науч. изсл.: Посвещава се на чл.-кор. Туше Влахов по случай 75-годишнината му. София, 1975, с. 147-165.

81. **Екстернирането на Гастон Шадурн от България през Стамболово време** // *Векове*, IV, 1975, №5, с. 78-83.

В съавт. с Радослав Попов.

82. **Основни насоки на съвременната буржоазна американска историография за значението на американската революция** // *Ист. преглед*, XXXI, 1975, №4, с. 77-84.

83. **Семинар по сравнителни изследвания върху американската революция – Залцбург, март 1975** // *Векове*, IV, 1975, №4, с. 99-100.

84. **Britain and the Russian-Bulgarian Rapprochement (1894-1896)** // *България и европейските страни през XIX – XX в.*: Сб. науч. изсл. София, 1975, с. 165-170.

85. **The Foreign Policy of the Opposition Parties in Bulgaria: 1900-1914** // *Bulg. Hist. Rev.*, III, 1975, №1, с. 28-59.

В съавт. с Радослав Попов, Крумка Шарова, Елена Стателова и Цветана Тодорова.

1976

86. **Американската национална революция като световно историческо събитие** // *Векове*, V, 1976, №6, с. 19-30.

87. **Историческата българистика в Англия и САЩ за периода 1878-1918** // *Изследвания* по случай 60 год. от рождението на акад. Христо Христов. София, 1976, с. 219-235.

88. **Bicentennial of the American National Revolution** // *Etud. Balk.* XII, 1976, №2, с. 78-85.

1977

89. **Англия и Източната криза (1875-1877)** // *Априлското въстание и Източната криза 1875-1878: Сб. статии.* София, 1977, с. 121-133.

90. **Англо-руските отношения и Освободителната война** // *Ист. преглед*, XXXIII, 1977, №5-6, с. 22-35.

91. **Военно – стратегически съображения на Англия във войната от 1877-1878** // *Военноист. сб.*, XLVI, 1977, №2, с. 107-117.

92. **За въздействието на Американската революция в Западна Европа и Латинска Америка** // *Ист. преглед*, XXXIII, 1977, №2, с. 25-46.

93. **Bulgaria in the Relations among the Allies and the State Coalitions of the Great Powers: (1881-1894)** // *Etud. Histor.*, VII, 1977, №8, с. 275-286.

94. **The American Revolution and the Slavs** // *Bulg. Hist. Rev.*, V, 1977, №1, с. 21-33.

1978

95. **Българският въпрос като фактор в гражданската история на Великобритания** // *Векове*, VII, 1978, №4, с. 54-61.

96. **За отношението на руския буржоазен печат към българските събития (август 1886 – юли 1887) // Външната политика на България: 1878-1944: Сб. статии. София, 1978, с. 83-104.**

97. **Об отношении русской буржуазной печати к болгарским событиям периода август 1886 – июль 1887 года // Външната политика на България. 1878-1944: Сб. статии. София, 1978, с. 104-105.**

98. **Anglo-Bulgarian Conference of Historians // Bulg. Hist. Rev., VI, 1978, №1, с. 114-116.**

99. **Attitude of the Russian Bourgeois Press to Events in Bulgaria (August 1886 – July 1887) // Външната политика на България: 1878-1944: Сб. статии. София, 1978, с. 105.**

100. **Bulgaria in the Relations among the Allies and the State Coalitions of the Great Powers: (1881-1894) // Etud. Histor., VIII, 1978, с. 275-286.**

1979

101. **Английската буржоазна революция като начало на новото време // Сборник лекции за следдипломна квалификация на учителите – СУ “Кл. Охридски”. София, 1979, с. 173-206.**

102. **Английската буржоазна революция като преход към Новото време // Ист. преглед, XXXV, 1979, №3, с. 107-117.**

103. **Англия и външнополитическите проблеми на България (1878-1914) // България в света от древността до наши дни: Т. 2. София, 1979, с. 25-33.**

104. **България и средиземноморските соглашения 1887 года // Etud. Histor., IX, 1979, с. 187-198.**

В съавт. с Радослав Мишев.

1980

105. **Международните отношения 1871-1900** // *Материали* по Нова и Най-нова история. София, 1980, с. 127-140.

106. **Проблеми на историческата българистика в САЩ днес** // *Векове*, IX, 1980, №4, с. 103-107.

107. **Съединените Американски щати 1871-1914** // *Материали* по нова и най-нова история. София, 1980, с. 90-102.

108. **Britain and Bulgaria 1878-1915** // *Southeastern Europe*, VII, 1980, №2, p. 191-204.

1981

109. **Австро-германско сътрудничество по “Българския въпрос” 1887-1890** // *Българско-германски* отношения и връзки: Т. 3. София, 1981, с. 124-150.

В съавт. с Радослав Мишев.

110. **Американо-български научни срещи** // *Векове*, X, 1981, №5, с. 105-106.

1300-годишнината на България.

111. **Англо-руските отношения и съдбата на България по времето на Руско-Турската война 1877-1878** // *Българското* Възраждане и Русия. София, 1981, с. 145-165.

112. **Дестабилизацията на англо-руските противоречия в Европа 1856-1875** // *Год. СУ Климент Охридски – Ист. фак.*, LXXI, 1981, с. 85-137.

Балканските събития 1856-1868 – фактор в еволюцията на англо-руските отношения.

113. **Научна сесия “Видинският край през вековете”** // *Векове*, X, 1981, №6, с. 17.

114. Някои особености в отражението на Илинденско-Преображенското въстание във Великобритания // *Изв. Инст. ист.*, XXV, 1981, с. 152-166.

115. Проекти на САЩ за определяне на границите на България през 1918–1919 г. // *Ист. преглед*, XXXVII, 1981, №1, с. 33-49.

116. Противоречивото наследство на Стефан Стамболов // *Векове*, X, 1981, №5, с. 69-77.

117. Характер и тенденции в международните отношения 1871-1900 // *Ист. обществозн.*, 1981, №1, с. 51-60.

118. The USA and the Bulgarian Problem 1918-1919 // *Bulg. Hist. Rev.*, IX, 1981, №1-2, с. 46-65.

1982

119. Англо-турските отношения по времето на Освободителната война // *Освобождението на България*. София, 1982, с. 190-195.

120. Драмата на живия: Кой е Стефан Стамболов? // *Отечество*, VII, 1982, №5, с. 22-23.

121. От симпатия към подкрепа: Някои особености в историческата българистика в САЩ // *Университетски изследвания и преподавания на Българската история у нас и в чужбина*. София, 1982, с. 633-648.

122. Политически мотиви в историческата българистика в Англия и САЩ до 1919 г. // *Първи международен конгрес по българистика: Доклади*: Т. 1. София, 1982, с. 129-142.

Същото и в: Т. 2. София, 1983, с. 129-142.

123. **Политика на Османска Турция към Княжество България 1888-1896** // *Великите сили и балканските взаимоотношения в края на XIX в. и началото на XX в.*: Сб. статии. София, 1982, с. 41-59.

124. **Проливите като фактор в балканската политика на Великобритания (1887-1897)** // *Великите сили и балканските взаимоотношения в края на XIX в. и началото на XX в.*: Сб. статии. София, 1982, с. 60-79.

Опитът на английската външна политика да преразгледа традиционните си постулати по отношение на балканската си политика и да смени предишния си курс на "спазване" на Проливите (в края 1887 г.).

125. **Les detroits comme facteur dans la politique Balkanique de la Grande-Bretagne (1887-1897)** // *Великите сили и балканските взаимоотношения в края на XIX в. и началото на XX в.*: Сб. статии. София, 1982, с. 79-80.

1983

126. **Отражението на Илинденско-Преображенското въстание във Великобритания** // *Илинденско-Преображенското въстание във Великобритания от 1903 г.* София, 1983, с. 163-169.

127. **САЩ и Балканският териториален въпрос на Парижката мирна конференция 1919 г.** // *Изследвания в чест на проф. д-р Христо Гандев.* София, 1983, с. 341-359.

128. **Съвременни историографски аспекти на Английската буржоазна революция във Великобритания** // *Методологически и историографски проблеми на историческата наука*: Сб. статии: Т. 3. София, 1983, с. 157-177.

129. **Съединението на Княжество България и Източна Румелия** // *Кратка история на България.* София, 1983, с. 238-240.

130. Създаването на българската държавност 1878-1900 “видяно отвън” // *България 1300: Институции и държавна традиция*: Т. 3. София, 1983, с. 19-26.

1984

131. The Significance of the Bulgarian National Revolution for the Internal and Foreign Political Life of Great Britain // *Bulg. Hist. Rev.*, XII, 1984, с. 45-62.

1985

132. Американската публицистика в аферата “мис Стоун” // *Бълг. журналист*, 1985, №10, с. 43-47; №11, с. 47-50.

133. Англия на прага на Новото време: 1642-1660 // *Ист. и обществозн.*, 1985, №2, с. 53-63.

В съавт. с Борислав Гаврилов.

134. Архивът на Кларк [за дейността на американските мисионери от средата на XIX в. до 1934 г.] в България // *Векове*, XIV, 1985, №5, с. 62-66.

За дейността на американските мисионери от средата на XIX в. до 1934 г.

135. Българското съединение през 1885 година // *Ист. преглед*, XLI, 1985, №5, с. 3-18.

Същото и в: *Полит. просвета*, XX, 1985, №8, с. 67-76.

136. “Другият” Стефан Стамболов // *Бълг. журналист*, XXVII, 1985, №3, с. 2-30.

Пред 100-годишнината на Съединението 1885 г.

137. Заселването в Северна Америка през VII в. и установяването на капиталистически отношения // *Сборник в чест на проф. д-р Христо Гандев: Изследвания по случай 75 год. от рождението му*. София, 1985, с. 144-160.

138. **Информация, общественно мнение, политически интереси. Англо-американската публицистика и българското Съединение през 1885 г.** // *Съвр. журналистика*, 1985, №2, с. 207-221.

139. **“Празните приказки от кафенето” в ново полемично обръщение** // *Юбилеен сборник в чест на акад. Димитър Косев*. София, 1985, с. 257-280.

Българското освободително движение в голямата балканска криза.

140. **Примерът на българското Съединение през 1885 г.** // *Ист. и обществозн.*, 1985, №3, с. 3-11.

141. **САЩ и българското Съединение** // *Военноист. сб.*, LIV, 1985, №4, с. 118-127.

142. **Уроците** // *Септември*, XXXVIII, 1985, №9, с. 162-169.

143. **The Border Line between Sympathy and Support** // *Southeastern Europe*, XII, 1985, №4, p. 18-39.

144. **The Union of Bulgaria 1885** // *Bulg. Hist. Rev.*, XIII, 1985, №3, с. 23-38.

В съавт. с Елена Стателова.

1986

145. **Английският вестник “Северно ехо” и българската агитация през 1876 г.** // *Бълг. журналист*, XXVIII, 1986, №11, с. 34-36.

По повод Априлското въстание.

146. **“Българската криза 1886-1887”, българската общественост и европейската политика** // *Ист. и обществозн.*, 1986, №4, с. 3-8.

147. **Захари Стоянов като кореспондент на вестник “Таймс”** // *Захари Стоянов и Съединението*. Русе, 1986, с. 101-108.

Същото и в: Научна конференция по журналистическото и публицистичното дело на Захари Стоянов. София, 1986, с. 149-185.

148. **“Специалните отношения” между Англия и САЩ по време на Първата световна война** // *Ист. и обществозн.*, 1986, №2, с. 58-63.

149. **Стратегически проекти за външната политика на САЩ в края на XIX в.** // *Год. Ист. фак. СУ Климент Охридски*, LXXVI, 1986, с. 124-154.

1987

150. **Вграждането на България в европейската държавно-институционална структура (1879-1908)** // *Ист. и обществозн.*, 1987, №5-6, с. 23-31.

151. **Вестник “Северно ехо” и “българската” агитация в Англия през 1876** // *Векове*, XVI, 1987, №3, с. 42-47.

152. **Другото лице на “българската” агитация в Англия 1876-1878.** // *Българо-английски отношения в Ново и Найново време: Изследвания по бълг. история: Т. 9*. София, 1987, с. 5-22.

153. **Интересът в Англия и САЩ към стратегическото положение на българските земи през периода 1856-1876 г.** // *Изв. Инст. воен. ист. – ГЩ*, XLII, 1987, с. 41-77.

154. **Освободителното дело на Балканската война** // *Полит. просвета*, 1987, №11, с. 45-54.

155. **Сбъднатите и несбъднатите предсказания на мисионерите** // *Септември*, XL, 1987, №1, с. 220-232.

Американското протестанско мисионерство в България от средата на XIX и началото на XX в.

156. Стратегически измерения на българския въпрос 1886-1896 година // *Военноист. сб.*, LXI, 1987, №4, с. 90-109.

1988

157. Видян от близо и далеч // *Стефан Стамболов* – революционер и книжовник. В. Търново, 1988, с. 17-28.

158. Илинденското ехо отвъд Атлантика // *Бълг. журналист*, XXX, 1988, №8, с. 22-23.

Отражение на Илинденско-Преображенското въстание в американския печат.

159. Когато една война е освободителна. Общественото мнение в Европа и руско-турската освободителна война (1877-1878) // *Пробл. на пропагандата*, XXIII, 1988, №3, с. 12-15.

160. Националното самочувствие на българина // *Читалище*, CLVIII, 1988, №2, с. 6-7.

161. Незримото съучастие: Българската националноосвободителна борба и европейското обществено мнение // *София*, XI, 1988, №3, с. 10-11.

162. Политическата криза като общо историческо явление // *Ист. и обществозн.*, 1988, №5-6, с. 82-90.

163. [Трети] 3 март и самочувствието на младия българин // *Смяна*, XLII, 1988, №2, с. 2-4.

100 години от Освобождението на България.

1989

164. България и Европа през пролетта на 1887 година // *Бълг. войн*, XXXVI, 1989, №6, с. 10-11.

165. **Великата френска революция в историческия живот на българите** // *Курьер на ЮНЕСКО*, 1989, №4, с. 58-59.

166. **Великата френска революция като културно-историческа трансформация** // *Култура*, XXXIII, 1989, №4, с. 49-58.

167. **Духът на 1789 г.: Присъди, перспективи, пристрастия** // *Бълг. журналист*, XXXI, 1989, 7, с. 19-21.

168. **Завинаги в историческия опит на човечеството** // *Септември*, XLII, 1989, №7, с. 184-191.

169. **Историческата равностетка от Великата френска революция** // *Векове*, XLIII, 1989, №4, с. 76-85.

170. **Исторически перспективи на Великата френска революция** // *Филос. мисъл*, XLV, 1989, №8, с. 32-38.

171. **Историческото наследство на Великата френска революция** // *Ново време*, LXV, 1989, №6, с. 51-62.

172. **Политикан или благодетел: 180 г. от рождението на Уилям Гладстон** // *София*, XII, 1989, №12, с. 13-15.

173. **Страстите на един юбилей** // *Полиграфия*, 1989, №4, с. 38-41.

100 г. от Великата френска революция.

174. **Сянката на една национална депресия** // *София*, XII, 1989, №4, с. 6-8.

Последиците за България от Букурещкия договор 1913 г. и Ньойския договор 1919 г.

1990

175. **Историческото вчера, политическото днес, демократическото утре** // *Ист. и обществозн.*, 1990, №1, с. 54-59.

176. **Рицарят и чудовището на XX в.** // *Дано*, 1990, I, №5, с. 25-35.

Исторически и съвременни аспекти на национализма.

177. **Стефан Стамболов пред ученици и учители** // *Ист. и обществозн.*, 1990, №3, с. 12-20.

178. **Western Europe between 1649 and 1789. Crises, revolutions, changes** // *Bulg. Hist. Rev.*, XVIII, 1990, №2, с. 3-25.

1991

179. **Априлци и ние** // *Арм. младеж*, 1991, №3, с. 14, 16.

180. **Българският етнос по света** // *География*, XLV, 1991, №1, с. 1-4.

Същото и в: *Българи*, 1992, №1, с. 50-51.

181. **Външната политика** // *История на България: Т. 7. София*, 1991, с. 266-272.

182. **Вътрешно и външно-политическо положение на България след признаване на Съединението** // *История на България: Т. 7. София*, 1991, с. 233-238.

183. **Детронация, контрапреврат и абдикация на княз Александър Батенберг** // *История на България: Т. 7. София*, 1991, с. 238-240.

184. **Завръщането на едно книжно богатство** // *София*, XIV, 1991, №11-12, с. 7-8.

По повод приноса на българските учени и културни дейци – емигранти в световната наука и култура.

185. **Историята върху носа на Клеопатра. Противоречието между принципи и индивиди** // *Времена*, II, 1991, №1, с. 3-8.

Ролята и мястото на отделната личност в историческия процес.

186. **Кой по дяволите откри Америка?** // *Нова орбита*, XXIII, №25, 7 дек. 1991, с. 12.

187. **Националните движения между поуките от миналото и реалностите на настоящето** // *Ист., общество, философия*, 1991, №4, с. 4-7.

188. **Отношението на Великите сили, Османската империя и Балканските държави към Българската криза** // *История на България*: Т. 7. София, 1991, с. 249-252.

189. **Проекция от миналото или алтернатива на бъдещето** // *София*, XIV, 1991, №6, с. 3-5.

Монархията.

190. **Традиция и подражателство [в българската история]** // *Общество и право*, XII, 1991, №4, с. 3-5.

191. **Управление на регенството** // *История на България*: Т. 7. София, 1991, с. 240-248.

1992

192. **Някои мисли за модерния национализъм** // *Международн. отношения*, XXI, 1992, №3, с. 28-34.

193. **Попътните премеждия на модерната демокрация** // *История*, I, 1992, №5-6, с. 9-21.

194. **The Realities of Casual Symbols: The 1885 Unification of Bulgaria** // *Bulg. milit. rev.*, 1992, №1, p. 23-33.

1993

195. **Емиграция. Заселничество. Диаспора** // *Болградската гимназия*: Сб. докл. по случай 135 г. от основаването ѝ / Науч. ред. Николай Жечев. София, 1993, с. 33-37.

196. **Историческите корени на модерната демокрация** // *Военноист. сб.*, LXII, 1993, №4, с. 180-197.

197. **“Новата” нова обща история** // *История*, 1993, №3, с. 1-7.

198. **Чудото на българските въстания [против османското робство]** // *Дума*, IV, №99, 30 апр. 1993, с. 7.

199. **The realities of casual symbols: The 1885 unification of Bulgaria** // *Bulg. Milit. Rev.*, I, 1993, №1, p. 23-33.

1994

200. **Българите между Изтока и Запада** // *Европа 2001*, 1994, №3, с. 26-28.

201. **Врх за отскок или годишнината на Милчо Лалков** // *История*, III, 1994, №6, с. 77-78.

202. **Европа – Магна в диаспоричните общности** // *Европа 2001*, 1994, №7, с. 25-26.

203. **Завръщането на Стефан Стамболов** // *Български държавници: 1878-1918. Т. 1. София*, 1994, с. 123-140.

204. **Здравословният песимизъм на историята** // *Език и литература*, XLIX, 1994, №3, с. 5-11.

205. **Историята като литература** // *Лит. форум*, III, №2, 12-18 ян. 1994, с. 1, 7.

Предговор към книгата на Уинстън Чърчил “Втората световна война”.

206. **Стефан Стамболов в часа на равносметката** // *Епохи*, II, 1994, №1, с. 7-18.

1995

206а. **България и Балканите в общата политика в областта на външните отношения и сигурността на Европейския съюз.** – София: Инст. за изследване на сигурността и междунар. отношения, 1995. – 44 с.

В съавт. с В. Рачев, Венелин Цачевски.

207. **Българската история видяна “отвън”** // *Лит. форум*, IV, №12, 22-28 март 1995, с. 7.

Послеслов към “Кратка история на България” от Ричард Крамптън.

208. **Граници и идентичности в балканската историческа перспектива** // *История*, IV, 1995, №3, с. 33-43.

209. **Историците са по-опасни за човечеството, отколкото ядрените физици** // *Бълг. писател*, II, №35, 29 авг. – 4 септ. 1995, с. 1, 6.

209а. **Кръгла маса по въпросите на образованието по история** // *История*, IV, 1995, №3, с. 1-13.

В съавт. с Илчо Димитров, Милен Семков и др.

Кръгла маса на сп. “История” по проблемите на обучението по история в средното училище, София, 6 дек. 1994 г.

210. **Можем ли да забравим Сливница и Топлище [1913 г.]?** // *Лит. форум*, V, №38, 1-7 ноем. 1995, с. 1, 6.

211. **[Не “кой”, а “какво” спаси българските евреи]: Лекция** // *Спасяването на българските евреи през Втората световна война: Междунар. симпозиум в памет на д-р Илко Ескенази*, Соф. унив., 1 февр. 1995. София, 1995, с. 9-13.

Отзиви: <<http://www.b-info.com/places/bulgaria/jewish/symposiumFeb95.shtml>>.

212. **Съединението като урок на историята** // *История*, IV, 1995, №4, с. 2-14.

213. **Съединението като европейско събитие** // *Съединението* на България от 1885 г. и националнообединителната програма на българите. Пловдив, 1995, с. 12-31.

1996

214. **Априлското въстание в контекста на съвременното** // *История*, V, 1996, №2, с. 1-4.

215. **Bulgaria's Second Emancipation: 1885-1894** // *Bulg. Milit. Rev.*, IV, 1996, №4, p. 19-26.

1997

216. **Европейските съвременници на Христо Ботев** // *Научна сесия: Христо Ботев и неговата чета*. Враца, 27-28 май 1996 / Рък. Николай Генчев. Враца, 1997, с. 90-98.

217. **За демокрацията – нетрадиционно** // *Военноист. сб.*, 1997, 2, с. 14-32.

218. **Степени на митологизация** // *Предци и предтечи: Митове и утопии на Балканите*. Благоевград, 1997, с. 301-310.

1998

219. **Архимедовият лост на историята** // *Европа 2001*, 1998, 5-6, с. 37-39.

Същото и в: <<http://www.online.bg/euro2001/euro5-98/3BR98F4.htm>>. Универсалната значимост на историческата наука.

220. **Ботев и неговите европейски съвременници** // *Лит. форум*, №3 февр. 1998, с. 10.

150 години от рождението на Христо Ботев.

221. **Историята рядко пише с индиго** // *Европа 2001*, 1998, №9-10, с. 7-9 (Кръговрати).

Историческите рецидиви в европейската история.

Същото и в: <<http://pcatalog.h1.ru/78.php>>;
<http://www.online.bg/euro2001/euro9_10-98/9BR98F.htm>;
<<http://www.icn.bg/culture/cinema.html>>;
<<http://www.orenburg.ru/on/3-150198/53ON.html>>;
<<http://www.mvr.bg/news/27-04.htm>>;
<<http://nmsf.ssc.ru/lib/books/russian/179/grain.txt>>;
<http://www.autoreview.ru/photo/raz_4/page.htm>;
<<http://aum-shinrikyo.com/aum3/istina/chakra.htm>>.

222. **Котва в бъдещето** // *Националната революция*, делото на Васил Левски и Освобождението на България. В. Търново, 1998, с. 17-22.

223. **Мобилност на елитите** // *Елит и общество*. Пловдив, 1998, с. 220-234.

224. **Сходство и различия в историческите предпоставки при създаването на модерните общества в Индия и България** // *Индия и съвременният свят*. София, 1998, с. 15-22.

225. **Третото измерение на Освободителната война** // *Научна сесия: 120 години от Освобождението на България*. Плевен, 1998, с. 68-73. (Изв. на музеите в Северозап. България, Т. 14).

226. **Четвъртото измерение на една война: [Руско-турската война 1877-1878]** // *Култура*, XLII, №9, 6 март 1998, с. 9-12.

227. **Янусовото лице на национализма** // *Историческа злина* ли е националната държава. София, 1998, с. 46-49.

228. **Часът на великото начало** // *Учит. дело*, XCI, №10, 9 март 1998, с. 5.

120 г. от Руско-Турската освободителна война.

1999

229. **Балканският национализъм** // *Балканите* +, №5-6, авг. 1999.

Отзиви и цит.: Ire "macedoni" // *Notizie Est*, Bulgaria, №263, 24 settembre 1999, <http://www.notize-est.com/article.php?art_id=277>.

230. Граници и идентичности на Балканите в историческа ретроспекция // *Международ. отношения*, XXVIII, 1999, №4, с. 37-52.

231. Далечно ехо от Унгария // [*Хиляда осемстотин четиридесет и осма*] 1848-1850: Студии за Унгарската война за независимост и нейния български контекст. София, 1999, с. 90-93.
Унгарската революция от 1848-1849 г.

232. Прав ли беше Христофор Колумб // *Европа 2001*, 1999, №7-8, с. 8-9.

Ролята на християнската вяра в историята.

233. Приятели на България // *България 20 век*: Алманах. София, 1999, с. 1060-1076.

Съдържа: Лев Николаевич Толстой, Удроу Уилсън, Джеймс Баучър, Ноел Бъкстон, Чарлс Бъкстон, Учените от Карнегиевата комисия, Мустафа Кемал (Ататюрк), Николай Севастьянович Державин, Дмитрий Лихачов, Йоан Павел II.

234. Степени на демитологизация // *История и митове*: Ист. Студии / Състав. Мария Радева; Ред. Йордан Соколов. – София, 1999, с. 15-26.

Отзиви: [*Историческите митове*], <<http://www.lik-bg.com/90.htm>>.

235. Стратегическата стойност на България в европейската политика: 1878-1903 г. // *Модерна България*. София, 1999, с. 41-62.

236. Той започна хуманизирането на политическия живот в България: [Спомени] // *Добрев*, Николай. Избрах съгласието и разума: [Изказвания, мнения, интервюта] / Състав. Светлана Шаренкова. София, 1999, с. 359-360.

237. **Религиозните основи на модерната демокрация** // *Източното православие в европейската култура: Материали от Междунар. науч. среща, посветена на 1100-год. на Златния век на бълг. култура, Варна, 2-3 юли 1993/ [Състав.] Димитър Овчаров; Ред. кол. Димитър Овчаров – отг. ред. и др. Варна, 1999., с. 96-103.*

2000

238. **Кога идеалът става идея: Българският национален идеал** // *Ново време*, LXXV, 2000, №9, с. 5-21.

239. **Глобализацията не означава обезличаване: Има ли либер. национализъм и универсално приложима ли е концепцията за “отвореното общество” [в България]** // *Ние*, IV, 2000, №2, с. 5-7.

Същото и в:

<http://members.tripod.com/~NIE_MONTHLY/nie2_00/pantev.htm>.

240. **Гражданските сдружения [в България] – надежда и тревога** // *Ние*, IV, 2000, №7-8, с. 9-11.

Същото със загл.: Проф. Андрей Пантев за краха на “партийния модел”, <http://members.tripod.com/~NIE_MONTHLY/nie78_00/nie78_00.htm>.

241. **Десети ноември като исторически аналог** // *Понеделник*, III, 2000, №3-4, с. 115-120.

242. **“Европейският концерт” днес** // *Нова публичност – Българските дебати 2000* / Състав., предг. Благовест Златанов. София, 2000, с. 12-16.

Същото и в: *Култура*, №19, 19 май 2000, с. 6.

243. **Европейският концерт днес: За само географските европейци и техните шансове да “овардят” Европа след векове несбъднати утопии за обединение на Стария континент** // *Култура*, XLIV, №19, 19 май 2000, с. 6.

Доклад на форума "20 век: Опит за равностетка", Бълг.-герм. конф.,
София, март 2000 г. (вж №365).
Ориг. загл. на доклада е "Европейската идея в исторически контекст".
Същото и в: <http://www.online.bg/kultura/my_html/2130/pantev.htm>.

244. **Модерният национализъм като продукт на Великата френска революция** // *Европа* и България: Сб. в памет на проф. Христо Гандев/ Състав. Милен Семков. София, 2000, с. 315-334.

245. **Любомир Стойков или правото да си модерен** // *Къдрева, Силвия*. Любомир Стойков: Био-библиогр. София, 2000, с. 6-7.

Същото и в:
<http://www.Istoykov.fashion.bg/Istoykov/presdosie_pantev_bg.htm>.
Написано на 31 август 1998 г. за "Библиографията" на Л. Стойков,
подготвяна за печат, библиотека "Св. св. Кирил и Методий" с автор-съставител Силвия Къдрева.

246. **Нова и съвременна история: Ч. 1-2: Учебна програма**,
<http://www.clio.uni-sofia.bg/spec/archeo/archeo_34.html>. (2000).
С библиогр.

2001

247. **Страшния път на Христо Ботев** / *Андрей Пантев*,
<<http://www.bulgaria.com/welkya/kritika/trud.html>> (2001).
Същото и в: <<http://liternet.bg/library/lk/p.htm>>.

248. **Тъгата да бъдеш различен: [Жрецът на думите]** // *Продев, Стефан*. Да се чете след сто години / Състав. Иван Гранитски. София, 2001, с. 239-240.

249. **"The European Concert" today** // *New publicity – Bulgarian Debats in 2000* / Ed. by Blagovest Zlatanov. Sofia, 2001, p. 12-16.

2002

250. **[Българите от Освобождението до Първата световна война]** // *Българите* = The Bulgarians / Под общ. ред. на Александър Фол. 2. подобр. и доп. изд. София, 2002, с. 111-119.

251. **Кога гражданинът е фактор в политиката:** Исторически въпросителни // *Защо то*, 2002, №2, с. 7-12.

Със снимка.

252. **Кога управлението съответства на обществото:** Исторически въпросителни // *Защо то*, 2002, №1, с. 15-21.

С биографична справка и снимка.

253. **Не се знае кой е бащата на демокрацията!:** Как правата на рицарите стават права на човека // *Власт*, 2002, №2, с. 52-54.

Сдържа: За ползата от робството; Когато отвореното общество беше затворено; "Магна харта" – революцията на бароните; В глухите линии; Не бийте благородниците.

Със снимка.

254. **Неоконюнктурни крайности в съвременното обществено-историческо съзнание:** Доклад // *Научна сесия: История и памет в българското пространство*. Благоевград, 22-23 ноем. 2002, <http://www.swu.bg/bul/conf/0211_22-23.htm>.

255. **Развитието на стопанските отношения след Освобождението до 1944 г.:** Лекция // *Квалификационен фонд: Първа Бизнес-школа, Самоков*, 28 февр. – 4 март 2002, <<http://www.kvfond.org/biznes/biznesnews.htm>>.

2003

256. **Апотеоз на българската държавност** // *Независимост* (В. Търново), Юбил. бр., 22 септ. 2003, с. 1, 6.

95 год. от обявяване на независимостта на България (1908-2003).

257. **България-САЩ – 100 години дипломация:** Отношения с траен позитивен знак // *Диплом. преглед*, 2003, №4, <<http://www.abagovernment.bg/bg/Ek/Archive/ek2003/ek2003-4/ek4-2003.pdf>>.

258. **[Лекция]** // *Квалификационен фонд:* Бизнес-школа, втори модул, 15-16 март 2003, София, <<http://www.kvfond.org.biznes/2modul.htm>>.

259. **Стойностите на една годишнина: Сто години от установяването на дипломатически отношения между САЩ и България** // *Международ. отношения*, 2003, №9, с. 35-49.

260. **Упадок на материалния прогрес ще бъде несчастието за човечеството, разрушаването на духовността ще означава неговото гибел:** Интервю / Въпроси задавала Евелина Георгиева // *Business Review = Бизнес Ревю*, XII, №132, март 2003, с. 6.

С биографична справка и снимка.
Историко-философско интервю.

Предговори и послеслови

1980

261. **Предговор** // *Уошбърн, Джордж*. Петдесет години в Цариград: Спомени за Робърт колеж. София, 1980, с. 5-8.

1983

262. **Д. Макензи и А. Ърби и “откриването” на българите във Великобритания** // *Макензи, Д. и А. Ърби*. Пътвания из славянските провинции на Европейска Турция. София, 1983, с. 5-9.

Същото и в: <http://knigite.abv.bg/gm_ai/gm_ai_predg.htm>.

1987

263. **Предговор** // *Българските държавни институции 1879-1986: Енциклопедичен справочник* / Състав. Веселин Методиев, Л. Стоянов. София, 1987, с. 3-8.

1989

264. **Другото лице на историята: [Предговор]** // *Барбие, Едмон и Жак Франсоа. Дневникът на един парижанин*. София, 1989, с. 5-9.

1992

264а. **Завръщането на Стефан Стамболов** // *Маринов, Димитър. Стефан Стамболов и новейшата ни история: Летописни спомени и очерки: Ч. 1. 2. изд.* София, 1992, с. 5-12.

265. **Предговор към второто издание** // *Бицилли, Петър Михайлович. Основни насоки в историческото развитие на Европа: От началото на християнската ера до наше време*. София, 1993, с. V-VII.

2. фототипно изд.

266. **Предговор** // *Миграционни процеси на българите: 1878-1914*. София, 1993, с. 5-7.

267. **Уинстън Чърчил – държавник, историк, литератор** // *Чърчил, Уинстън. Втората световна война: Мемоари: Т. 2*. София, 1993, с. 7-12.

268. **Уинстън Чърчил или дарбата да предсказваш** // *Чърчил, Уинстън. Втората световна война: Мемоари: Т. 3*. София, 1993, с. 7-16.

1994

269. **Българската история видяна “отвън”:** Послеслов // *Крампитън, Ричард*. Кратка история на България. София, 1994, с. 345-349.

270. **Захари Стоянов и ние** // *Стоянов, Захари*. Превратът през 1881 г.: Исторически възпоменания: Неиздаван ръкопис на Захари Стоянов / Ред., послесл. и бел. Тодор Ташев. София, 1994, с. 5-7.

Рец. за предг.: Емилия Каменова. Преврати и превратности // *Тракия*, XXXIV, №2, с. 58-60;

Йордан Каменов. Вечна книга // *Читалище*, СХХIV, 1994, №3-4, с. 26.

271. **Индустриалната революция като общоисторическо явление** // *Проблеми* на новата и най-новата стопанска история. София, 1994, с. 3-21.

272. **Предговор** // *Николов, Григор*. Сватбите на Кобургите в България: Хроника. София, 1994, с. 7-11.

1995

273. **Историческият универсализъм на Арнълд Тойнби** // *Тойнби, Арнълд Д.* Изследване на историята: Т. 1. София, 1995, с. 5-15.

274. **За книгата и нейния автор:** Предговор // *Руденко, Анатолий*. Бог и Сатана: Методи на висшата магия / Състав. Иван А. Тодоров. София, 1995, с. 5-9.

На кор. авт. Зор Алеф.

275. **Парламентаристът Стефан Стамболов** // *Стефан Стамболов* пред Народното събрание: Избрани речи / Състав. Надя Бояджиева. София, 1995, с. 1-5.

276. **Последното пророчество на Стефан Стамболов // Убийството на Стефан Стамболов: Наказателно дело №1103: Протокол и присъда.** София, 1995, с. 5-9.

Същото и в: *Лит. форум*, V, №27, 5-11 юли 1995, с. 1, 6.

1996

277. **Предговор // Местр, Жозеф дьо.** Размишления върху Франция. – София, 1996, с. 2-7.

1999

278. **Предговор // Микел, Пиер.** История на Франция. София, 1999, с. 5-9.

279. **Човекът епоха или загадката Начович // Начович, Григор.** Из дневниците [1884-1898] / Състав. Андрей Пантев, Николай Игов. София, 1999, с. 7-12.

2000

280. **Да летиш над долината на кактусите: Предговор // Ганев, Гиньо.** Парламентарен говор и безмълвие. Пловдив, 2000, с. 5-9.

281. **Личностното начало в историята на Турската република // Парушев, Парашкев С.** Ататюрк – диктаторът демократ. 2. изд. София, 2000, с. 5-10.

282. **Общността на различието или диалогът Икеда – Джурова: [Предговор] // Икеда, Дайсаку и Аксиния Джурова.** Духът на Лъва. София, 2000, с. 7-10.

Отзив: The Lion's Heart, Dialogue Between Bulgarian Art Historian and SGI President Published // *Soka Gakkai: News Headline*, 29 November 2000, <http://www.sokagakkai.info/html3/news3/headlines3/00cal3/00nov26-dec02_3.htm>.

283. **Първата жертва на войната в една книга на Петко Белокопски:** Предговор // *Белокопски, Петко Н.* Истина по време на война: Пропагандата в България през 1941-1944. София, 2000, с. 5-8.

284. **Предговор** // *Вълчев, Генади.* Защитници на Съединението 1885. [Видин, 2000], с. 3-4.

285. **Размисъл по германска история** // *Раф, Дитер.* История на Германия. София, 2000, с. 7-11.

Отзив: Четем осъвременената "История на Германия" // *Сега*, 10 окт. 2000, <<http://www.segabg.com/10102000/p0080001.asp>>.

2001

286. **Балканите и хората** // *Станков, Валентин.* Балкански етюди. София, 2001, с. 7-11.

Същото и в: Балкански етюди [CD-ROM] / *Валентин Станков.* София, 2001. (5. 65 MB): с табл., цв. к.

287. **Благородството да създаваш за другите** // *Цветкова, Милена.* Любен Атанасов: Био-библиография. В. Търново, [2001], с. 7-8.

288. **Храбростта да си различен:** [Предговор] // *Кенеди, Джон Ф.* Смелостта да си гражданин. София, 2001, с. 5-11.

Рец.: *Георги Цанков.* Политиката като висша отговорност // *Аз Буки*, XI, №16, 18-24 апр. 2001, с. 6.

289. **Историческият универсализъм на Арнълд Тойнби:** Предговор // *Тойнби, Арнълд.* Изследване на историята: Т. 1-2. София, 2001, с. 5-15.

2. изд. – 2003.

Т. 1. Възникване, развитие, разпадане и разлагане на цивилизациите. – 615 с.

Т. 2. Универсални държави и универсални църкви; Перспективите на западната цивилизация. – 400 с.: с табл.

Съдържа и Универсални държави; Философии; Висши религии; Варварски военни шайки; Цивилизации – родственост.

290. Нов балансиран отговор на стар драматичен въпрос: Предговор // *Толев, Стефан*. Залог за оцеляване [на евреите]. София, 2001, с. 7-10.

2002

291. Предговор // *Станков, Валентин К.* Евристичните предизвикателства в съвременния свят. София, 2002, с. 3-7.

2003

292. Двете голгофи на Екзарх Стефан: Предговор // *Екзарх Стефан Български*. Документален сб. София, 2003, с. 5-8.

293. Историческото бъдеще на Китай: Предговор // *Жак Жерние*. История на китайската цивилизация. София, 2003, с. 2-9.

294. Предговор // *Митрополит Кирил*. Принос на руската православна църква за освобождението на България от турско робство – 1876-1878. Варна, Контур, 2003, с. 5-8.

Отзив: *Бояна Любенова*. Руски духовници се молят за братята българи // *Черно море* (Варна), №1569, 8 апр. 2003.

Рецензии

1968

295. Армено-болгарские исторические связи // *Ист. преглед*, XXIV, 1968, №6, с. 89-91.

Рец. за: *С. В. Овнанян*. Армено-болгарские исторические связи и армянские колонии в Болгарии во второй половине XIX века. – Ереван: АН СССР, 1968. – 381 с.

1970

296. **Българският въпрос в нова книга по история на германската външна политика в края на 19 в.** // *Ист. преглед*, XXVI, 1970, №3, с. 100-104.

Рец. за: *N. Rish. Friedrich von Holstein, politics and diplomacy in the era of Bismark and Wilhelm: In 2 V.* – Cambridge: Univ. press, 1967. – 231 с.

1971

297. **Some Debatable Problems about German-Turkish Mutual Relations** // *Etud. Balk.*, VII, 1971, №1, с. 111-114.

Рец. за: *Ulrich Trumpener. Germany and the Ottoman empire (1914-1918).* – Princeton: Univ. press, 1968. – 433 p.

1972

298. **[Георги Димитров в спомени на журналисти]** // *Ист. преглед*, XXVIII, 1972, №2, с. 144-145.

Рец. за: *Георги Димитров в спомени на журналисти: Сборник* – София: Отеч. фронт, 1971. – 192 с.
В съавт. с Елена Стателова.

299. **[Документи и материали за историята на българския народ]** // *Изв. на Бълг. ист. дружество*. Т. 28. София, 1972, с. 518-520.

Рец. за: *Документи и материали за историята на българския народ* / Състав. М. Войнов, К. Палешутски, Л. Панайотов, З. Пляков, А. Райкова, К. Пандев. – София, 1970.

300. **[Освобождението на България: 1878-1968]** // *Изв. на Бълг. ист. дружество*. Т. 28. София, 1972, с. 491-492.

Рец. за: *Освобождението на България: 1878-1968: Доклади от юбилейната научна сесия в София.* – София: БАН, 1970.

301. **[Френското икономическо проникване в България]** // *Ист. преглед*, 1972, №3, с. 112-114.

Рец. за: Симеон Дамянов. Френското икономическо проникване в България от Освобождението до Първата световна война. – София: БАН, 1971. – 264 с.

302. **[Miss Urbi and Her Friends]** // *Векове*, 1972, №5, с. 99-100.

Рец. за: Dorothy Anderson. Miss Urby and Her Friends. – London: Hutchinson, 1966.

303. **England and the Near East** // *Etud. Balk.*, VIII, 1972, с. 114-116.

Рец. за: G. S. Papadopoulos. England and the Near East 1896-1898. – Thessaloniki: Instit. for Balkan Studies 1969. – 180 с.

1973

304. **Из историята на политическите борби в България** // *Ист. преглед*, XXIX, 1973, №1, с. 104-107.

Рец. за: Илчо Димитров. Князът, конституцията и народът: Из историята на политическите борби в България през първите години след Освобождението. – София: Отеч. фронт, 1972. – 220 с.

1975

305. **Печатът и личният режим на Фердинанд** // *Ист. преглед*, XXXI, 1975, №5, с. 110-114.

Рец. за: Камка Новакова. Печатът и личният режим на Фердинанд: Изследване. – София: Наука и изкуство, 1975. – 159с.

1976

306. **[Gladstone and the Bulgarian agitation]** // *Ист. преглед*, XXXII, 1976, №1, с. 132-137.

Рец. за: R. T. Shannon. Gladstone and the Bulgarian agitation 1876. – London: Thomas Nelson and Sons LTD, 1963. – 156с.

1978

307. **Българска историческа поредица** // *Раб. дело*, ЛП, №220, 12 авг. 1978, с. 1, 2.

Рец. за: *Външната политика на България: Док. и материали: Т. 1. 1879-1886 / Състав. Т. Добриянов и др. – София: Наука и изкуство, 1978. – 350 с.*

308. **Bulgarian Historical Series of Diplomatic Documents** // *Etud. Balk.*, XIV, 1978, №4, с. 151-153.

Рец. за: *Външната политика на България: Док. и материали: Т. 1. 1879-1886 / Състав. Т. Добриянов. – София: Наука и изкуство, 1978. – 532 с.*

1979

309. **[Освободителната борба на българите в Македония и Одринско]** // *Etud. Balk.*, XV, 1979, №4, с. 147-150.

Рец. за: *Освободителната борба на българите в Македония и Одринско 1902-1904: Дипломат. документи. – София: Наука и изкуство, 1978. – 635 с.*

Същото и в: *Векове*, 1979, №1, с. 75-79.

Същото и в: *Historical Abstracts on Macedonia* [CD-ROM], 1979, <<http://www.b-info.com/places/macedonia/republic/94-09/94-09-08.mak>>.

Съдържа: *Pantev, Andrej*. Collection of Documents on the National Liberation Movement in Macedonia and the Adrianople Region 1902-1904 // *Studes Balkanique* [Bulgaria] 1979 15(4): 147-150.

1980

310. **[Britain and the Eastern question]** // *Векове*, IX, 1980, №5, с. 84-88.

В съавт. с Румен Генов.

Рец. за: *Richard Millman*. Britain and the Eastern question 1875-1878. – Oxford: Clarendon press, 1979. – 159 p.

1981

311. **From Sadova to Sarajevo** // *Ист. преглед*, XXXVII, 1981, №2, с. 125-130.

В съавт. с Радослав Мишев.

Рец. за: *F. R. Bridge*. From Sadova to Sarajevo: The Foreign Policy of Austria – Hungary (1866-1914). – London and Boston, 1972. – 562 p.

1982

312. **Нова и Най-нова обща история** // *Ист. преглед*, XXXVIII, 1982, №4, с. 144-146.

Рец. за: *Симеон Дамянов*. Нова и Най-нова обща история: Курс лекции [за студентите от ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”]: Ч. 1 – 2. – 2. прераб. и доп. изд. – В. Търново: ВТУ, 1980. – 632 с.

313. **Foxy Ferdinand 1861-1948** // *Векове*, XI, 1982, №1-2, с. 159-162.

Рец. за: *Stephen Constant*. Foxy Ferdinand 1861-1948 Tsar of Bulgaria. – London: Sidgwick and Jacon, 1979. – 432 p.

1985

314. **България във френската политика** // *Векове*, XIV, 1985, №4, с. 83-85.

Рец. за: *Симеон Дамянов*. България във Френската политика: 1878-1918: Моногр. – София: Наука и изкуство, 1985. – 542 с.

315. **Исторически необходимости** // *Антени*, XV, №28, 10 юли 1985, с. 13.

Рец. за: *Радослав Попов*. България и Русия 1894-1898: Политически отношения: Изследване. – София: Отеч. фронт, 1985. – 196 с.

1986

316. **Печатът в часа на Съединението** // *Бълг. журналист*, XXVIII, 1986, №9, с. 57-58.

Рец. за: *Часът на Съединението удари: Българският печат и Съединението: Сб. мат. / Състав. Неда Бончева, Калина Стоилова.* – София: Наука и изкуство, 1985. – 148 с.

317. **Съединението 1885** // *Ист. преглед*, XLII, 1986, №1, с. 75-76.

Рец. за: *Съединението 1885: Сб. документи: 1878-1886 / Под ред. на Елена Стателова, Радослав Попов, Дойно Дойнов.* София: Наука и изкуство, 1985. – 162 с.

1991

318. **Крахът на вековните надежди** // *Панорама*, XII, 1991, с. 223.

Рец. за: *Авантюрите на руския царизъм в България: Сб. документи.* Варна: Стено, 1991. – 243 с.

319. **Човекът, когото не искаха да имат за враг** // *А Б В*, XIII, №8, 23 апр. 1991, с. 1, 2.

Рец. за: *Адърн Х. Биман.* Стамболов: Биография. – София: Наука и изкуство, 1990. – 231 с.

1992

320. **Документи, създали модерна Европа** // *Изв. Държ. архиви*, 1992, №62, с. 384-385.

Рец. за: *Великата френска буржоазна революция: Избрани документи / Подб., прев. и комент. Елена Жекова; Отг. ред. Константин Косев.* – София: БАН, 1989. – 186 с.

321. **Книга за едно всеобщо изпитание** // *Бълг. книга*, I, 1992, №3, с. 54-55.

Рец. за: *Радослав Попов.* България на кръстопът: Регенството 1886-1887: [Изследване]. – София: Унив. изд. Климент Охридски, 1991. – 568 с.

322. **Отново и още за Стамболов** // *А Б В*, II, №7, 18 февр. 1992, с. 3.

Рец. за: *Енчо Ив. Матеев*. Държавникът Стефан Стамболов: Изследване // *Летописи*, XLV, 1992, с. 458-672.

1993

323.Още едно завръщане на Стамболов // *Бълг. журналист*, XXXV, 1993, №8, с. 49-50.

Рец. за: *Стефан Стамболов*. Запомни ме, живот!: Поезия и публицистика / Състав., предг. и прил. Иван Радев. – В. Търново: Абагар, 1993. – 230 с.

1995

324.Прегрешението да бъдеш различен: Проф. Андрей Пантев за книгата на Жорж “Автобиография” и нейната промощия // *Българофил*, №44, 7-13 дек. 1995, с. 8.

Рец. за: *Жорж Ганчев*. Автобиография. 1995.

1996

325.Рискът да бъдеш първи в телевизионната история // *Бълг. медиазнание*, I, 1996, с. 451-452.

Рец. за: *Маргарита Пешева*. Дворецът на Дедал: Телевизионният лабиринт: Опит за история на българската телевизия. – София: (Полипринт – Враца), 1995. – 398 с.

1997

326.Орисани сме да обичаме // *Бълг. писател*, IV, №12, 16 септ. 1997, с. 2.

Рец. за: *Иван Матеев*. Вино с дъх на капина: Разкази. – София: Иван Вазов, 1996. – 236 с.

2002

327.Дарбата на злободневното пророчество // *Тема*, 2002, II, №10, с. 67.

Същото и в: <<http://www.bnt.bg/bnt/library/simeon.htm>>.

Рец. за: *Симеон Василев*. Световният гамбит. – София: Даная Int., 2001.

Публикации в чужбина

Англия

328. **Continuity and Change in the Emergence of the Bulgarian National State** // *Anglo-Bulgarian Symposium. Proceeding 1. V. 1. History*. London, 1985, p. 132-138.

Ориг. загл.: Приемственост и промяна при появата на бълг. национална държава.

329. **The Gladstonian Tradition in the English Image of Bulgaria: 1879-1912** // *School of Slavic and East European Studies*. London, 1993, p. 52-55.

Германия

330. **Die entstehung des Bulgarishen Staates als historisches product des befreiungskrieges** // *110 Jahre von der Befreiung Bulgariens*. Hamburg, 1989, p. 48-52.

331. **Die entstehung des Bulgarishen Staates als historisches product des befreiungskrieges** // *110 Jahre Wiedererrichtung des Bulgarischen Staates 1878-1988*. Munchen, 1990, p. 41-46.

Ориг. загл.: Възникването на българската държава като исторически продукт на Освободителната война.

332. **The Historic Roads of the Third Bulgarian State** // *Bulgaria in a Time of Change: Economic and Political Dimentions*. Aldershot, Avebury, 1995, p. 7-25. (I. Zloch-Christy, eds.).

Същото и в: <<http://www2.rz.hu-berlin.de/gesint/wlit/VERFASSE/K1-00934.htm>>.

Гърция

333. **Istoria tis Boulgarias.** – Athina: Irini, 1983. – 247 p.: ill.

Ориг. загл.: История на България.

Индия

334. **Bulgarska ka itihās** / Transl. by V. K. Verma, Dheera Verma. – Delhi: Rajpal & Sons, 1981. – 338 p.: 9 f. ill.

Ориг. загл.: История на България.

Кн. е издадена по случай 1300 годишнината от основаването на българската държава.

335. **Similarities between 19th Century National Movements of India and Bulgaria** // *Journal of the Indian Centre for Bulgarian Studies*. V. V, №1, June. New Delhi, 1988, p. 66-71.

Испания

336. **La integración de Bulgaria en la estructura político-estatal de Europa 1878-1908** // *Revista de la Universidad Complutense*. V. Extraordinario: Bulgaria. Madrid, 1988, p. 175-180.

Ориг. загл.: Интеграцията на България с политико-държавната структура на Европа 1878-1908.

Куба

337. **Hose Martí as a Bulgarian Hero.** – La Habana: Inferencia Internacional, 2002. – 9 p.

338. **História de Bulgaria** / Trad. Juanita Linkova. – La Habana: Ciencias sociales, 1981. – 406 p., 16 f.: ill., 7 f. m. – (Historia)

Ориг. загл.: История на България.

Мексико

339. **História de Bulgaria.** – Mexico: Univ. nac. autonoma de Mexico, 1979. – 406 p., 16 f. ill.; 9 f. c. – (Coordinación de humanidades).

Ориг. загл.: История на България.

Полша

340. **Западните Велики сили и балканските славяни през XIX в.** // *Midzynarodowy kongres slawistow. 7.* Warszawa, 1973, Streszczenia, referatow i komunikatow. Warszawa, 1973, p. 1058-1060.

В съавт. с S. Damjjanow, V. Paskaleva.

Русия

341. **Политика Англии в Восточном вопросе 1856-1878** // *Незабъваемъй подвиг: Некоторые аспекты Русско-турской войны 1877-1878 г. и освобождения Болгарии от османского ига.* Львов, 1980, с. 69-78.

САЩ

342. **Britain and Bulgaria: 1879-1815** // *Southeastern Europe*, 1980, №2, p. 90-102.

343. **US Projects for Determining the Borders of Bulgaria: 1918-1919.** – New Lexington, Ohio, 1993. – 40 p.

Рец.: Соня Ангелова. Американците издадоха книга на Андрей Пантев // *Континент*, II, №145, 25 юни 1993, с. 1, 2.

Франция

344. **Cultural and Intercultural Traditional perspectives in Europe.** – Strasbourg: Council of Europe, 1995. – 45 p.

Швеция

345. **Dammiga papper och morka arkiv locktar bulgarisk professor till Sverige** // *Norrskens Flamman*, 1988, №113, p. 4-5.

Доклади на международни научни форуми

1973

346. **Letters Between Gabler and Irby:** Anglo-Bulgarian Meeting of Historians. – V. Tirnov, Bulgaria, 1973.

1975

347. **Bulgarian Image of America:** From Revival to World War I: Salzburg Seminar. – Salzburg, Austria, 1975.

1978

348. **Mackenzie and Irby and the New Trends in English Policy towards the Balkan Slavs:** International Congress of Slavic Studies. – Warsaw, Poland, 1978.

1980

349. **The Macedonian Question in the Foreign Policy of Great Britain:** 1878-1919. – Madison, Wiskonsin, USA, 1980.

1981

350.**From National Revolution to National Politics:** Bulgaria Since 1878 – American-Bulgarian Meeting. – Columbus, Ohio, USA, 1981.

351.**Foreign Problems of Bulgaria 1879-1912:** American Historical Association 96-th Annual Meeting. – Boston, USA, 1981.

1982

352.**Continuity and Change in Bulgarian Foreign Policy: 1878-1919:** Anglo-Bulgarian Symposium. – London, UK, 1982.

353.**The USA and Bulgaria in World War I:** American-Bulgarian Conference. – Harvard University, Boston, USA, 1982.

1983

354.**The Border Line between Sympathy and Support:** USA and Bulgaria 1856-1919. – Boston, USA, 1983.

355.**The Gladstonian Tradition in the English Image of Bulgaria:** School of Slavonic and East European Studies. – University of London, UK, 1983.

1984

356.**The April Uprising of 1876 as an European Event.** – Saettle, Washington, USA, 1984.

1985

357.**The Wars of Bulgaria for National Liberation.** – Columbus, Ohaio, USA, 1985.

1987

358. Similarities between 19-th Century National Movements in India and Bulgaria. – New Delhi, India, 1987.

1988

359. The University and Philanthropy: 21-st Annual Meeting of AAA SS. – Honolulu, 1988.

1994

360. Bulgaria in 1878 and in 1989: Two Roads of Modernization: American-Bulgarian Meeting. – Pittsburg, Pennsylvania, USA, 1994.

Резюме и отзиви: *University of Maryland Baltimore County*: Bulgarian Studies Conference, 30 may 1994, <<http://www.b-info.com/places/Bulgaria/news/94-05/may30.scb>>. Вж и №461.

361. The Forgotten Bulgarians – Diasporas and Its Modern Meaning. – Cypros, 1994.

362. Cultural and Intercultural traditions and Perspectives in Europe: Problems Posed by Increase: Council of Europe Meeting. – Delphi, Greece, 1994.

1996

363. Кандидатура короля Милана на болгарский престол: Срби и Европа. – Белград, Югославия, 1996.

2000

364. Pluses and Minuses, Laws and Implementations of the Authors' Rights in the East-European Democracy: The Bulgarian Case. – Zaczopane, Poland, August 2000. – 11 p.

365. **Европейската идея в исторически контекст:** Българо-германска научна конференция “XX век – Опит за равносметка”. – София, България, 2000.

Същото публ.: Европейският “концерт” днес: За само географските европейци и техните шансове да “оварварят” Европа след векове несбъднати утопии за обединение на Стария континент // *Култура*, XLIV, №19, 19 май 2000, с. 6 (вж №243).

2002

366. **Познание, свобода и сътрудничество:** Заключителна лекция на конференция по случай годишнината на фондацията “Фулбрайт” в Нов български университет. – София, България, 2002.

2003

367. **Българското въстание от 1903 г. отвъд Ламанша и отвъд Атлантика:** Конференция по случай 120 годишнина от Илинденско-Преображенското въстание. – София, България, 2003.

368. **Who Saved the Bulgarian Jews:** John Hopkins University. – Washington, D. C., USA, October 2003.

369. **A Flirt from a Distance During Years of Isolationism:** Library of Congress. – Washington, DC, USA, November 2003.

Научнопопулярни и публицистични статии

1970

370. **Английски дипломатически документи за националноосвободителното движение във Видинския край през 50-те – 60-те години на XIX в.** // *Червено знаме* (Видин), XXI, №64, 28 май 1970, с. 18-19.

1975

371. **С идеалите на Шипка и Оборище** // *Нар. младеж*, XXXI, №186, 19 септ. 1975, с. 1, 2.

1978

372. **Моралната отговорност на Великата империя [Англия]** // *Антени*, VIII, №31, 2 авг. 1978, с. 13.

1980

373. **Едно “откриване” на България** // *Антени*, X, №52, 24 дек. 1980, с. 13.

Българистиката в Англия от Априлското въстание до Първата световна война.

1982

374. **Отвъд Атлантика** // *Учит. дело*, LXXVIII, №20, 19 май 1982, с. 12.

Българските историци в САЩ и Канада.

1983

375. **Претенции, недобронамереност или нещо друго?** // *Лит. фронт*, XXXIX, №8, 24 февр. 1983, с. 6.

По повод статията на Светлозар Игов “Българската литература по страниците на една история” (*Лит. фронт*, №43, 28 окт. 1982).

1985

376. **Могъщ извор на патриотичното възпитание** // *Отеч. фронт*, XLIII, 1985, №7, с. 25-32.

Съединението на Княжество България и Източна Румелия през 1885 г.

377. **Признание за национална зрелост** // *Нар. армия*, XLI, №11074, 7 авг. 1985, с. 8.

378. **Пътищата на Съединението** // *Труд*, XXXVIII, №219, 18 септ. 1985, с. 5-6.

379. **Ранните “секрети”. Европейско обществено мнение преди събитието** // *Нар. култура*, XXVIII, №38, 20 септ. 1985, с. 4.

Европейското ехо на април 1876 г.

380. **Румелийци или българи** // *Смяна*, XXXIX, 1985, №8, с. 2-4.

381. **Съединението прави силата** // *Нар. младеж*, XLI, №33, 8 февр. 1985, с. 10.

1986

382. **Англоезичният “превод” ...** // *Нар. култура*, XXIX, №20, 16 май 1986, с. 5.

Българската кауза в англоезичния свят.

1987

383. **Другото лице на “българската агитация”** // *Нар. младеж* XLIII, №104, 2 май 1987, с. 5-22.

384. **Думата на братството** // *Нар. култура*, XXX, №17, 24 апр. 1987, с. 3.

По повод 110 г. от началото на Руско-Турската война (1877-1878).

385. **Европейското време на гения** // *Нар. култура*, XXX, №7, 13 февр. 1987, с. 1, 3.

386. **Европейското време на Апостола** // *Семейство и училище*, XXXIX, 1987, №3, с. 12-13.

387. **Левски и “чудесата” на деветнадесети век** // *Нар. младеж*, XLIII, №22, 27 ян. 1987, с. 1, 3.

1989

388.Еволюцията на една революция: След шурма на Бастилията // *Раб. дело*, LXIII, №137, 17 май 1989, с. 8-9.

200 години от Великата френска буржоазна революция.

389.Една годишнина и българската демокрация // *Труд*, XLII, №85, 28 апр. 1989, с. 6.

390.Наследството на една революция // *Нар. култура*, XXXII, №5, 27 ян. 1989, с. 3.

Великата френска революция.

391.С непреходно историческо значение // *Кооп. дело*, XXXIX, №137, 13 юли 1989, с. 2-3.

1990

392.Алтернативи и проекции на нашето Освобождение // *Труд*, XLIII, №23, 2 март 1990, с. 4, 5.

393.Всепризнатият приоритет на французите: 14 юли – национален празник на френската република // *България*, I, №10, 14 юли 1990, с. 14.

394.Една благодарна “Балканизация”: Джеймс Баучер, британският аристократ, който преди седемдесет години остана завинаги в земята на Рилската обител // *Отеч. вестник*, XLVII, №13574, 8 дек. 1990, с. 1.

395.За да тържествува демокрацията! 125 г. от убийството на Ейбрахам Линкълн // *Земя и прогрес*, X, 1990, №12, с. 63-67.

396.Можем ли да забравим Девети? // *Отеч. вестник*, XLVII, №13512, 8 септ. 1990, с. 1, 5.

397. **Национализмът е мъртъв, да живее национализмът** // *България*, I, №24, 20 окт. 1990, с. 6, 7.

398. **Националният въпрос и рисковете на демокрацията** // *Отеч. вестник*, XLVII, №14473, 14 юли 1990, с. 7.

399. **Не искаме сбор от етнически общности** // *Отеч. вестник*, XLVII, №13545, 27 окт. 1990, с. 3.

Националният въпрос.

400. **Ние, времето и Стефан Стамболов** // *Отеч. фронт*, XLVIII, №13434, 19 май 1990, с. 7.

401. **Пет години в сянката на гилотината** // *168 часа*, I, №11, 10 юли 1990, с. 12.

402. **Правото да си аполитичен** // *Отеч. вестник*, XLVII, №447, 8 юни 1990, с. 8.

403. **Пътищата на една закъсняла симбиоза** // *Политика*, №1, 8 май 1990, с. 3-4

404. **Стремежът да разбираш** // *Отеч. вестник*, XLVII, №13518, 18 септ. 1990, с. 8.

405. **Тоталитаризмът – този земен пришълец в модерната история** // *Раб. дело*, LXIV, №72, 13 март 1990, с. 11.

1991

406. **“Авантюрите на руския царизъм”** // *Труд*, №158, 20 авг.; №159, 21 авг.; №160, 22 авг. 1991.

Публикувани са документи от сб. “Авантюры русского царизма в Болгарии, Москва, 1935”. С коментар на Андрей Пантев.

407. **Април 1876: Светлият връх на една драма** // *Земеделско знаме*, №87, 1 май 1991.

Размисли на Андрей Пантев, Николай Генчев и Дойно Дойнов.

408. **България не е търсена като съюзник** // *Епохи*, I, №30, 30 ян. – 5 февр. 1991, с. 1, 3.

409. **България не прави изключение** // *Култура*, XXXV, №18, 3 май 1991, с. 4-5.

410. **Български Бисмарк или ... предател на майка славянска? Стамболов – човекът, който знаеше голямата цена на стъпката и отстъплението** // *Диалог*, I, №9, 1 март 1991, с. 7.

411. **Денят на Колумб [в САЩ]** // *Новини*, №195, 8 окт. 1991, с. 1.

412. **Интелектуалците** // *Епохи*, I, №145, 25 май 1991, с. 3, 4.

413. **Културното превъзходство като политически инструмент** // *Демокрация*, I, №154, 21 авг. 1991, с. 1, 2.

Връзка между демокрацията и културата.

414. **Надеждата да започнем отново ...** // *Ние, разведените*, №2, 5 ноем. 1991, с. 1, 4.

415. **Нашите русофоби** // *Отеч. вестник*, XLVIII, №13612, 6 февр. 1991, с. 1, 2.

416. **Нито републиката, нито монархията решават нещо** // *Веч. новини*, №91, 10-11 май 1991, с. 3.

417. **Ньойският мирен договор – несправедливо наказание за България и горчив урок за нейните политици** // *Земя*, I, №227, 27 ноем. 1991, с. 14-18.

418. **Парвенюшкото захласване пред чуждите възвишености** // *Веч. новини*, XL, №72, 12-13 апр. 1991, с. 4.

419. **Само другите ли са виновни?** // *Култура*, XXXV, №18, 3 май 1991, с. 4-5.

420. **Съдбата на закъснелите революции** // *Дума*, II, №193, 1 авг. 1991, с. 6-7.

421. **Съдбовни послания пред олтара на отечеството** // *Веч. новини*, XL, №105, 31 май 1991, с. 5.

422. **Шлагерът на преливането** // *Веч. новини*, XL, №181, 8-9 ноем. 1991, с. 5.

Размисли за политическата адаптация.

423. **Швейцария – мечтата на Европа, нереализирана и неунищожима** // *Отеч. вестник*, XLVIII, №13707, 21 юни 1991, с. 8.

1992

424. **Барутното буре** // *Епохи*, II, №5-6, 10 февр. 1992, с. 1, 2.

425. **Бедата на България е, че на нейн гръб винаги някой на нещо се учи** // *Стандарт*, №10, 16 окт. 1992, с. 5.

Приложение на в. Стандарт, №59, 16 окт. 1992.

426. **Винаги е имало продавачи на чудеса** // *Поглед*, №50, 14 декември 1992, с. 12

427. **Дедите ни не са се захласвали по Америка** // *Веч. новини*, XLI, №35, 19 февр. 1992, с. 1, 2.

За политическата мотивация на американските мисионери в България.

428. **Денят на Колумб [в САЩ]** // *Новини*, I, №195, 8 окт. 1992, с. 8.

429. **Доамериканска Европа среща Доколумбова Америка** // *Веч. новини*, XLI, №198, 9-15 окт. 1992, с. 5.

430. **Духът на 1885-а** // *Отеч. вестник*, XLIX, №14011, 3 септ. 1992, с. 1, 3.

За съединението на Княжество България и Източна Румелия.

431. **Зазорява се, а още е нощ** // *Начало*, №8, 12-19 май 1992, с. 3.

Учебниците по история.

432. **Изобретяването на Америка** // *Дума*, III, №244, 12 окт. 1992, с. 6.

500 години от откриването на Новия свят.

433. **Има ли цивилизован национализъм** // *Стандарт*, №17, 29 авг. 1992, с. 1, 2.

434. **Не вярвам на чудеса в историята** // *Дилижанс експрес*, №1, ян. 1992, с. 1, 3.

435. **Незавършеният път от легендите към реалностите** // *Стандарт*, №50, 2 дек. 1992, с. 1, 3.

436. **Последният българин** // *Отеч. вестник*, XLIX, №14098, 6 ян. 1992, с. 1, 3.

За Христо Ботев.

437. **Промяната** // *Епохи*, №1, 8 ян. 1992, с. 3.

438. **Революция без революция** // *Континент*, I №49, 10 юни 1992, с. 7.

Политическите промени в Източна Европа.

439. **Славянството вчера и днес** // *Слав. вестник*, №1, 24 май 1992, с. 1-2.

440. **Триумфът на Америка е в това, че чудесата и не удивляват** // *Континент*, I, №49, 4-5 юли 1992, с. 1, 2.

1993

441. **Акт на безцеремонност и цинизъм спрямо отечеството ни: 115 г. от Берлинския конгрес** // *Земя*, IV, №134, 13 юли 1993, с. 1, 7.

442. **В поражението има много повече красота, отколкото в този мускулен успех, с който ни заливат напоследък** // *Континент*, II, №223, 24 септ. 1993, с. 25

443. **Времето на илюзиите [в нашата политика] изтича** // *Дума*, IV, №158, 10 юли 1993, с. 9.

444. **Да не те повлече вълната** // *Практична домакиня*, №34, 26 авг. 1993, с. 1, 3.

445. **Завършила ли е Втората световна война?** // *Веч. новини*, XLII, №170, 1-2 септ. 1993, с. 3.

446. **Мислейки за него [В. Левски]** // *Демокрация*, III, №41, 19 февр. 1993, с. 1, 4.

447. **Многоточие след шурма: Ще бъде ли вписан "Хомо советикус" сред изчезващите видове** // *Стандарт*, №394, 7 окт. 1993, с. 6.

448. **Монархия вчера, монархия днес** // *Отеч. вестник*, XLVIII, №13597, 16 ян. 1993, с. 3.

Същност на монархическата институция от създаването и до наши дни.

449. **Началото на българските чудеса** // *Континент*, II, №210, 15 септ. 1993, с. 1, 4.

Съединението на България.

450. **Отново България** // *Дума*, IV, №50, 2 март 1993, с. 7.

Значението на Санстефанския мирен договор.

451. **Предопределеност или избор: Модерният национализъм** // *Век 21*, IV, №35, 1-7 септ. 1993, с. 1, 4.

452. **Пътища за никъде** // *Анонс* (Видин), №32, 20-27 окт. 1993, с. 1, 3.

453. **Столицата е мост между амбицията и реализация. между мечти и реалност** // *Подкрепа*, №217, 17 септ. 1993, с. 1, 10.

454. **Страната, в която политиката е бизнес, а бизнесът – далавера, национализмът е професия** // *Поглед*, LXIV, №15, 15 апр. 1993, с. 5.

455. **Топ зад диалекта?** // *Стандарт*, №339, 13 авг. 1993, с. 17.

456. **Триумф на модерния национализъм** // *Начало*, №9, 3-10 март 1993, с. 1.

457. **Триумф на просветния национализъм** // *Стандарт*, №363, 6 септ. 1993, с. 5.

1994

458. **Вечната депресия** // *Лит. форум*, IV, №42, 7-13 дек. 1994, с. 1, 6.

Ньойският договор и българската политическа съдба.

459. **Държава на кръстопът?** // *Континент*, II, №77, 8 апр. 1994, с. 9.

Историческите корени на България.

460. **Европа – Магна в диаспоричните общности** // *Европа 2001*, I, 1994, №7, с. 25–26.

461. **Колко пъти ще правим държава?** // *Лит. форум*, III, №26, 6-12 юли 1994, с. 1, 3.

Откъс от доклад, изнесен на американо-българска среща в Питсбърг, САЩ, май 1994 (вж №360).

462. **Национализмът е едно рационално тайнство** // *Детайли*, №9, 7 ян. 1994, с. 4.

463. **Неподписаната Ялта: Галопиращата бедност може да роди разновидности на комунизма** // *24 часа*, IV, №92, 4 апр. 1994, с. 10.

464. **Смисълът на едно величие** // *Дума*, V, №25, 31 ян. 1994, с. 9.

За Стефан Стамболов.

465. **Стамболов е достатъчно ярък, за да го сиропираме** // *Отеч. вестник*, №14 427, 1 февр. 1994, с. 1-2

466. **Стратегическият съюз между Турция и Америка може да разпали Балканска война** // *168 часа*, V, №15, 18 апр. 1994, с. 23.

467. **Трета Европа? Славяните пак са разпънати между взаимна враждебност и влудяващо високомерие на Запада** // *24 часа*, IV, №91, 9 апр. 1994, с. 8.

468. **Урокът не е завършил** // *Лит. форум*, IV, №30, 14-20 септ. 1994, с. 1, 7.

Войните на XX век.

469. **Шансът е качество: [Ист. есе]** // *Култура*, XXXVIII, №40, 30 дек. 1994, с. 1, 2.

1995

470. **Време е да престанем да се замеряме с костите на нашите бащи и деди** // *Труд*, №1, 2 ян. 1995, с. 9.

471. **Държавникът с хъшовска безцеремонност** // *Дума*, IV, №156, 6 юли 1995, с. 9.

По повод 100 години от гибелта на Стефан Стамболов.

472. Екзарх [Стефан] до Караджата: 125 г. от учредяването на Българската екзархия // *Дума*, IV, №48, 25 февр. 1995, с. 8.

Отзиви: *Bulletin of News from Bulgaria*, 1 March 1995: Bulgarian Exarchate turns 125, <<http://www.hri.org/news/balkans/bta/95-03-01.bta>>.

473. Има ли вечно статукво? // *Неделен Стандарт*, №949, 7 май 1995, с. 1, 6.

474. Къде е заплахата? // *Дневен Труд*, XLIX, №102, 2 май 1995, с. 7.

475. Неподписаната Ялта // *24 часа*, V, №92, 4 апр. 1995, с. 10.

476. Неутралитетът е лукс за силния и изкуство за слабия // *Новинар*, IV, №275, 8 окт. 1995, с. 7, 12.

477. От Левски до Стамболов: 122 г. от обесването на Апостола // *Лит. форум*, V, №7, 15-21 февр. 1995, с. 1.

478. Повод за размисъл // *Лит. форум*, V, №31, 13-19 септ. 1995, с. 1, 6.

По случай 110 години от Съединението.

479. Преди да ги стигнем американците, да настигнем онези, които славим // *Дневен Труд*, L, №234, 5 окт. 1995, с. 9-10.

480. Спасяването на българските евреи през Втората световна война // *Демокр. преглед*, XXVIII, 1995, №6-7, с. 235-238.

481. Съединението // *Аз Буки*, V, №37, 13-19 септ. 1995, с. 1, 14.

482. Трагичен бе краят и на третото усилие за национално единство: На 2 срещу 3 авг. 1903 г. започна Илинденско-

Преображенското въстание // *Дневен Труд*, XLIX, №179, 2 авг. 1995, с. 10.

483.Хроника на едно предизвестено убийство: 100 г. от смъртта на Стефан Стамболов // *Стандарт*, №1008, 6 юли 1995, с. 12-13.

В съавт. с Николай Игов.

484.Anno mirabili, anno horrendi // *Култура*, XXXIX, №9, 3 март 1995, с. 6.

Размисли по повод 3 март.

1996

485.Април 1876 г. е антиевропейско движение, но и апотез на неунищожимата вяра в Европа // *Труд*, L, №113, 26 апр. 1996, с. 11.

486.Българският април 1876: Из предговора към книгата “Българският април 1876 в Англия и САЩ” // *Лит. форум*, IV, №17, 24-30 апр. 1996, с. 1; 6.

487.Има спасителни трагедии // *Новини плюс*, III, №22, 31 май – 7 юни 1996, с. 8.

По повод 120 г. от Априлското въстание.

488.Среща на две Европи // *Европа 2001*, III, 1996, №4, с. 21-23.

Априлското въстание от 1876 г. и неговият отзвук в Европа.

489.Тъгата на отиващият си век: Великата френска революция разруши съсловните привилегии, но възтържествува съсловната жестокост // *Новинар*, V, №190, 14 юли 1996, с. 7.

1997

490. **Българо-руските отношения – между пубертета и климакса** // *24 часа*, VII, №275, 7 окт. 1997, с. 13.

491. **В късогледата политика е коренът на българската драма** // *Стандарт*, №1594, 24 февр. 1997, с. 7.

492. **Героят, който не стана диктатор: [Джузепе Гарибалди]** // *Европа 2001*, IV, 1997, №5-6, с. 37-38.

493. **Граници и хоризонти на нашата предприемчивост** // *Кеш*, V, №40, 21 ноем. 1997, с. 9.

494. **Днес сме държава инвалид, неспособна да прочете уроците на историята** // *Стандарт*, №1589, 19 февр. 1997, с. 8.

495. **Излъгал ли се е в нас Апостола?** // *Труд*, LI, №193, 17 юли 1997, с. 10.

496. **Исторически прозрения** // *Бълг. писател*, IV, №26–27, 23 дек. 1997, с. 1, 8.

По случай 150 години от рождението на Христо Ботев.

497. **Какво не знаем за демокрацията** // *Везни*, VII, 1997, №5, с. 24-27.

498. **Кога Съединението прави силата: 112 г. от обединяването на Княжество България с Източна Румелия** // *Труд*, LI, №244, 6 септ. 1997, с. 7.

499. **Кога убиват министър-председателя** // *Сега*, I, 1997, №38, с. 10-13.

500. **Левски – новото минало и старото бъдеще** // *Труд*, LI, №49, 19 февр. 1997, с. 10.

501. **Милост за XX век!** // *Стандарт*, №1819, 11 окт. 1997, с. 17.

502. **Наш ли е Трети март?** // *Труд*, LI, №61, 3 март 1997, с. 10.

503. **Нашето време е безлично** // *Труд*, №280, 29 окт. 1997, с. 9

504. **Опълчението никога няма да свърши, опълчението винаги ще ни липсва** // *Труд*, LI, №218, 11 авг. 1997, с. 14.

11 август – 120 г. от Шипченската епопея.

505. **Право на отговор** // *Капитал*, V, №30, 28 юли – 3 авг. 1997, с. 19.

В съавт. с Борислав Гаврилов.

По повод критиката на Веселин Дремджиев към “История на България: за IX клас”.

506. **Първият от третото ни царство между “Осанна” и “Разпни го”:** Днес се навършват 140 години от рождението на княз Александър Батенберг // *Труд*, LI, №94, 5 апр. 1997, с. 8.

507. **Смисълът на един отговор или още веднъж за обучението по история: Новопокръстени критици плачат за нови учебници** // *Труд*, 226, 19 авг. 1997, с. 12.

В съавт. с Борислав Гаврилов.

По повод дискусията във в. “Капитал” относно обучението по история и учебникът по история на България за IX клас (№40). Възражението не е прието за публикуване в редакцията на в. “Капитал”.

508. **Третата вълна отнесе галениците на партията** // *Труд*, LI, №41, 11 февр. 1997, с. 11.

509. **Ще има ли четвърта България?** // *Сега*, I, 1997, №9, с. 18-19.

Отзив: Mariana Lenkova. Monitoring, March 1997,
<<http://www.greekhelsinki.gr/english/media/march97balkan.html>>.

1998

510. **Берлинският конгрес роди и “българското чудо”** // *24 часа*, VIII, №174, 1 юли 1998, с. 10.

511. **Ботев и неговите европейски съвременници** // *Лит. форум*, №, 3 февр. 1998, с. 10.

150 години от рождението на Христо Ботев.

512. **Българите в робство са по-мъжествени** // *Стандарт*, №2231, 14 дек. 1998, с. 5

513. **Глупостта на великите докара беди на Балканите** // *Стандарт*, №1951, 28 февр. 1998, с. 22.

514. **Жив ли е страхът ни от Англия** // *24 часа*, №298, 5 ноем. 1998, с. 10.

История на българо-английските отношения.

515. **За демокрацията – нетрадиционното** // *Военноист. сб.*, LXVII, 1998, №3, с. 173-178.

516. **Стамболов търсел съюзник, а не покровител** // *Труд*, LI, №27, 31 ян. 1998, с. 8.

144 г. от рождението на политика.

517. **Трогателното начало на балканската демокрация** // *Бълг. писател*, V, №29, 6 окт. 1998, с. 1, 2.

518. **Цивилизовано отстояване, а не избор ни предстои** // *Банкеръ*, VI, №31, 3-9 авг. 1998, с. 28.

519. **Българите са толерантни към малцинствата** // *Стандарт*, №2270, 28 ян. 1999, с. 15.

Отзив: Skopje seek Breakthrough in Relations: Bulgaria-Press, 28 January 1999,
<<http://www.b-info.com/places/Bulgaria/news/99-01/jan28.bta>>.

520. **България – европейското парвеню** // *24 часа*, IX, №353, 27 дек. 1999, с. 9.

521. **В Странджа – на Петрова нива**: [Слово на проф. Андрей Пантев] // *Тракия*, №16, 26 авг. 1999, с. 1, 3.

522. **Въображаемата Европа** // *Банкеръ*, VII, №34, 23-29 авг. 1999, с. 26.

523. **Да не бъркаме Съединението със съгласието** // *24 часа*, IX, №243, 6 септ. 1999, с. 9.

524. **Добрата надежда не тежи от очаквания: [Полит. есе]** // *Банкеръ*, IV, №51-52, 21 дек. 1998 – 3 ян. 1999, с 2-3.

525. **Европа има нужда от нови варвари: [Полит. есе]** // *24 часа*, VIII, №64, 8 март 1999, с. 11.

526. **Един знаменит пловдивчанин: Като премиер Иван Гешов пръв подписва договора за приятелство с Кралство Сърбия** // *24 часа* (Пловдив), VIII, №39, 11 февр. 1999, с. 4.

527. **Едно самоубийствено убийство или същността на Стамболовизма** // *Труд*, LIII, №181, 6 юли 1999, с. 11.

104 години от гибелта на Стефан Стамболов.

528. **Защо бе масовото виждане в небето** // *24 часа*, №189, 13 авг. 1999, с. 12.

Отзив: Български печат, 13 авг. 1999, петък.,
<<http://www.bulgaria.com/novini/archives/990813-rfi.html>>.

529. **И 3 март ли махаме?** // *24 часа*, №336, 8 дек. 1999, с. 5.

530. **Излъгал ли се е Апостола** // *24 часа* (Пловдив), VIII, №47, 19 февр. 1999, с. 4.

531. **Илинденци и преобращенци** // *24 часа*, №227, 21 авг. 1999, с. 9.

532. **Инфантилизмът винаги е вредял на историята** // *Монитор*, II, №153, 6 юли 1999, с. 15.

533. **Капризните стойности на историческата репутация** // *Епоха*, I, №1, 3-9 дек. 1999, с. 1.

534. **Мразим се като братя [на Балканите]** // *24 часа*, VIII, №88, 1 апр. 1999, с. 9.

Отзиви: *Български печат*, 1 апр. 1999, <<http://www.bulgaria.com/novini/archives/990401-rfi.html>>; <<http://www.rastko.org.yu/rastko-bg/umetnost/knjizevnost/vtodorov-znam/zakluchenie.php>>.

535. **На Балканите не може да има държави-сестри** // *Стандарт*, №2286, 13 февр. 1999, с. 5.

536. **Новата балканизация** // *Монитор*, II, №207, 8 септ. 1999, с. 18.

Отзив: *Български печат*, 8 септ. 1999, <<http://www.bulgaria.com/novini/archives/990908-rfi.html>>.

537. **Обикновеното Народно събрание – по-значимо от Великото** // *24 часа*, IX, №289, 22 окт. 1999, с. 12.

120 години от създаването на Първото обикновено Народно събрание в България.

538. **Отливът като прилив** // *Сега*, II, №248, 25 окт. 1999, с. 11.

Коментар на резултатите от местните избори 1999 г.
Отзив: *Български печат*, 25 октомври 1999, понеделник, <<http://www.bulgaria.com/novini/archives/991025-rfi.html>>.

539. Поуката от Сараево: Държавата и семейството се развиват само отвътре: Атенатът там през 1914 г. променя света, но не и Балканите // *24 часа*, IX, №173, 28 юни 1999, с. 12.

540. Празникът на нетърпеливите: Вярваме повече на тези, които почитаме на 2 юни, отколкото на днешните политици // *24 часа*, IX, №147, 2 юни 1999, с. 11.

541. Привлекателна, но недостижима химера // *Епоха*, II, №1, 7-13 ян. 1999, с. 16-17.

542. Първата ни мирна победа: През 1908 г. бе царствено манифестирана българската независимост // *Стандарт*, №2480, 22 септ. 1999, с. 7.

543. Първата революция на интелектуалците // *24 часа* (Пловдив) VIII, №83, 27 март 1999, с. 4.

Размисли за Френската революция от 1848 г. и влиянието ѝ върху европейския интелектуален елит.

544. Стамболов – съвременник от миналия век: 145 г. от рождението му // *Земя*, X, №21, 1 февр. 1999, с. 3.

545. Старият шлагер 10 ноември [1989]: Защо терминът “разрешена революция” не бе възприет // *Монитор*, II, №258, 8 ноем. 1999, с. 18.

Отзив: 10-th Anniversary of Start of Transition to Democracy: Press Review, Nov. 8, <<http://www.b-info.com/news/1999-11/text/nov08.bta>>.

546. [Сто четиридесет и пет] 145 години от раждането на големия политик [Стефан Стамболов] // *24 часа* (Пловдив), VIII, №27, 30 ян. 1999, с. 5.

547. Фалшивите идоли // *Дума*, №239, 20 ноем. 1999, с. 11.

Отзив и цит.: *Tanjug*, Inostrani mediji, 22 Nov. 1999, <http://www.suc.org/news/tanjug/b221199_s.html>;

Serbian Unity Congres, From Foreign Press, 22 Nov. 1999,
<http://www.suc.org/news/yds/b221199_e.html>.

548. Чиновникът през вековете: Грешка е да се смята, че той е на правителството // *24 часа*, №21, 22 ян. 1999, с. 10.

Еволюцията на чиновника.

По повод актуалните законопроекти – за администрацията и за държавния служител.

549. [Шести] 6 януари – 151 години от гибелта на Христо Ботев // *24 часа* (Пловдив), VIII, №2, 5 ян. 1999, с. 5.

2000

550. Времето на плъховете: [Полит. есе] // *Епоха*, II, №17, 28 апр. – 4 май 2000, с. 13.

551. Гладът за доктрини [в България] е породен от невротична слабост и скривано незнание // *Монитор*, III, №460, 5 апр. 2000, с. 18.

552. Глобализацията не означава обезличаване. Има ли либерален национализъм и универсално приложима ли е концепцията за “отвореното общество”? // *Ние*, IV, 2000, №2, с. 5-7.

553. Гражданските движения – плячка или ловци в електоралното стрелбище // *Банкеръ*, №50, 16 дек. 2000, с. 34.

Еволюция на гражданските формации.

554. Интелектуалци: културата да е приоритет в преговорите за Европейският съюз // *Труд*, LIV, №35, 7 февр. 2000, с. 4, 9.

Форум за мястото на бълг. култ. и европейската интеграция.

555. Какво Съединение прави силата: Съединението от преди 115 г. на Княжество България с Източна Румелия // *Монитор*, III, №590, 5 септ. 2000, с. 18.

556. **Какво ще правим без Милошевич: [Балканските страни след президентските избори в Югославия]** // *Труд*, LIV, №274, 9 окт. 2000, с. 43.

557. **Когато демокрацията измени на себе си, има нужда от контрол** // *Монитор*, III, №437, 9 март 2000, с. 15.

558. **Когато се завръщат будителите** // *Труд*, LIV, №297, 1 ноем. 2000, с. 11.

История на празника на нар. будители – 1 ноем.

559. **Наш ли е трети март** // *24 часа*, IX, №60, 3 март 2000, с. 9.

560. **Обществото срещу “изборната аристокрация”** // *Банкеръ*, VIII, №44, 4-10 ноем. 2000, с. 31.

561. **Придворните теоретици вече напускат кораба на властта** // *Монитор*, №482, 2 май 2000, с. 16.

562. **Санстефанският мираж парализира чувството ни за реалност през XX век** // *24 часа*, IX, №60, 3 март 2000, с. 9.

563. **Стефан Стамболов пред прага на нова забрава: 105 г. от убийството на държавника** // *Новинар*, IX, №156, 6 юли 2000, с. 8.

564. **Тази рядка дума независимост: 512 г. след падането под турско иго България става наистина свободна [22 септ. 1908 г.]** // *Труд*, LIV, №256, 19 септ. 2000, с. 11.

2001

565. **В политиката не важи изразът “урокут свърши”:** Бълг. етн. модел е едно от малкото значими постижения в нашето развитие след 1989 г. Но той още не е поставен на изпитания // *Монитор*, III, №985, 4 дек. 2001, с. 18.

566. Всеки реставрационен опит е обречен // *Труд*, LIV, №43, 12 февр. 2001, с. 17.

По повод намесата на Симеон II в бълг. политика.

567. Денят, в който България се върна към Европа // *Труд*, LIV, №64, 5 март 2001, с. 20.

Трети март. 123 години от Освобождението на България.

568. Изкуство е да не черпиш от историята омраза // *Труд*, LIV, №71, 12 март 2001, с. 20.

Българската външ. политика на Балканите.

Как цивилизованите народи са преживели изпитанията на гибелни пристрастия, мотивирани от исторически победи или непоправими поражения. Кой е въвел думата “балканизация” като световен термин.

569. Как обществото се оглежда във властта // *Труд*, №97, 9 апр. 2001, с. 20.

Сдържа и: И на “великата” история се случва да е смешна.

По повод влизането на Симеон II в българската политика.

570. Карьеризмът на съвестта и амбициите на политиката // *Банкеръ*, VIII, №9, 3-9 март 2001, с. 34.

По повод подписването на полит. споразумение между нац. сдружение “Обединени бълг. граждани” и БСП.

571. Кога идва часът на водачите [в политиката]? // *Банкеръ*, IX, №19, 12-18 май 2001, с. 34.

572. Когато си роден цар // *Труд*, LIV, №50, 19 февр. 2001, с. 20.

Ролята на Симеон II в бълг. полит. живот

573. Нищо не оправдава бедността // *Земя*, №111, 13 юни 2001, с. 3.

По повод предстоящите парламентарни избори (17 юни 2001 г.) в България.

574. **Новата роботика на новия ред** // *Труд*, №90, 2 апр. 2001, с. 20.

Новата балканска история – повече сходности, по-малко различия.

575. **Родилни белези дълбаят нови пропасти** // *Труд*, №78, 19 март 2001, с. 19.

Размисли в исторически план за съдбата на България.

576. **Стамболов е една от опорите срещу националното ни обезличаване** // *Монитор*, III, №712, 31 ян. 2001, с. 18.

147 г. от рождението на държавника.

577. **Триумфът на един разгром: Днес се навършват 125 г. от началото на Априлското въстание** // *Труд*, LIV, №108, 20 апр. 2001, с. 15.

578. **Човекът между две хилядолетия: [Ист. есе]** // *Труд*, LIV, №4, 4 ян. 2001, с. 15.

Историческата проекция на човека в новото време.

2002

579. **Българизацията на премиера [Симеон Сакскобургготски]** // *Труд*, LVI, №78, 20 март 2002, с. 12.

Историко-политически наблюдения върху личността на Симеон Сакскобургготски.

580. **България стои пред последната неизвестност** // *Труд*, №193, 15 юли 2002, с. 12.

Понятията “свобода” и “независимост” при модерната държава. По повод темата за Освобождението на кандидатстудентския изпит по история във Великотърновския университет.

581. **Въпросителните на 3 март: 125 години от началото на Руско-турската освободителна война** // *Република*, II, №51, 2 март 2002, с. 10, 15.

582. Генератор на омраза ли е Шекспир?: [По повод дискусията върху романа “Време разделно” от Антон Дончев] // Труд, LVI, №53, 23 февр. 2002, с. 27, 28.

По повод дискусията “Една французойка [Мари Врина-Николов] срещу “Време разделно” и българската история”.

583. Глобализацията е процес, при който има губещи // Земя, XIII, №189, 1 окт. 2002, с. 3.

Есе върху европейското обединение.

584. Горко на този, който остане равнодушен // Стандарт, №3421, 11 юли 2002, с. 18.

По повод книгата с документални разкази “Делфинариум: джихад срещу децата”, посветена на историята на Израел.

585. Димитров – героят плашило // Труд, №168, 20 юни 2002, с. 10, 12.

120 години от рождението на Георги Димитров.

586. Европейската идея като позната история // Банкеръ, X, №47, 23-29 ноем. 2002, с. 15.

Печеливши и губещи при евроатлантическата интеграция. По повод поканата към България за членство в НАТО.

587. Експлозия на националния дух: 90 г. от Балканската война // Бълг. воин, LXI, 2002, №7-8, с. 24-25.

588. Зловещата метафора на българските съюзи // Банкеръ, X, №39, 28 септ. – 4 окт. 2002, с. 15.

Коментар на сключените от България междунар. договори през XX в. По повод очакваното членство в НАТО. Исторически алюзии с договорите, които България е сключвала след Освобождението.

589. Ксенофобията? Предупредителна камбана: Фашизмът не може да вирее у нас // Земя, №79, 24 апр. 2002, с. 11.

Фашистката идеология в съвременни измерения.

590. **Национализъм ли? Да, може** // *Труд*, №118, 29 апр. 2002, с. 10.

Опасностите от радикализиране на политическите партии в България и в Европа.

591. **Откъде идват диктаторите** // *Банкеръ*, X, №31, 3-8 авг. 2002, с. 34.

Икономическите и социалните предпоставки за поява на персонална и идеологическа диктатура.

592. **Реквием за надеждата** // *Банкеръ*, №34, 24 авг. – 30 авг. 2002, с. 30.

Политическите и етническите конфликти и ролята на NGO (неправителствените организации).

593. **Тази рядка дума независимост: 94 г. независима България** // *Новинар*, X, №222, 21 септ. 2002, с. 6.

594. **Триумфиращи демагози пак сърфират върху вълните на народния гняв: През зимата на 1997-а студентите, в своя порив и опиянение, създадоха новите големци, които след това бързо и безцеремонно ги забравиха** // *Монитор*, IV, №1044, 6 февр. 2002, с. 15.

Снимка: Димитър Кьосемарлиев.

595. **Чиновникът [у нас] през вековете** // *Банкеръ*, X, №27, 6-12 юли 2002, с. 34.

596. **Фашизъм у нас не може да има: “Моята борба” е елементарна до комизъм книга** // *Новинар*, №86, 11 апр. 2002, с. 6.

Радикализация на българското общество и европейски фашистки партии.

2003

597.Аналози на клонирането: Един холандски хлеббар открито ни каза това, което повечето европейци мислят за нас // *Труд*, №21, 22 ян. 2003, с. 12.

Коментар по повод изказването на холандския политик Емил Рател-банд за българите.

598.Аналозите на една годишнина: Преди един век бяха установени дипломатическите отношения на България със САЩ // *Дума*, XIII, №108, 15 май 2003, с. 14.

599.Българският път на САЩ към Европа: 100 години бягане един към друг // *Труд*, №125, 9 май 2003, с. 10, 12.

Българо-американските отношения за 100 години.

600.Българският път на САЩ към Европа // *Сега*, №239, 13 окт. 2003, с. 15.

Коментар по повод 100-годишните дипломатически отношения между България и САЩ.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/13102003/p0050006.asp>>.

601.Величаят се бутафорни личности // *Сега*, №42, 19 февр. 2003, с. 11.

Коментар на тема "Героите на Новото време" по повод годишнината от обесването на Васил Левски.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/19022003/p0060002.asp>>.

602.Вярата е изконсумирана // *Труд*, №195, 18 юли 2003, с. 11.

Коментар за промените в кабинета на Симеон Скаркобурготски.

603.Европейското време на Христо Ботев // *Монитор*, V, №1373, 6 ян. 2003, с. 15.

155 г. от рождението му.

604. Илинденци бяха първите европейци на миналия век, които търсеха свобода и съвършенство // *Новинар*, №177, 2 авг. 2003, с. 6.

100 год. Илинденско-Преображенско въстание.

605. Интелигенцията възроди България след Ньой: Александър Стамболийски подписва Ньойския договор // *Новинар*, №276, 27 ноем. 2003, с. 12.

Анализ по повод 84 год. от подписването на договора.

606. Кога идва часът на водачите: Традиционната поданическа култура всред българите не е продукт от политическа традиция, а е израз на един ирационален инстинкт на почит към непознатото и различното // *Сега*, №173, 28 юли 2003, с. 14.

607. Коя е все пак нашата Родина: Нескриваемите демонстрации на “нарушеното мълчание” всред съюзниците от мечтаното НАТО показаха, че монолитният цар е не само гол, но и сгърчен // *Дума*, XIII, №36, 13 февр. 2003, с. 11.

Позицията на България по кризата в Ирак.

608. Миналите превъплъщения на днешните питанки // *Банкеръ*, №10, 8-14 март 2003, с. 15.

Исторически аналог на съвременните руско-български отношения. Освободителната война като най-честната война в историята на европейския XIX век.

609. Младите и старите лица на новото време // *Банкеръ*, №1, 4 ян. 2003, с. 14.

Историко-философски анализ за “новото време”, “новите лица” и приемствеността между старото и новото при управлението на страната.

610. Нашите американофили: Прекомерният и слагачески възторг от САЩ ражда примитивен антиамериканизъм: полу-

чава се нещо като кубизация на Източна Европа // *Сега*, №228, 30 септ. 2003, с. 14.

Имиджът на Америка в актуалната политическа ситуация.

Същото и в: <http://www.pravoslavieto.com/news/news_comments_interviews_2003.htm>.

611. Не барутен погреб, а апендикс // *Новинар*, №61, 14 март 2003, с. 12.

История на балканските политически убийства. По повод убийството на Зоран Джинджич, министър-председател на Сърбия.

612. Срещал съм и щастливи депутати // *Труд*, LVII, №14, 15 ян. 2003, с. 12.

Българският парламентаризъм.

Снимка: Веско Боришев.

613. Съединението – революция в душите: Ние не можем вечно да изумяваме с откривателски сензации една дата, но кое не трябва да забравяме с оглед днешния ден? // *Труд*, №245, 6 септ. 2003, с. 16.

614. Тарикатите са навсякъде // *Стандарт*, №3711, 8 май 2003, с. 15.

Бай Ганьо на Алеко Константинов като културологичен, граждански и политически типаж.

615. Цяла година пак ни правиха луди // *Труд*, №7, 8 ян. 2003, с. 12.

Разликата между политическата, медийната и народо-психологическата реалност.

2004

616. Ако НАТО компенсира Русия с нас? // *24 часа*, №78, 19 март 2004, с. 10-11.

Мотиви за отрицателния вот при гласуване на ратификацията на Северноатлантическия договор (НАТО) в Народното събрание.

617. **Да не превръщаме Стамболов от тиранин в емблема:** Той започна да гради държавата ни, но при него станаха първите политически убийства // *Новинар*, №1183, 27 ян. 2004, с. 12.

150 год. от рождението на Стефан Стамболов.

Същото и в: <<http://news.netinfo.bg/index.phtml?tid=20&oid=61>>.

618. **Мъжеството на едно отстъпление:** Помнете 4 февруари заради Николай Добрев! // *Труд*, №34, 4 февр. 2004, с. 11.

Коментар за събитията от 4 февр. 1997 и достойното поведение на Н. Добрев.

Интервюта

1981

619. **В “Ръкописния отдел” на Британската библиотека:** Интервю / Водещ Илия Илиев // *Поглед*, ЛП, №12, 23 март 1981, с. 10.

1985

620. **Крайт на едно политическо детство:** Интервю // *Семейство и училище*, XXXVII, 1985, №8, с. 18-19.

1987

621. **От “заговора на мълчанието” до “българското чудо”:** Интервю // *Бълг. журналист*, 1987, №7, с. 23-27.

Промяната в отношението към България след Освобождението.

1988

622. **Нови мисли за “Новото положение”:** Интервю // *Труд*, XLI, №212, 5 окт. 1988, с. 2-3.

Разговор с Андрей Пантев и Милчо Лалков по повод 80 г. от обявяване независимостта на България.

623. От хуманна кампания към политически практики: Интервю // *Ехо*, XXIX, №9, 1 март 1988, с. 4-6.

Разговор с Камен Велков и Андрей Пантев за английската дипломация по време на Освободителната война.

624. Отново пред съда на книжовните пристрастия // *Труд*, XLI, №189, 2 септ. 1988, с. 1, 2.

За подготвяното второ издание на кн. "Строителите на съвременна България" от Симеон Радев.

1989

625. Страсти и покруси. Революциите и реформите, революционерите и реформистите в надеждите на съвременieto: Интервю // *Труд*, XLII, №255, 22 дек. 1989, с. 2, 3.

1990

626. Да се знае цялата истина!: Интервю // *Контакти*, 1990, №2, с. 4-5.

Новата общ. полит. реалност у нас и ролята на ист. наука.

627. Държавното възкресение на България: Първи стъпки към политическата еманципация: Интервю // *Раб. дело*, LXIV, №62, 3 март 1990, с. 3.

Разговор между Дойно Дойнов и Андрей Пантев за бълг. политическа мисъл след Освобождението.

628. Има ли в България демократични традиции и професия политик?: Интервю // *Бълг. войн*, XXXVII, 1990, №3, с. 1-3.

Разговор в редакцията с Андрей Пантев и Веселин Методиев.

629. "Нямаме право да грешим още веднъж": Интервю // *Киноизкуство*, XLV, 1990, №5, с. 3-10.

По някои въпроси на историята и киноизкуството.

630.Обективност, а не фантазия: Интервю // *Нар. армия*, XLVI, №12540, 9 окт. 1990, с. 5.

За преподавателската и научната работа на учения.

631.Учителка на народа ни, а не слугиня на политиката: Интервю / Водещ Лилия Божилова // *История*, 1990, №4, с. 51-57.

Разговор с Георги Марков и Милчо Лалков за българската историческа наука.

1991

632.Априлското въстание роди българското Освобождение: Интервю // *Демокрация*, I №94, 20 апр. 1991, с. 4.

633.Вярващи и атеисти от цялата планета празнуват Коледа: Интервю // *Труд*, XLIV, №249, 24 дек. 1991, с. 3-4.

634.Завършила ли е Втората Световна война?: Интервю / Водещ Станко Нацев // *Веч. новини*, XL, №170, 30-31 авг. 1991, с. 2, 3.

635.Знанието, дипломата, парите, престижът: Интервю // *Аз Буки*, I, №30, 13-20 ноем. 1991, с. 11

За мястото на бълг. интелигенция днес.

636.Каква цена ще платим за демокрацията?: Интервю // *Бълг. журналист*, XXXIII, 1991, №2 с. 5-11.

За ранния професионализъм и закъснялата модернизация у нас.

637.Лошото копие на един стар филм: Интервю / Водещ Йосиф Каменов // *Свободен народ*, №396-397, 25 окт. 1991, с. 3.

638. Най-честната война на Руския царизъм: 1877-1878: Интервю / Водещ Елка Лазарова // *Веч. новини*, XL, №80, 25 апр. 1991, с. 2, 3.

639. Нито републиката, нито монархията решават всичко!: Интервю // *Веч. новини*, XL, №91, 10-11 май 1991, с. 3.

640. Обявяването на Независимостта бе признание на завоеванията на българската нация, а не резултат на монархически амбиции: Интервю // *Демокрация*, I №225, 21 септ. 1991, с. 2-3.

За 22 септ. 1908 г. – датата, на която е призната независимостта на България.

641. Прескачане с нашенска овчарска гега: Интервю // *Демокрация*, I, №78, 19 дек. 1991, с. 2-3.

За характерните черти на нашата демокрация.

1992

642. Антибългарска антанта все още няма: Интервю / Водещ Пепа Витанова // *168 часа*, №46, 17 ноем. 1992, с. 11.

Отзив и цит.: MAK-NEWS, 15 Jan. 1993, <<http://www.b-info.com/places/Macedonia/republic/news/201-300/212.2.>>.

Дискусия за отношенията между България и Македония между Андрей Пантев, Николай Генчев и Стайко Трифонов.

643. Апостола е велик на своето високо и истинско място: Интервю // *Дума*, III, №171, 18 юли, с. 1-2.

644. България и днес не е готова за един Стамболов: Интервю. // *Отеч. вестник*, XLIX, №13990, 5 авг. 1992, с. 1, 4.

645. Велик е нашият войник, а политикът?: Интервю // *Отеч. вестник*, XLIX, №14034, 6 окт. 1992, с. 4.

По повод 80 г. от Балканската война.

646. **Демокрацията е процес, а не събитие:** Интервю // *Култура*, XXXVI, №31, 31 юли 1992, с. 4.

647. **Дисидентството – кафански гняв:** Интервю // *Отеч. вестник*, XLIX, №13856, 21 ян. 1992, с. 2.

За характерните черти на бълг. дисиденти.

648. **Живеем в историческо междувремие, когато опиянението от лесната победа, извоювана без борба, може да стане лесна плячка на политически спекуланти, които да компрометират демократичната идея:** Интервю // *Диалог*, II, №8, 28 февр. 1992, с. 2.

649. **Завръщането на източноевропейският национализъм:** Интервю // *Свят*, №30, 30 ян. – 6 февр. 1992, с. 1-3.

650. **Има ли нещо сбъркано в генетичния код на българите?:** Интервю // *Демокрация*, III, №254, 24 окт. 1992, с. 6.

За историческата ни съдба.

651. **Историкът: “Клинтън ще държи на Турция”:** Интервю // *Врабец*, II, 6 ноември 1992, с. 2–3.

652. **Модерният национализъм, рицарят и чудовището на XX век:** Интервю // *Дума*, III, №48, 26 февр. 1992, с. 4-5.

За нац.-етническите проблеми в съвременна Европа.

653. **Нашето фарисейство е както в секса, така и в политиката:** Интервю / Водещ Валерия Велева // *Труд*, №78, 19 май 1992, с. 10-11.

654. **Никой на тази планета няма да се развълнува, ако нашата страна бъде застрашена териториално:** Интервю // *Факс*, II, №40, 1 юли 1992, с. 1-2.

За българският национален въпрос.

655. Празникът на Св. св. Кирил и Методий е повод да поговорим за българската култура и оцеляването на нацията: Интервю // *Антени*, XXII, №20, 20 май 1992, с. 8.

Разговор с Андрей Пантев и Вера Мутафчиева.

656. Три мнения за една историческа роля [на руската дипломация при сключването на Санстефанския мирен договор]: Интервю // *Култура*, XXXVI, №9, 28 февр. 1992, с. 3, 4.

Разговор с А. Пантев, М. Лалков и Искра Баева.

657. Тъгата на българската демокрация: Интервю // *Култура*, XXXVI, №33, 14 авг. 1992, с. 4.

Разговор за поредицата му "Една българска история".

658. Чрез турско-българската държава Стамболов е искал да запази целостта на българския етнос: Интервю / Водещ Нора Стойчева // *Труд*, XLVII, №286, 4 дек. 1992, с. 4, 6.

1993

659. Андрей Пантев може да каже като Сократ: "От колко неща нямам нужда": [Интервю] // *Континент*, №295, 17 дек. 1993, с. 18.

660. България като дух е родена в Македония, но Македония може да стане Голготата на България: Интервю // *168 часа*, IV, №32, 9 авг. 1993, с. 19-20.

661. Българската история не е за партийна продажба: Интервю // *Дума*, IV, №85, 13 апр. 1993, с. 7.

За участието му в авторския колектив на новата история на България до 1944.

662. Голямата илюзия, че можем всичко с една решителна победа: Интервю / Водещ Светлозар Бахчеванов // *Стандарт* (Прил. Политика), №280, 15 юни 1993, с. 3.

Трагизмът на датата 16 юни 1913 (80 години от Междусъюзническата война).

663. **Да не бъдем инструменти в ръцете на мании:** Интервю / Водещ Антон Бояджиев // *Аз Буки*, III №9, 3-10 март 1993, с. 1.

664. **Демокрацията – вечна идея и вечна цел:** Интервю / Водещ Момчил Соколов // *Правен наблюдател*, №13, 19 ян. 1993, с. 1, 3.

665. **Диктатурата се прави от мъже, затова у нас такава опасност няма:** Интервю / Водещ Галя Кирилова // *Експрес*, №59, 5 юли 1993, с. 6.

666. **Духовността е преди всичко свирепа личностна автономност:** Интервю // *Учит. дело*, LXXXVIII, №30, 29 септ. 1993, с. 5.

За ролята на учителя в духовното израстване на нацията.

667. **Държава за нацията или нация за държавата?:** Интервю / Водещ Катя Митова // *Панорама*, XIV, 1993, №1-2, с. 5-13.

668. **Живеем във века на илюзиите и сме уязвими към тях:** Интервю / Водещ Донка Христова // *Нар. дело* (Варна), 1 юли 1993, с. 1-2.

669. **Идва часът на България: Отново имаме шанс да осъществим националната си обединителна програма:** Интервю / Водещ Калин Манолов // *Отеч. вестник*, L, №14282, 13 авг. 1993, с. 1, 2.

670. **Интелектуалецът носи смъртния грях да бъде различен:** Интервю // *Труд*, XLVII, №133, 11 юни 1993, с. 5.

За участието му в написването на новата “История на България”.

671. Комунизмът и фашизмът не се раждат от доволство и справедливост, а от жестокостта, безпросветността и безизходицата: Интервю / Водещ Чайка Христова // *Континент*, II, №141, 21 юни 1993, с. 10.

672. Никога не казвам край: Интервю / Водещ Калина Пеева // *Веч. новини*, XLII, №212, 24-15 ноем. 1993, с. 5.

673. “Новата” нова обща история: Интервю // *История*, II, 1993, №3 с. 40-64.

Разговор в редакцията на списанието с Андрей Пантев, Искра Баева, Валери Колев и др.

674. От покойния към живия (Панев): Интервю / Водещ Христо Буцев // *Култура*, №22, 21 май 1993, с. 5.

675. Политиците правят историята, но историците я пишат: Интервю // *Репортер* 7, IV, №20, 20 май 1993, с. 7.

676. Посещението на царицата майка [царица Йоана] не заплашва републиката: Интервю / Водещ Огнян Стефанов // *Стандарт*, №352, 27 авг. 1993, с. 16.

И за погребението на цар Борис III.

677. Трагедията на максимализма: Интервю / Водещ Светлозар Бахчеванов // *Дневник*, №25, 29 юни 1993, с. 5.

678. Част от историята за балканския етнополитически ребус: Интервю / Водещ Надя Бояджиева // *Дума*, IV, №126, 3 юни 1993, с. 7.

За книгата на Андрей Пантев, издадена в САЩ.

1994

679. В България за съжаление няма политически мъже: Интервю / Водещ Валерия Велева // *Дневен Труд*, XLVIII, №182, 12 авг. 1994, с. 1, 3.

680. **Единственото, което интелигенцията може да прави, е да казва какво не трябва да се прави:** Интервю / Водещ Снежана Кънева // *Земя*, V, №147, 8 авг. 1994, с. 5.

681. **Когато буболечките стават великани:** Интервю / Водещ Милена Вацова // *Новинар*, III, №690, 29 дек. 1994, с. 1, 10.

За безличността на интелигенцията и политическата корупция.

682. **Колко пъти ще правим държава:** Интервю // *Лит. форум*, №26, 6-12 юли 1994, с. 1, 2.

683. **Национализмът като рационално тайнство:** Интервю // *Детайли*, №9, 7 ян. 1994, с. 4.

По повод книгата му "Рицар или чудовище".

684. **Никоя трибуна не бива да бъде подценявана:** Интервю / Водещ Ерика Лазарова // *Бълг. журналист*, XXXVI, 1994, №4, с. 7-10.

685. **От миналото се страхува само този, който вижда в него своето бъдеще:** Интервю / Водещ Борис Роканов // *Стандарт*, №836, 9 авг. 1994, с. 22-23.

686. **Патриотизмът е състояние на духа:** Интервю // *Денят*, №274, 8 дек. 1994, с. 6.

687. **Платени патриоти палят чергата от Запад:** Интервю / Водещ Зина Соколова // *168 часа*, V, №45, 14-20 ноем. 1994, с. 43.

По повод исканията за преразглеждане на Ньойския договор.

688. **Свиреп час, в който трябва да покажем заслужаваме ли да живеем: За демитологизацията в българската история, за оцеляването на българския етнос, за протекционизма като оръжие на спасението:** Интервю / Водещ Стефан Костов // *Стандарт*, №631, 16 юни 1994, с. 7.

689. Стамболов е достатъчно ярък, за да го сиропираме: Интервю // *Отеч. вестник*, LI, №14427, 1 февр. 1994, с. 1.

690. Учебната програма [по история] не е място за експерименти: Интервю / Водещ Любка Захаријева // *Бълг. писател*, I, №33, 29 дек. 1994, с. 6.

691. Хей, народ поробен, що си тъй заспал?: Интервю // *Детайли*, №12, 28 ян. 1994, с. 6, 7.

Разговор със Стефан Цанев и Андрей Пантев за личността на Стефан Стамболов.

1995

692. Без въстанието през 1850 година нямаше да има българско възкръсване: Интервю // *Слав. вестник*, №5-6, май-юни 1995, с. 4.

693. Българският културен елит превъзхожда политическия: Интервю / Водещ Валерия Велева // *Дневен Труд*, XIII, №120, 25 май 1995, с. 9.

694. Величието на модерните общества се основава на два принципа: морал и пари: Бизнесменът на Запад е почитан, защото не е самоцелно богат: Интервю / Водещ Петрана Сомлева // *Пари*, V, №67-68, 23 март 1995, с. 6.

695. Културният ни елит е по-качествен от политическия: Интервю / Водещ Валерия Велева // *Труд*, №120, 25 май 1995, с. 1.

696. Пантев не се зарича да откаже вицепрезидентство: Интервю / Водещ Кристина Патрашакова // *24 часа*, V, №106, 8 апр. 1995, с. 10.

697. Секснагонът движи света напред: Интервю / Водещ Мариана Първанова // *Новинар*, №9, 5 май 1995, с. 1.

698. **Съединението стана трайна обител за нашата слава:** Интервю / Водещ Валерия Велева // *Дневен Труд*, №209, 6 септ. 1995, с. 9.

110 години от Съединението.

699. **Тази вечна “игра”:** Интервю / Водещ Сребро Бояджиев // *Поглед*, LXVI, №8, 25 февр. 1995, с. 3.

За националният въпрос у нас.

700. **Човекът – загадка: по повод 150 год. от рождението на Григор Начович:** Интервю // *Култура*, XXXIX, №5, 3 февр. 1995, с. 6.

1996

701. **Априлското въстание легитимира пред света държавата България:** Интервю // *Репортер* 7, №18, 3 май 1996, с. 6.

702. **Вместо предговор – Автоинтервю** / Водещ [Андрей Пантев] // *Борисова*, Тошка. Проф. д-р Андрей Пантев: Библиография. Благоевград, 1996, с. 5-10.

703. **Светът тепърва ще става арена на колизии:** Интервю // *Факел*, XVI, 1996, №2, с. 195.

Интервюто е в рамките на материала: Трифонов, Владимир. “Той, Жириновски”: Докум. филм.

1997

704. **А кой ще ни се извини за баташкото клане?:** Интервю / Водещ Снежана Кънева // *Земя*, VIII, №193, 3 окт. 1997, с. 3.

По повод 700-год. на Османската империя.

705. **Нашето време е безличностно:** Интервю / Водещ Валерия Велева // *Дневен Труд*, LI, №297, 29 окт. 1997, с. 9.

1998

706.България навлезе в задънена улица: Интервю / Водещ Мариана Първанова // *Новинар*, VII, №273, 14 окт. 1998, с. 7.

За бълг. позиция при евентуален въздушен удар на НАТО в Сърбия.
Отзив: Kosovo Crisis // *Bulgaria Press Review*, Sofiq, 14 October 1998,
<<http://www.b-info.com/places/Bulgaria/news/98-10/oct14d.bta>>.

707.България не трябва да е проба в отношението на Запада към Русия: Интервю / Водещ Валерия Велева // *Труд*, LI, №57-58, 2-3 март 1998, с. 7.

Отношенията ни с Русия след Освобождението.

708.В България няма мъже, които да повторят Стамболов: Интервю / Водещ Калина Станчева // *Банкеръ*, VI, №49, 7-13 дек. 1998, с. 9, 29.

709.Животът се променя към добро, но не винаги и човекът!: Интервю / Водещ Кирил Иванов // *Нар. земеделско знаме*, V, №71, 29 дек. – 7 ян. 1998, с. 12.

По повод представянето на книгата му “Другата версия”.

710.Македония е българска: Интервю / Водещ Неда Попова // *Стандарт*, №2211, 24 ноем. 1998, с. 7.

Отзив и пълен текст: Попов, Стефан. Македония – конфликтни гледни точки, <http://www.cls-sofia.org/publications/papers/macedonia-conflicting_perspectives_bg.pdf>.

711.Надявам се да не станем малцинство: Интервю / Водещ Соня Димитрова // *Стандарт*, №2060, 23 юни 1998, с. 7.

712.Най-голямото прегрешение на комунистическия режим е, че икономически ни бе обвързал с Русия: Интервю / Водещ Росица Митанова // *Демокрация*, IX, №10, 14 ян. 1998, с. 6.

713. **Плачът за Живков е урок към управляващите:** Интервю / Водец Валя Стоянова // *Новинар*, VII, №212, 11 авг. 1998, с. 7.

1999

714. **Българите са ни по-скоро врагове:** [Интервю по повод изследване на обществените нагласи в Македония] // *Сега*, №137, 16 юни 1999, с. 12-13.

Разговор с Андрей Пантев и Иван Кръстев.

715. **В поражението има много повече красота:** Интервю / Водец Мариана Първанова // *Стандарт*, VIII, №92, 22 апр. 1999, с. 7.

716. **Войната изпари и последните илюзии за западния свят [по повод косовската криза]:** Интервю / Водец Мариана Първанова // *Новинар*, VII, №92, 22 апр. 1999, с. 7.

717. **[Двадесети] XX век си отива опозорен:** Интервю / Водец Зина Соколова // *168 часа*, №52, 31 дек. 1999. – 6 ян. 2000, с. 12.

718. **Живков – в историята и на улицата:** [Интервю] // *Сега*, №180, 5 авг. 1999, с. 12-13.

Разговор с Андрей Пантев и Георги Бакалов.

Отзив: *Български печат*, 5 авг. 1999,

<<http://www.bulgaria.com/novini/archives/990805-rfi.html>>.

719. **Излъгал ли се е Апостола:** Интервю // *24 часа*, №47, 19 февр. 1999, с. 5.

720. **Каква е тази обединена Европа с разрушени мостове:** Интервю / Водец Валя Николова // *Монитор*, II, №99, 30 апр. 1999, с. 14.

По повод конфликта в Косово.

Отзив: *Български печат*, 30 април 1999,

<<http://www.bulgaria.coim/novini/archives/990403-rfi.html>>.

721.Македонците са последните югославяни: Историкът Андрей Пантев и политологът Иван Кръстев коментират уникално изследване на ББСС “Галъп” в Македония / Водещ Андрей Райчев // *Съгга*, №138, 17 юни 1999, с. 12.

Същото и в: *Балканите+*, №5-6, авг. 1999.

Дебати между Андрей Пантев, Иван Кръстев и Андрей Райчев по темата за македонизма.

Отзив: I macedoni sono gli ultimi jugoslavi // *Notizie est*, №263, 24 settembre 1999, <<http://www.notizie-est.com>>.

722.Мирише ми на революция: Интервю / Водещ Венелина Гочева // *24 часа*, IX, №282, 15 окт. 1999, с. 12.

По проблемите на вътр. политика.

723.Модерният историк през призмата на въображението, информираността и поколенията: “Историята не е самоцел”: Интервю / Водещ Тодор Попнеделев // *Модерният историк: Въображението, информираността и поколенията / Състав. Костадин Грозев, Тодор Попнеделев: Сб. се посвещава на 60-годишнината на проф. д-р ист. н. Андрей Лазаров Пантев. София, 1999, с. 382-386.*

724.Партия не се спира със закон: Интервю // *Труд*, №18 февр. 1999, с. 5.

Снимка: Емил Байданов.

По повод регистрацията на македонската партия у нас ОМО “Пирин” непосредствено преди официалното посещение на премиера на Македония в България.

Отзив: *Български печат*, 18 февр. 1999,

<<http://www.bulgaria.com/novini/archives/990218-rfi.html>>.

725.Политиците ни имат гладно въображение: Интервю / Водещ Севда Диновска // *Труд*, LIII, №323, 25 ноем. 1999, с. 9.

По повод посещението на Бил Клинтън в България.

Снимка: Емил Байданов.

726. **Силно вярвам, че моята версия е вашата версия:** Интервю // *Зорница*, 1999, №37, с. 140-143.

По повод новата му книга “Другата версия”.

727. **Симеон II е един тъжен човек между две епохи:** Интервю / Водещ Любослава Русева // *Новинар*, VIII, №9, 13 ян. 1999, с. 7.

728. **Съединението ни направи хора с европейски обноски:** Интервю / Водещ Светлана Белоусова // *Стандарт*, №2464, 2 септ. 1999, с. 7.

729. **Съединението хвърли завинаги сянка върху отношенията ни с Русия:** Интервю / Водещ Мариана Първанова // *Новинар*, VIII, №204, 4 септ. 1999, с. 7.

730. **Ще бъдем балкански Тайланд:** Интервю / Водещ Кристина Патрашкова // *Монитор*, II, №58, 2 март 1999, с. 14.

Проблеми и парадокси на Балканите.

Отзиви и цит.: *Tanjug*, 3 Mart 1999,

<http://www.suc.org.news/tanjug/b030399_s.html>.

Прев. на загл.: “Strana mesanja nikada nisu donela dobro balkanu”.

Отзив: *Български печат*, 2 март 1999,

<<http://www.bulgaria.com/novini/archives/990304-rfi.html>>.

731. **Ще закотвя кораба и ще вдигна чаша:** На 60-тия си рожден ден известният наш историк разказва за бохемите, пурите и героичното ни минало: Интервю / Водещ Ганета Сагова // *24 часа*, №87, 27 март 1999, с. 13.

С биографична справка.

Снимки: Личен архив.

2000

732. **Дойде часът, когато гражданите се обединяват срещу политиците:** Интервю / Водещ Мария Стоянова // *Монитор*, III, №624, 16 окт. 2000, с. 16.

Като предс. на сдружение “Обединени бълг. граждани”.

733. Костов, не се вживявайте, че сте Стамболов!: Интервю / Водещ Бисер Тошев // *Земя*, XI, №181, 21-22 септ. 2000, с. 8.

734. Нашата бавност идва от прибързаност: Интервю / Водещ Румяна Братованова // *Труд*, LIV, №238, 1 септ. 2000, с. 9.

735. Няма да позволим гражданският порив да дегенерира в партийка: Интервю / Водещ Мариана Първанова // *Новинар*, IX, №148, 27 юни 2000, с. 7.

Като лидер на гражд. движение "Св. Георги Софийски".

736. Пепел от демокрация: Интервю / Водещ Борислав Наумов // *Дума*, XI, №177, 31 юли 2000, с. 24.

По вътрешнополит. въпроси.

737. Придворните теоретици вече напускат кораба на властта: Интервю / Водещ Мария Стоянова // *Монитор*, III, №482, 2 май 2000, с. 16.

738. С дебати ценности не се създават: Интервю / Водещ Тодор Токин // *Труд*, LIV, №25, 28 ян. 2000, с. 9.

За бълг. нац. идентичност.

739. Част от нашата партократия вече се превръща в клептократия: Интервю / Водещ Паун Цонев // *Монитор*, III, №553, 24 юли 2000, с. 16.

740. Човекът е важен и между изборите: Интервю / Водещ Иван Първанов // *Дума*, XI, №260, 7 ноем. 2000, с. 24.

741. Ще простим мерцедесите на политиците, ако вършат нещо: Интервю / Водещ Милена Стойчева // *Пари*, X, №70, 11 апр. 2000, с. 6.

742. Ако се провали Симеон, ще дойде друг цар – с тояга: Интервю / Водещ Светослава Тадарькова // *Сегга*, №147, 27 юни 2001, с. 14.

С биографична справка.
Историческият феномен “третото преливане”.
Същото и в: <<http://www.segabg/27062001/p0050006.asp>>.

743. Без монархически прояви Симеон реализира легендата за добрия цар: Интервю / Водещ Капка Георгиева // *Монитор*, III, №870, 4-5 авг. 2001, с. 16.

С биографична справка.
Снимка: Венета Райновска.

744. Големият държавник си личи по обкръжението: Важно е как ни възприемат по света, но още по-важно е как ние самите се възприемаме: Интервю / Водещ Маргарита Кожухарова // *Дума*, XII, №178, 28 ноем. 2001, с. 13.

745. Гражданските движения идват, за да облагородят партиите: Интервю / Водещ Калин Първанов // *Земя*, XII, №25, 6 февр. 2001, с. 1.

746. Дебати 2001: [Телевизионно участие] // *24 часа*, №147, 29 май 2001, с. 9.

Откъс от дебатите по bTV “Образование, култура, медии” с участие на Андрей Пантев, кандидат за народен представител.

747. Досега не съм бил водач на нищо: Интервю / Водещ Десислава Ризова // *Монитор*, №801, 16 май 2001, с. 8.

По повод рокадите в изборните листи за 39-то Народно събрание.

748. Мастоdontите узакониха високомерието си: Интервю // *Кеш*, №5, 2 февр. 2001, с. 12.

Законопроект за избирателен закон.

749. Образование, култура, медии: Втори предизборен дебат на националната телевизия bTV/ Водещ Иво Инджев // *Интернет радио България*, събота, 20 май 2001, 88: 30.

Др. участници: Иван Иванов, Петър Корумбашев, Матей Матеев, Люtfи Местан, Диляна Грозданова.

Вж <http://www.radio.bulgaria.com/Internet_Radio_Bulgaria_Elections_MediaFocus_content.html>.

750. [Петстотин] 500 метра делят паметници на Цар Освободител и Стефан Стамболов: Интервю // *Новинар*, №52, 3 март 2001, с. 7.

123 години от освобождението на България.

751. Прагматизъм и кристален блясък: Интервю / Водещ Валерия Велева // *Труд*, №235, 31 авг. 2001, с. 9.

По повод номинирането му за кандидат-президент от “Коалиция за България”.

752. Хепиендът се отлага: Парламентът заприличва на адвокатска кантора в пленарната зала и на фондова борса в бюфета: Интервю / Водещ Пепа Витанова // *Сега*, №243, 20 окт. 2001, с. 14.

Същото и в: <<http://www.segabg.com.17102001/sect5.asp>>.

753. Хората винаги са смятали, че живеят в ново време: Интервю / Водещ Капка Георгиева // *Монитор*, III, №1003, 22 дек. 2001, с. 15.

С биографична справка. Снимка.

2002

754. Ако Съединението не бе успяло, днес щеше да има “румелийска нация” на Балканите: Историята може да бъде и лоша учителка – тя понякога съживява неосъществими блянове и води към затворени пътища, казва левият депутат в разговор с читателите на “Сега” // *Сега*, №210, 6 септ. 2002, с. 14-15.

Снимки: Емил Иванов, Велислав Николов.
Същото и в: <<http://www.segabg.com/06092002/p0060001.asp>>.

755.Без Университета съм нищо: Интервю / Водещ Цвета Димитрова // *Софийски унив.*, бр. учебен, май 2002, с. 2.

Анонс на с. 1.
С биографична справка.
По повод 24 май. За състоянието на висшето образование и за репутацията на Софийския университет.

756.[Близкият Изток]: Интервю / Водещ Евгения Атанасова; Ред. Богдан Стоянов, Ани Яковлева; Реж. Дамян Петров // *БНТ*, Канал 1, Вижте кой ..., 30 март 2002, <<http://www.bnt.bg/work/shows/VijteKoi/300302aj01p.htm>>.

757.Всеки малък народ иска да е велик: Трети март е бележитата дата, Санстефанският договор е етническа констатация за Балканите: Интервю / Водещ Крум Благов // *Стандарт*, X, №3293, 3 март 2002, с. 8.

Съдържа: У нас има два вида страх от Европа.
Снимка: Красимир Свраков.
Същото и в:
<<http://www.standartnews.com/archive/2002/03/03/interview/>>.

758.Гласуването за НАТО е марш на конформизма: Интервю / Водещ Капка Георгиева // *Монитор*, IV, №1334, 25 ноем. 2002, с. 17.

Снимка: Антон Чалъков.

759.Глобализацията е процес, при който има губещи: Интервю // *Земя*, №189, 1 окт. 2002 с. 3.

Идеята за обединена Европа е една провалена идея от миналото.

760.Далаверата стана част от нашето национално светоусещане: Интервю / Водещ Даниела Добрева // *Монитор*, №1209, 23 юли 2002, с. 16.

С биографична справка.

По повод темата “Икономическо развитие и държавно управление на България при Ст. Стамболов и К. Стоилов”, изтеглена за кандидатс-тудентския изпит по история в УНСС. Аналогии.

Снимка: Красимир Свраков.

Същото и в: <<http://www.anticorruption.bg/bg/mmonitoring/july2002/july2002week4.htm>>.

761. [Дванадесет] 12 години следваме само чужди съвети: Интервю / Водещ Георги Георгиев // *Дума*, №190, 19 август 2002, с. 13.

С биографична справка.

За културата на историка и историческите аналози.

762. За и против издаването на расистка литература: Интервю / Водещи Андрей Арнаудов, Иван Христов // *bTV*, Сблъсък, 31 март 2002, <<http://www.sblusuk.com/about/temiigosti.html>>.

763. За мен той беше най-добрия министър: Интервю // *ДНЕС+*, Фондация “Медиа общество”, 1 ноем. 2002, 13:06, <<http://www.dnesplus.com/publication.asp?pubid=26008>>.

Оставката на министъра на регионалното развитие и благоустройството Костадин Паскалев.

764. И Христос едва ли ще ни помогне: Хладилникът – пълен, а душата – празна, не искам да е така: Интервю // *Дума*, XII, №296, 21 дек. 2002, с. 12, 21.

765. Като депутат взимам тройно: Интервю / Водещи Нина Норд, Ивайло Крачунов // *Нощен Труд*, №44, 4-5 март 2002, с. 6.

С биографична справка.

Снимка: Емил Байданов.

По повод социалното напрежение в страната.

766. Липсват ни мъже за диктатори: Интервю / Водещ Слави Трифонов // *Труд*, №280, 10 окт. 2002, с. 14.

Публикувани са подбрани въпроси и отговори: “Шоуго на Слави” по телевизия bTV от 8 окт. 2002.

767. **Мили са ми бръчките:** Интервю / Водещ Валерия Велева // *Труд*, №355, 28 дек. 2002, с. 10-11.

Откъс от интервюто, публикувано на 2 март 2002 г.

768. **На 22 септември ще празнуваме рядката дума “независимост”:** Интервю / Водещ Капка Георгиева // *Монитор*, №1269, 21 септ. 2002, с. 17.

С биографична справка.

Снимка: Антон Чалъков.

769. **Симеон няма губещ ход:** Опозицията си трае, защото не иска да заеме мястото на премиера: Интервю / Водещ Валерия Велева // *Труд*, LVI, №201, 23 юли 2002, 10-11.

За управлението на НДСВ и съвременната политическа ситуация.

Отзив: Поглед към позитивното // *Сега*, №166, 24 юли 2002, с. 64.

770. **Царят няма губещ ход, но българите нямат печеливши!:** Интервю // *Hue* (Видин), 4 авг. 2002, <<http://nie.vidin.net/stories.php?story=02/08/04/9518156>>.

771. **Често се умилявам от бръчките си:** Политиката става моят отдушник: Интервю / Водещ Валерия Велева // *Труд*, №60, 2 март 2002, с. 10-11.

Снимка: Десислава Веселинова.

Разговор в рубриката “По пантофи”.

2003

772. **Алеко е пълното морално отрицание на своя герой:** Наредиха Бай Ганьо до Св. Иван Рилски: Интервю / Водещ Крум Благоев // *Стандарт*, №3711, 8 май 2003, с. 15.

По повод идеята образа на Бай Ганьо да бъде поставен на новата банкнота от сто лева.

Отзив: *Бай Ганьо* си хареса Кочоолу: Прелет над печата // *Сега*, №106, 9 май 2003, с. 24.

773. Да бъдем пак, каквито бяхме: Интервю // Любенова, Татяна. Белези от българското време: [Интервюта]. Плевен, 2003, с. 73-84.

По повод учреденото Гражданско обединение за демократично общество (ГОДО). Разговорът е проведен през 2000 г.

774. [Интервю] / Водещ Ива Екимова // *БНТ*, Канал 1, По-добре късно, отколкото никога, 25 март 2003, <<http://www.podobre.dir.bg/week.html>>.

Съдържа и биографична справка.

775. Надига се опасен битов гняв: Интервю / Водещ Валерия Велева // *Труд*, №210, 2 август 2003, с. 10-11.

Анонс на с. 1: Професор Андрей Пантев: Имотните претенции на Симеон II са отблъскващи.

По повод реституцията на царските имоти и обществените настроения.

776. Нашият свят е заразен с илюзии: Интервю // Любенова, Татяна. Белези от българското време: [Интервюта]. Плевен, 2003, с. 69-73.

Балканите, македонският въпрос и отношенията с Русия. Разговорът е проведен през 1999 г.

777. Не правете втора крачка, без да сте направили първата: Анкета // *Труд* (Софиянец), №62, 4 март 2003, с. 4.

Андрей Пантев отговаря на анкетата на проф. Иван Шишманов, провеждана преди повече от един век.

778. Няма универсална жена, нито универсален мъж: The Playboy Интервю / Водещ Евгения Атанасова // *Playboy*, 2003, №13, с. 68-73.

Снимки: Иво Хаджимишев.

779. Обичат американците там, където не ги познават: Интервю / Водещ Георги Георгиев // *Дума*, №068, 22 март 2003, с. 10.

Коментар и прогнози за войната на САЩ срещу режима на Саддам Хюсеин в Ирак.

780. Политиката става непrestiжен поминък: Не може с обувки от 600 лв. да казваш “мили хора” и с палто на “Макс Мара” да викаш “гладни сме”, казва депутатът от Коалиция за България: Интервю / Водещ Мариела Балева // *Дума*, №258, 7 ноем. 2003, с. 11.

Съдържа и биограф. справка.

Повод на разговора е 86 годишнината от деня 7 ноем. 1917 г. За същността и ефекта от революциите.

781. Прави ли беше президентът?: Интервю / Водещ Бойко Василев // *БНТ*, Панорама, 21 март 2003, 20: 15 ч., <<http://www.bnt.bg/shows/Panorama/220303rc02.htm>>.

Началото на войната в Ирак.

782. Проф. Андрей Пантев: Какво е да разгадаваш историческите въпросителни: Интервю / Водещ Евгения Атанасова // *БНТ*, Канал 1, Вижете кой ..., 20 дек. 2003, <<http://www.bnt.bg/shows/VojteKoi/191203aj01.htm>>.

783. САЩ се опряха на натегачите: Интервю / Водещ Валентина Петкова // *Труд*, LVII, №78, 20 март 2003, с. 10-11.

Кризата в Ирак. Войната като провал на дипломатията и политиката. Отзив с цит.: Плурализъм на деня // *Сегга*, №68 (1647), 21 март 2003, с. 24.

784. САЩ ще споделят бремето на окупацията: Разговор // Водещ Кеворк Кеворкян // *Труд*, 96, 8 апр. 2003, с. 27.

Интервю от телевизионното предаване “Всяка неделя” с проф. Андрей Пантев и Джеймс О’Брайън, бивш съветник на президента Бил Клинтън във връзка с войната в Ирак.

785. Стамболов, Стамболийски и Димитров са най-известните българи в света: Интервю // *Новинар*, №155, 8 юли 2003, с. 10.

По повод второто издание на кн. "100-те най-влиятелни българи в нашата история".

Отзив: *Про и Анти*, XIII, №28, 10-16 юли 2003,

<<http://www.pro-anti.net/show.php?issue=604&article=10>>.

786. Страхувам се, че след Симеон ще дойдат други спасители: Живеем в симулационна демокрация, която е добра среда за една диктатура: Интервю / Водещ Йоана Гъндовска // *Сега*, №128, 4 юни 2003, с. 11.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/04062003/sect5.asp>>.

Същото и в: <<http://rusbg.com/f/viewalbum.php?a=27&start=10>>.

787. Съединението ни направи черната овца на Балкани-те: Интервю / Водещ Любен Обретенов // *Новинар*, №207, 6 септ. 2003, с. 7.

118 г. от Съединението на България.

2004

788. Всяка вечер освобождават Македония по кръчми и по телевизията: Интервю / Водещ Екатерина Попова // *Монитор*, №1787, 3 март 2004, с. 13.

С биографична справка.

Снимка: Антон Чалъков.

По повод националния празник 3 март. За историческата репутация, за ролята на Русия в Освобождението на България, за съвременната външна политика и образът на България в процеса на глобализацията.

788а. Дисидентството ни бе обикновен кръчмарски гняв: Интервю / Водещ Христо Куфов // *Банкеръ*, XI, №12, 27 март – 2 апр. 2004, с. 43.

Анонс на с. 1. Със снимки.

789. Луксът не иде с депутатска заплата: Интервю / Водещ Валентина Петкова // *Труд*, №46, 16 февр. 2004, с. 10-11.

По повод проектозакона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност. И за принципите на поведение в гражданското общество – справедливост, порядъчност, лоялност.

790. **Не се живее без идеал:** Интервю / Водещ Валентина Петкова // *Труд*, №6, 7 ян. 2004, с. 10-11.

За предстоящите събития през 2004 г.

791. **Парламентът прескочи дебата за базите: Това е нечувано:** Идиотизмът на партийнополитическото поведение няма да позволи изтегляне на българските войници от Ирак, смята известният историк и депутат от Коалиция за България: Интервю / Водещ Къдринка Къдринова // *Сега*, №14, 20 ян. 2004, с. 9, 11.

Снимка: Велислав Николов.

По повод решението на Народното събрание за предоставяне на българската територия за американски военни бази. Тезата на А. Пантев и за явлението "тероризъм".

Същото и в: <<http://www.segabg.com/20012004/p0050002.asp>>;

<<http://www.eamci.bg/survey/survey.dll?m~0k05msmFrrNZj>>.

Отзив: *Капитал*, №4, ян. 2004, <<http://www.capital.bg/forum/index.php?page=myexpand&discussion=49&message=27163>>.

792. **Празниците ... повод за равностметка:** Интервю / Водещ Евгения Атанасова; Ред. Ани Яковлева; Реж. Дамян Петров // *БНТ*, Канал 1, Вижте кой ..., 10 февр. 2004, <<http://www.bnt.bg/work/shows/VijteKoi/100204aj01p.htm>>.

793. **Симулацията в политиката е много опасна:** Интервю / Водещ Евелина Гечева // *Монитор*, №1727, 3 ян. 2004, с. 13.

С биографична справка.

Снимка: Антон Чалъков.

Анализ на изминалата 2003 г. За политическото мислене, политическата класа, за европейската идентичност на българите. И за новата му книга "Исторически въпросителни".

793а. **[Скандал с апартамента на проф. Андрей Пантев]:** Интервю / Водещ Мария Чернева // *БНТ*, Канал 1, Частен случай, <Излъчено на 12.03.2004>, 18 март 2004, <<http://www.bnt.bg/shows/chasten+slychai/180304md01.htm>>.

Мнения и изказвания в медиите

1999

794. **Враговете му са апендикси в литературата:** [Мнение за Николай Хайтов] // *Монитор*, №186, 31 юли – 1 авг. 1999.

По повод 80-годишнината на писателя.

795. **Разхубавиха го критиците му** // *Сега*, №180, 5 авг. 1999, с. 13.

Мнения за Тодор Живков.

796. **[Посещението на американския президент Бил Клинтън]:** Мнение // *Монитор*, №271, 23 ноем. 1999, с. 9.

Отзив: *Български печат*, 23 ноем. 1999, вторник,
<<http://www.bulgaria.com/novini/archives/991123-rfi.html>>.

2001

797. **Президентът изпревари Вазов, Живков – трети за последните 100 години** // *Труд*, №2, 3 ян. 2001, с. 8.

Мнение на Андрей Пантев за класиците на столетието.

798. **Академичен аристократ и приятел** // *Труд*, №154, 11 юни 2001, с. 18.

Изказване по повод една година от смъртта на историка проф. Милчо Лалков.

799. **Президентски избори 2001:** Първи коментар: Омерзение на гласоподавателите от диспута // *Mediapool*, 18 ноем. 2001, <http://www.mediapool.bg/site/izbori_prez/11/18/0028.shtml>.

2002

800. **Липсва постоянен индикатор за значимостта на личностите и идеите** // *Сега*, №4 (1277), 5 ян. 2002, с. 7

Отговор на анкетата на Пепа Витанова “Какъв типаж политик харесва българинът?”.

801.**Витанова, Пепа.** Депутати се оправдават пред Кирил Христов – II // *Сега*, №46, 23 февр. 2002, с. 17-18.

Съдържа и: Коментар на проф. Андрей Пантев.

802.**От кого ще искате прошка?:** Анкета // *Новинар*, №64, 16 март 2002, <<http://www.novinar.org/main.php?act=search>>.

Християнският празник Заговезни.

803.**Предчувствам още веселби:** Анкета [за рубриката *Сатурнова дупка*] // *Труд*, №83, 25 март 2002, с. 5.

Със снимка.

2003

804.**Годжи харесва тъмни, Андрей Пантев – всякакви:** Анкета // *Новинар*, №1, 4 ян. 2003, <<http://www.novinar.org/main.php?act=search>>.

Отношение към цвета на косите.

805.**[Оценка за президента Георги Първанов по повод една година от встъпването в длъжността]:** Анкета // *Дума*, №14, 18 ян. 2003, с. 3.

806.**Братованова, Румяна.** Модерният мускетар: Портрет на проф. Валентин Станков, най-младият кандидат за академик // *Труд*, №40, 10 февр. 2003, с. 19.

Съдържа и откъс от рецензията на проф. Андрей Пантев за хабилитацията на В. Станков.

807.**Това е съдбата на васала:** Анкета // *Новинар*, №42, 19 февр. 2003, с. 3.

Мнение по повод негативното изказване на френския президент Жак Ширак за България и позицията на страната за кризата в Ирак.

808. **Братованова, Румяна.** Непознатата Зорка Първанова // *168 часа*, 2-8 май 2003, с. 3, 4, 5.

Съдържа и: Мнение на проф. Андрей Пантев за съпругата на българския президент Георги Първанов.

809. **Georgi Parvanov President of Bulgaria:** Message presented by Andrei Pantev // *The World Political Forum: Report* Turin, Lingotto, 19th-20th May 2003, Agenda, p. 24-25, <<http://www.theworldpoliticalforum.org/documenti/wpffinale.pdf>>.

810. **Идва чекът на негодуванието:** Изказване // *Новинар*, №164, 18 юли 2003, с. 3.

Изказване от трибуната на Народното събрание при дебата за вот на недоверие към правителството на Симеон Сакскобургготски.

811. **Те го познават отблизо** // *Новинар*, №183, 9 авг. 2003, с. 11.

Съдържа и: Мнение на проф. Пантев за новия министър на образованието Игор Дамянов – бивш негов студент.

812. **Не са вайкащи се старци:** Мнение // *24 часа*, №222, 14 авг. 2003, с. 7.

По повод материала от с. 1 “Професор иска царят да го назначи за лейтенант: Драгомир Драганов вземал с лев по-малко от старшина”, засягащ проблема за заплатите на университетските преподаватели.

813. **[Мнение за Стоян Александров, кандидат на Нова левица за кмет на София]** // *Дума*, №237, 14 окт. 2003, с. 6.

814. **[Осми] 8 декември стана на сто години:** Мнение // *Стандарт*, №3927, 7 дек. 2003, с. 5.

815. **За пръв път подкрепяме разполагането на чужди войски в България, заяви проф. Андрей Пантев** // *ДНЕС+*, Фондация “Медиа общество”, 19 дек. 2003, 12: 10, <<http://www.dnesplus.com/publication.asp?pubid=50747>>.

Декларацията на Народното събрание за евентуално разполагане на американски военни бази у нас.

816. Реакции: Проф. Андрей Пантев, депутат от Коалиция за България // *Новинар*, №300, 29 дек. 2003, с. 2-3.

По повод трагичния инцидент на 27 дек. 2003 в базата на българския военен контингент в гр. Кербала, Ирак и за обявения ден на национален траур – 30 декември.

2004

817. Български интелектуалци се прекланят през паметта на Йордан Радичков // *БТА*, Вътр. новини, 21 ян. 2004, 17:16:04 ч.

Съдържа и: Андрей Пантев за Йордан Радичков: Изказване.

818. Българската историческа наука вече не е в дълг към Стефан Стамболов, но цялата драма е в това, че обикновените хора все още не знаят къде лежи неговото величие: Изказване // *БТА*, Вътрешни новини, 31 ян. 2004.

Проф. А. Пантев открива националната кръгла маса “Европейските измерения на идеите, дейността и делото на Стефан Стамболов”, проведена във В. Търново по повод 150 г. от рождението на държавника. Доклад.

819. [Сто и петдесет] 150 г. от рождението на Стефан Стамболов // *БНТ*, Новини, 31 ян. 2004, <www.bnt.bg>.

Съдържа и: Андрей Пантев: Изказване на национална кръгла маса в гр. В. Търново, посветена на европейските измерения в идеите и делото на Стефан Стамболов.

820. Красимирова, Галя. Конфискацията развихри интелектуални страсти // *Дневник*, №30, 12 февр. 2004, с. 4.

Съдържа и: Изказване на Андрей Пантев за обсъждането на законопроекта за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност.

821. Йорданова, Светлана. Кой ще пази отнетото богатство? // *Труд*, №43, 13 февр. 2004, с. 14-15.

Съдържа и: Мнение и коментар на Андрей Пантев за срещата между министъра на вътрешните работи Георги Петканов и интелектуалци

по повод законопроекта за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност.

822. “Труд” предлага Доган за орден “Стара планина”:
[Мнение на проф. Андрей Пантев от 27 ноем. 2002 г.] // *Труд*, №61, 2 март 2004, с. 12.

823. Русия иска да експонира пред света етническите граници на българския народ, смята проф. Андрей Пантев // *ДНЕС+*, Фондация “Медиа общество”, 3 март 2004, 11:54, <<http://www.dnesplus.com/publication.asp?pubid=55136>>.

Същото и в: <<http://www.alinea.bg/cybersas.php?Page=0&Spage=1>>

Парламентарни изказвания

824. По проекти за решения за избиране на министър-председател на Република България, структура и състав на Министерския съвет // *Тридесет* и девето Народно събрание: Първо извънредно заседание: Стенограма. София, вторник, 24 юли 2001.

825. По Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права // *Тридесет* и девето Народно събрание: Сто и трето заседание: Стенограма. София, четвъртък, 25 апр. 2002.

826. По проекта за Декларация на НС по повод Деня на жертвите на Холокоста и 60-годишнината от спасяването на българските евреи // *Тридесет* и девето Народно събрание: Тридесет и първо извънредно заседание: Стенограма. София, вторник, 11 март 2003.

827. Актуален въпрос към министъра на земеделието и горите Мехмед Дикме относно собствеността върху Университетската ботаническа градина, екопарк в гр. Варна

// *Тридесет* и девето Народно събрание: Двеста двадесет и осмо заседание: Стенограма. София, петък, 18 апр. 2003.

828. По проект за Решение за изменение на Решение на Народното събрание от 24.07.2001 г. за структурата на Министерския съвет на Република България и проект за Решение за промени в Министерския съвет на Република България // *Тридесет* и девето Народно събрание: Двеста шестдесет и второ заседание: Стенограма. София, четвъртък, 17 юли 2003.

829. Отрицателен вот [на Декларацията за изразяване на принципната подкрепа на Р България за предприятия от правителството на САЩ процес на преразглеждане на разположението на американски военни сили в чужбина] // *Тридесет* и девето Народно събрание: Триста и дванадесето заседание: Стенограма. София, петък, 19 дек. 2003.

Съставител

1969

830. L'histoire bulgare dans les ouvrages des savants européens / Prepare par S. Licev, A. Pantev et al.; Red. V. Bozinov et al. – Sofia: Acad. bulg des sciences, 1969. – 440 с.

Други състав.: Н. Hristov, N. Todorov, V. Trajkov, Z. Markova.

1970

831. Българската история в трудовете на европейски учени: Изследване по бълг. ист.: Т. 1. / Състав. *Андрей Пантев* и др. – София: БАН, 1970. – 470 с.

Други състав.: Ст. Лишев, В. Паскалева, Р. Попов, В. Тъпкова – Заимова.

1993

832. **Миграционни процеси на българите:** Т. 1 –: 1878-1941 / Състав. [и предг.] *Андрей Пантев* и др. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1993.

Други състав.: В. Гигов, Г. Стоянова, К. Георгиева, К. Недевска.

1994

833. **Български държавници 1878-1918:** Сб. статии: Т. 1 / Състав. *Андрей Пантев* и др. – София: ИК Век 22, 1994. – 239 с.

Други състав.: Василка Тъпкова-Заимова, Мария Радева, Милчо Лалков, Радослав Попов, Стойчо Грънчаров, Елена Стателова, Илия Тодев.

1999

834. **Бдински сборник:** Лит. антология “Столетие” – Видин: 1900-1999 г. / Състав. *Андрей Пантев* и др. – Шумен: Славчо Николов и сие, 1999. – 288 с.

835. **Начович, Григор Димитров.** Из дневниците: 1884-1898 / Състав., предг. *Андрей Пантев*, Николай Игов. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1999. – 271 с.: с портр.

Именен показалец.

Редактор

1981

836. **Първи международен конгрес по Българистика.** София, 23 май – 3 юни 1981: Т. 1 –. – София: БАН, 1981.

Т. 1. Ч. 3. Кн. 1. История и съвременно състояние на българистиката / Състав. Б. Огнянов; Науч. ред. *Андрей Пантев*, Крумка Шарова, Мария Велева. – София: БАН, 1982. – 316 с.: с табл.

Т. 1. Ч. 3. Кн. 2. – 320 с.

1982

837. **Сборник от документи за историята на Английската буржоазна революция през 17 век** / Състав П. Петков; Ред. *Андрей Пантев*. – София: [СУ Климент Охридски, Ист. фак.], 1982. – 184 с.

1987

838. **Българските държавни институции 1879-1986**: Ен-цикл. справочник / Състав. Веселин Методиев, Л. Стоянов; Науч. ред. и предг. *Андрей Пантев*. – София: Д-р Петър Берон, 1987. – 376 с.

1990

839. **Радев, Симеон. Строители на съвременна България**: Докум. худож. хроника: В 2 т. – София: Бълг. писател, 1990.
Т. 2. Регенство / Под ред. и бел. на *Андрей Пантев*. – 696 с.
2. изд. 1973. – 683 с. – Бел.: с. 657-658.
Същото и в: *Словото* / Набрала и въвела в мрежата Анелия Радева, 2003, <slovoto.orbitel.bg/showwork.php3?AuID=101&T1>.

1992

840. **Стефан Стамболов в спомени на съвременници**: Сборник / Състав. Стойко Тонев, Даниела Давчева; Ред. и предг. *Андрей Пантев*. – София: Наука и изкуство, 1992. – 384 с., 16 л.: ил., портр.
Съдържа и Речник на чуждите думи. – Именен показалец.

1994

841. **Митев, Йордан и Филип Узунов. Политическа история на Западна Европа и САЩ: <1918-1945>**: [Учебник за студенти] / Ред. *Андрей Пантев*. – В. Търново: Абагар, 1994. – 224 с.

1995

842. **Тойнби, Арнълд Джоузеф. Изследване на историята:** Т. 1-3 / Прев. от англ. Иво Гарвалов; Под общ. ред., [предг.] на *Андрей Пантев*. – София: Христо Ботев, 1995.

Т. 1. Възникване и развитие на цивилизациите. – 384 с.

Т. 2. Разпадане и разлагане на цивилизациите. – 456 с.

Т. 3. Универсални държави и универсални църкви; Перспективите на западната цивилизация. – 528 с.: с табл.

1999

843. **Начович, Григор Димитров. Из дневниците: [1884-1898 г.]** / Ред. и предг. *Андрей Пантев*. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1999. – 271 с.: с портр. (Библиотека Архив).

Именен показалец: с. 258-270.

843а. **Тойнби, Арнълд Джоузеф. Изследване на историята:** Т. 1-2 / Прев. от англ. Иво Гарвалов; Под общ. ред., [предг.] на *Андрей Пантев*. 2. изд. – София: Захарий Стоянов, 2001. – (Поредица Философия и човек).

Т. 1. Възникване, развитие, разпадане и разлагане на цивилизациите. – 615 с.

Т. 2. Универсални държави и универсални църкви; Перспективите на западната цивилизация. – 400 с.: с табл.

Съдържа и Универсални държави; Философии; Висши религии; Варварски военни шайки; Цивилизации – родственоост.

Рецензент на книги

844. **Софийски университет “Климент Охридски”:** Албум / Авт. – състав. Гриша Атанасов; Рец. *Андрей Пантев*; Ред. Елена Черних. – София: София-прес, 1988. – 104 с.

845. **Пловдив по пътя към модерния свят:** Науч. конф., Пловдив, 20-21 май 1998: Сб. доклади / Науч. рък. *Андрей Пантев*. – Пловдив, 1998. – 207 с.

846. **Сачев, Евгений.** Социомузейна култура: Речник-справочник / Рец. *Андрей Пантев*, Тодор Петев, Симеон Недков, Цветолюб Нушев. – София: Петекстон, 2002. – 288 с.

Отзив: Социомузейна култура // *БНТ*, култура, 16 дек. 2002, <<http://www.bnt.bg/Culture/161202ttt02>>.

846а. **Ангелов, Петър и др.** История на България: 681 – 1944 / Петър Ангелов, Димитър Саздов, Иван Стоянов; Рец. *Андрей Пантев*. – София, 2003.

**Научен ръководител и рецензент
на дисертационни трудове**

Научен ръководител

847. **Мишкова, Диана Михайлова.** Гърция и британската политика на Балканите – 1878-1898 / Науч. ръководител *Андрей Пантев*; [Рец. Радослав Попов, Стойчо Григоров]. София, 1987, 456 л.

Защитена пред СНС по нова и най-нова история. 24.III.1988. Утв. от ВАК с прот. №14-4 от 12.IV.1988.
Автореферат: София, 1987. – 29 с.

848. **Петкова, Елена Иванова.** Англия и революционния и демократичен процес в България – 1918-1923 / Науч. ръководител *Андрей Пантев*; [Рец. Христо Христов, Ненчо Димов]. София, 1989. – 216 л.

Защитена в АОНСУ при ЦК на БКП. Инст. по марксизъм ленинизъм; СНС по нова и най-нова история, 22.VI.1989. Утв. от ВАК с прот. №14-6 от 4.VI.1989.
Автореферат: София, 1989. – 32 с.

849. **Хаджиев, Радко Любенов.** Антифашистката съпротива в България 1941-1944 г. в историографията на САЩ и Великобритания / Науч. ръководител *Андрей Пантев*; [Рец. Славка Петрова, Витка Тошкова]. София, 1989. – 287 л.

Предложена от АОНСУ при ЦК на БКП. Защитена пред СНС по нова и най-нова история, 25.I.1990. Утв. от ВАК с прот. №14-1 от 7.III.1990.

Автореферат: София, 1989. – 14 с.

850. **Иванова, Цветана Георгиева.** Външнополитически възгледи и дейност на Григор Начович в следосвобожденска България / Науч. ръководител *Андрей Пантев*; Рец. Стойчо Грънчаров, Василка Тонкова. – София, 2003. – 382 л.

Дис. Защитена пред СНС по нова и съвременна история. Утв. от ВАК с прот. №13 от 9.XII.2003.

Автореферат: София, 2003. – 24 с.

Рецензент

851. **Божилова, Румяна Димитрова.** Сръбската политика и националосвободителното движение в Македония в края на XIX и началото на XX в. (1893-1903) / [Рец. *Андрей Пантев* и С. Дамянов]. София, 1976. – 288 л.

Защитена в БАН. Инст за балканистика, 25.III.1977. Утв. от ВАК с прот. №5 от 10.V.1977.

Автореферат: София, 1976. – 19 с.

852. **Митев, Т.** Борбата на българските марксисти срещу укрепването на монархията в България 1885-1896 (La lutte des marxistes bulgares contre la consolidation de la monarchie en Bulgarie. 1885-1896) / Рец.: Ангел Веков, *Андрей Пантев*, София, 1980, 425, XIV л.

Автореферат: София, 1981. – 26с.

853. **Димитров, Иван Илчев.** България в балканската английска политика (1913-1918) / [Рец. Л. Панайотов, *Андрей Пантев*]. София, 1981. – 296 л.

Защитена пред СНС по нова и най-нова история, 18.II.1982. Утв. от ВАК с прот. №2 от 20.IV.1982.

В дис. Авт. означен Иван Илчев.

Автореферат: София, 1981. – 30 с.

854. Мишев, Радослав Захариев. Икономически и политически отношения между България и Австро-Унгария през периода на Стамболовия режим 1887-1894 г. / [Рец. Цветана Тодорова, *Андрей Пантев*]. В. Търново, 1981. – 254 л.

Защитена в БАН. ЕЦ по история. СНС по нова и най-нова история, 23.IX.1982. Утв. от ВАК с прот. №6 от 23.XI. 1982.

Автореферат: В. Търново, 1981. – 22 с.

855. Ташева, Росица Стефанова. Парижкият якубински клуб в годи ни I и II на Френската република – септември 1792 – юли 1794 г. / Науч. ръководител Вирджиния Паскалева; [Рец. *Андрей Пантев*, Вера Манолова]. София, 1986. – 300 л.

Защитена пред СНС по нова и най-нова история, 19.VI.1986. Утв. от ВАК с прот. №6 от 8.VII.1986.

Автореферат: София, 1986. – 23 с.

856. Касем, Саид Саллам. Разпадането на османската власт в арабските земи – средата на XIX в. до края на Първата световна война. Някои проблеми на нац. войни / Науч. ръководител Алдемир С. Садулов; [Рец. *Андрей Пантев*, Радослав Мишев]. София, 1988. – 187 л.

Защитена пред СНС по нова и най-нова история, 1.XII.1989. Утв. от ВАК с прот. №14-1 от 7.II.1989.

Автореферат: София, 1988. – 30 с.

857. Гаврилов, Борислав Гаврилов. Английското обществено мнение и войните за обединение на Германия 1862-1871 / [Рец. *Андрей Пантев*, В. Паскалева]. София, 1989. – 291 л.

Защитена в СУ Климент Охридски Ист. фак. СНС по нова и най-нова история, 1.VI.1989. Утв. от ВАК с прот. №14-5 от 27.VI.1989.

Автореферат: София, 1989. – 27 с.

858. Недков, Николай Атанасов. Ораторското изкуство в българското културно-политическо строителство след Осво-

бождението в 1878 г. – началото на XX в. / Науч. ръководител Иван Стефанов. [Рец. Минчо Семов, *Андрей Пантев*]. София, 1990. – 241 л.

Защитена в СУ Климент Охридски. СНС по полит. науки, 27.XII.1990.
Утв. от ВАК с прот. №12-5 от 7.III.1991.
Автореферат: София, 1990. – 26 с.

859.Петров, Веселин Методиев. Министерският съвет в институционалното изграждане на българската държава 1879-1886 г. / Науч. ръководител Веска Николова; [Рец. *Андрей Пантев*, Стойчо Грънчаров]. София, 1990. – 330 л.

Защитена в БАН. Инст по история. СНС по нова и най-нова история, 14.VI.1990. Утв. от ВАК с прот. №14-4 от 9.VII.1990.
Автореферат: София, 1990. – 21 с.

860.Велев, Ивайло Велев. Франческо Криски и Джузепе Дзанардели през втората половина на XIX и началото на XX в. Съпостав. анализ / Науч. ръководител Стойчо Грънчаров; [Рец. Илчо Димитров, *Андрей Пантев*]. София, 1992. – 363 л.

Защитена в БАН. СНС по нова и най-нова история, 8.IV.1993. Утв. от ВАК с прот. №8-4 от 8.VII.1993.
Автореферат: София, 1992. – 24 с.

861.Андреев, Андрей Димов. Начало на разкола в руската православна църква през 50-те, 60-те години на XVII век / [Рец. Емил Михайлов, *Андрей Пантев*]. – В. Търново, 1993. – 239 л.

Предложена от Великотърновския унив. Св. Св. Кирил и Методий.
Защитена пред СНС по нова и най-нова история, 10.III.1994. Утв. от ВАК с прот. №8-4 от 19.IV.1994.
Автореферат: В. Търново, 1993. – 21 с.

862.Иванов, Димитър Христов. Стефан Стамболов като публицист / [Рец. *Андрей Пантев*, Филип Панайотов]. – София, 1996. – 235 л.

Защитена пред СНС по нова и най-нова история, 22.II.1996 г. Утв. от ВАК с прот. №8-8 от 23.IV.1996.
Автореферат: София, 1996. – 18 с.

863. **Григорова, Дарина Григорова.** Руският либерализъм през 80-те – 90-те години на XIX век / Дарина Григорова Григорова; Науч. ръководител Димитър Вечев; [Рец. *Андрей Пантев*, Христина Мирчева]. – София, 2002. – 242 л.

Защитена пред СНС по нова и най-нова история, 13.06.2002 – Утв. от ВАК с прот. №8-9 от 1.10.2002. – Принт. изд. – Библиогр. в края на текста.

Автореферат: София, 2002. – 32с.

Публикации за проф. дин Андрей Пантев

Самостоятелни издания

864. **Борисова, Тошка.** Проф. д-р Андрей Пантев: Библиогр. / Състав. Тошка Борисова; Библиогр. ред. Любен Атанасов. – Благоевград: [Интелект-А], 1996, [деп. 1998]. – 53 с.

Състав. не е отбелязана на кор. – Изд. на Регион. библ. – Благоевград. Справ.-библиогр. отд. – Офс. изд. – 500 тир. – Съдържа и Вместо предговор – автоинтервю / А. Пантев. – Именен, предм., геогр. показалец.

865. **Епохи:** Ист. списание на Великотърновския унив. Св. св. Кирил и Методий / Ред. кол. Йордан Андреев и др. – VII, 1999, №1-2. – 240 с.

Поместените в тази кн. статии са посветени на 60-год. на проф. Андрей Пантев. Със снимка, с. 5.

866. **Модерният историк:** Въображение, информираност, поколения: Сб. в чест на 60-годишнината на проф. Андрей Пантев / Борислав Гаврилов и др.; Състав. Костадин Грозев, Тодор Попнеделев; Предг. Милчо Лалков. – София: Даниела Убенова, 1999. – 391 с.

Други авт.: В. Петрусенко, В. Колев, В. Стоянова, Г. Якимов, Д. Мишкова, Д. Саздов, Ев. Калинова, Е. Стателова, Е. Дроснева, Ив. Петров, Ив. Първев, Ив. Митева, И. Баева, Й. Баев, К. Косев, К. Грозев, Кр. Шарова, Л. Огнянов, Л. Станчев, М. Станкова, М. Дееничина, М. Груев, Н. Бояджиева, Р. Попов, Р. Крамптън, Р. Ташева, Р. Генев, Р. Прешленова, Ф. Панайотов, Хр. Мирчева, Ц. Соколова, Ю. Манолова, означени на гърба на загл. с.
Изд. на Бълг. асоц. по амер. изследвания.

Статии, портрети, очерци, рецензии, снимки

1964

867. **Пантев, Андрей** [Именен показалец] // *Българската историческа наука: Библиография*. Т. 1-5. София, 1960-1984.

Т. 1. 1960-1964. – с. 211.

Т. 2. 1965-1969. – с. 440.

Т. 3. 1970-1974. – с. 700.

Т. 4. 1975-1979. – с. 841.

Т. 5. 1980-1984. – с. 1063.

1981

868. **Пантев, Андрей Лазаров** // *Чолов, Петър*. Български историци: Биографично-библиогр. справочник. София, 1981, с. 309-310.

С библиогр.

1982

869. **Пантев, Андрей** [Именен показалец] // *Янакиева, Татяна*. Списание Векове: 1972-1981: Библиогр. справочник. София, 1982, с. 89.

Съдържа 14 заглавия.

1987

870. **Семков, Милен**. Сектор по нова и най-нова обща история // *Год.* на Софийския университет. Исторически факултет. София, Т. 80, 1987, с. 133-148.

Съдържа и: Научна кариера и научна продукция на Андрей Пантев, с. 144.

1988

871. **Пантев, Андрей Лазаров** (26.03.1939), ИФ, професор, доктор по историческите науки, постъпил 1976 // *Алманах* на

Софийския университет "Климент Охридски": <1939-1988>. София, 1988, с. 65-69.

Биография и библиография.

1989

872. **Огойска, Лидия.** Академичен посланик: Проф. д-р Андрей Пантев, преподавател в СУ // *Орбита*, XXX, №16, 22 апр. 1989, с. 4.

873. **Станчев, Людмил.** Проф. д-р Андрей Пантев на 2 x 25 // *Ист. и обществозн.*, 1989, №5-6, с. 121-127.

1990

874. **Илиев, Невен.** Андрей Пантев: Подбрана библиография // *История и обществознание*, 1990, №5-6, с. 122-127.

1992

875. **Хаджинаков, Петър.** За природата на феномена: За същността, природата, спецификата и измеренията на феномена, или универсално-философските аспекти на историческото познание // *Арда*, 5 дек. 1992 с. 5.

1993

876. **Ангелова, Соня.** Американците издадоха книга на Андрей Пантев // *Континент*, II, №145, 25 юни 1993, с. 1-2.

1995

877. **Исторически факултет** // *Софийски университет "Св. Климент Охридски"*: Каталог: 1994-1995. София, 1995, с. 120-133.

Съдържа и лекционни курсове на проф. Андрей Пантев.

1996

878. **Станчев, Людмил.** Андрей Пантев: Българите в англо-американската история // *Библиотека*, III, 1996, №2-3, с. 98-99.

Актуален портрет по повод книгата "Българският април 1876 г. в Англия и САЩ".

1997

879. **Димитрова, Г.** Проф. Андрей Пантев: Левски не е екшън-герой, а създател на политическия ни елит // *Утро* (Русе), №163, 16 юли 1997, с. 7.

Известни личности, гостували на Регионална библиотека "Любен Каравелов", гр. Русе.

Същото и в: <http://www.librousse.gb/Kakvo_novo/Kalendar/El_bibliografia.doc>.

1998

880. **Пантев, Андрей Лазаров (26.03.1939)** // *Кой кой е в България*: 1998. София, 1998, с. 537.

Биографична статия.

881. **Пантев, Андрей Лазаров** // *Кой кой е в българската култура*. Варна, 1998, с. 385.

Биографична статия.

882. **Стойков, Любомир.** Андрей Пантев фаворизира неглижето // *168 часа*, №26, 26 юни – 2 юли 1998, с. 25.

1999

883. **Генов, Румен.** Хранителят на крепостта // *Епохи*, VII, 1999, №1-2, с. 221-222.

884. **Крамптън, Ричард.** За моя дневник и моите приятели // *Модерният историк: Сб. в чест на 60-годишнината на проф. Андрей Пантев.* София, 1999, с. 380-381.

885. **Лалков, Милчо.** Историята като призвание и “искра Божия” // *Модерният историк: Сб. в чест на 60-годишнината на проф. Андрей Пантев.* София, 1999, с. 7-12.

886. **Професор Андрей Пантев на 60 години** // *Епохи*, VII, 1999, №1-2, с. 7-13.

Подпис: Списание “Епохи”.

887. **Ангелова, Деяна.** Пантев живее в ковчеже със спомени: Професорът не може да побере библиотеката в малкия си дом, но лулите му са навсякъде // *Монитор*, №133, 12 юни 1999, с. 51.

Снимки: Борис Разаклиев и от личен архив.
Очерк.

888. **Библиография** / Състав. Тошка Борисова // *Модерният историк: Въображение, информираност, поколения* / Състав. Костадин Грозев, Тодор Попнеделев: Сб. се посвещава на 60-годишнината на проф. д-р ист. н. Андрей Лазаров Пантев. София, 1999, с. 387-391.

Сдържа: Дисертации; Монографии; Научно-изследователски статии; Предговори; Рецензии от него; Редакция, съставителство; Доклади на международни научни форуми. Хронологичен обхват 1964-1999 г.

889. **Библиография на Андрей Лазаров Пантев, професор в СУ “Св. Кл. Охридски”, доктор на историческите науки** // *Епохи*, VII, 1999, №1-2, с. 223-240.

890. **Косев, Константин.** Нови параметри на Априлското въстание // *Год. Бълг. Възраждане*, 1999, с. 111-114.

Рец. за: *Андрей Пантев. Българският април 1876 в Англия и САЩ.* 1996.

891. **Косев, Константин.** Размишления по повод книгата на проф. Андрей Пантев "Българският април 1876 в Англия и САЩ" С., 1996 г. // *Модерният историк: Въображение, информираност, поколения: Сб. се посвещава на 60-годишнината на проф. д-р ист. н. Андрей Лазаров Пантев.* София, 1999, с. 375-379.

892. **Кръстанова, Красимира.** Артистизъм и проникновение // *Везни*, 1999, №10, с. 62-63.

Същото и в: №2, с. 38-39.

Рец. за: *Андрей Пантев.* Другата версия. 1998.

893. **Пантев, Андрей (26.03.1939)** // *Български енциклопедичен речник: 1999-2000: 75 000 статии от познанието. 2. прераб. и доп. изд.* В. Търново, 1999, с. 810.

Биографична статия.

Без подпис.

894. **Пантев, Андрей Лазаров** // *Чолов, Петър.* Български историци: Биографично-библиогр. справочник. София, 1999, с. 219.

С библиогр. №7402-74326.

Вж и с. 336-337, 337-376, с. 349 (Именен показалец).

895. **Пантев, Андрей Лазаров** (26.03.1939, с. Раковица, обл. Монтана): Професор // *Петдесет години Институт по история при БАН: 1947-1997.* София, 1999, с. 267-268.

С библиогр.

896. **Соколова, Цветанка.** За една книга на Андрей, позначима от цената си! // *Модерният историк: Въображение, информираност, поколения: Сб. се посвещава на 60-годишнината на проф. д-р ист. н. Андрей Лазаров Пантев.* София, 1999, с. 379-380.

За "Христофор Колумб и Новият свят" (1992).

Същото и в: *АБВ*, №23, 10-16 юни 1992.

897. **Софийски университет “Св. Климент Охридски”**: Каталог 1998-1999 / Състав. Людмила Антонова. – София: Унив. изд. “Св. Климент Охридски”, 1999.

Съдържа и: проф. д. и. н. Андрей Пантев, катедра Нова и съвременна история, с. 162.

2000

898. **Семов, Минчо**. Един Андрей Пантев в две книги: Възгледи и стил // *Бълг. писател*, VII, №21, 31 май 2000, с. 1, 4.

По повод кн. “Исторически многоточия” (1999) и “Българска история в европейски контекст” (2000).

899. **Проф. д-р ист. н. Андрей Лазаров Пантев**, <http://www.clio.ni-sofia.bg/katedri/n&m_h/alpantev.html> (2000).

Съдържа: Биографична справка; По-важни публикации; Учебни дисциплини.

900. **Чурешки, Стефан**. Учебникът по история за IX клас [изд. 1994] // *Чурешки, Стефан*. Грешките, неточностите и заблудите в учебниците по история. София, 2000, с. 60-72.

Критичен анализ на учебника на проф. А. Пантев и гл. ас. Борислав Гаврилов. Обхваща: Философски недостатъци и пропуски; Неточности в историческите тези, понятия и фактологически обяснения; Пропуски в изложението и фактологически грешки; Термините и понятията в учебника; Авторът посочва, че не анализира новото издание от 1999 г.

901. **Andrey Pantev**: Biographical notes about Andrey Pantev, professor in history, a renowned scholar and public figure // *OMDA Who's Who Pages*, 2000, <http://www.omda.bg/engl/personalia/pantev_engl.html>.

Със снимка-портрет.

2001

902. **Андрей Лазаров Пантев** // *Българска социалистическа партия*, <<http://www.bsp.bg/showperson.php?id=16>> (2001).

Биографична справка.

903. **Андрей Лазаров Пантев** // *Депутатите* в 39-то Народно събрание 25.06.2001: За Варна: Коалиция за България, <<http://rumeliturk.tripod.com/Novini/deputati.htm>>.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/22062001/p0020017.asp>>.

904. **Андрей Лазаров Пантев** 26.03.1939 // *Избори* за народни представители, 17.06.2001 г.: Коалиция за България според извършените от РИК до 17 май 2001 г. регистрации на кандидатски листи и корекции до 14 юни 2001 г.: Избирателен район 03. Варна, <http://www.math.bas.bg/izbori/listi/101_cyr/part25.htm>.

Същото и в:

<http://www.math.bas.bg/izbori/listi/101_cyr/120000z0.htm>;

<http://www.math.bas.bg/izbori/listi/101_cyr/030000z0.htm>.

905. **Андрей Лазаров Пантев – Коалиция за България** // *Народно събрание* на Република България: Комисия по културата, 2001, <<http://www.parliament.bg/Komisii/k/list.htm>>.

906. **[Цветкова, Милена].** Пантев, Андрей Лазаров (26.03.1939, с. Раковица, Монтана) // *Български енциклопедичен речник*: 2001-2002: 77 000 статии от познанието. 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2001, с. 821.

Биографична статия. Без подпис.

2002

907. **Andrei Lazarov Pantev: History** // *Product-Mix.com: The new Shoppingcenter: Bestsellers: Books: History*, 2002, <http://www.books.product-mix.com/Fine-mode-books-page_num-16-node-9&sort_type=+titlerank-locale-us.html>.

Представя кн.: 100-te nai-vliiatelni chuzhdentsi v bulgarskata istoriia: sus 112 illiustratsii by: Andrei Lazarov Pantev 1999.

908. **Boissel, Patrick.** La politique étrangère de l'empire Russe (XVII ème siecle – 1917): Une bibliographie: IV-ème partie: La Russie et les Balkans: chapitre 2: Relations avec la Bulgarie: Section

2: XIX-ème siècle, <<http://perso.wanadoo.fr/diplomatie.russie/quatrieme%20partie.htm>> (Dernière mise à jour: le 22 mai 2002).

Библиогр. вкл. и представя:

Pantev (A.), ““Bulgaria in Anglo-Russian Relations in 1892-1894”, in: Etudes historiques à l'occasion du XIII ème Congrès international des Sciences historiques, Moscou (août 1970), V. 5, Sofia, 1970, pp. 87-115.

909. History: Small States Bibliography / This bibliography has been compiled by Richard T. Griffiths, Sieglinde Gstöhl and Archie Simpson (members of the Centre for Small State Studies) // *Small States in World Markets*, <<http://www.let.leidenuniv.nl/history/res/smallstates/bibliography.htm>> (Last update: 12-12-2002).

Вкл. и представя:

Pantev, A., “Problemi na vzimootnotsheniiata mexhdu golemite i malkite durzhavi v novo vreme”, Istoricheski Pregled 30, 3 (1974) 32-45.

910. Андрей Лазаров Пантев – Коалиция за България // *Народно събрание на Република България – Състав на комисиите: Комисия по въпросите на гражданското общество. Сдружение Толерантност. 2002*, <<http://www.tolerantnost.com/links/parliament-c.htm#top>>.

Същото и в: <<http://www1.parliament.bg/Komisii/vgo/list.htm>>.

911. Андрей Лазаров Пантев – Коалиция за България // *Народно събрание на Република България – Състав на Комисиите: Комисия по културата. Сдружение Толерантност. 2002*, <<http://www.tolerantnost.com/links/parliament-c.htm#top>>.

912. Пантев, Андрей Лазаров (1939), БКП (1967) // *Христов, Димитър. Комунистите-преподаватели в Софийския университет 1944-1986. София, 2002, с. 47.*

Списъци и количествено изследване.

913. Проф. Андрей Пантев, д. и. н. // *Югозападен университет: Катедра “Обща история”, 2002*, <<http://www.law.swu.bg/katedra-istoria-obsta.htm>>.

914. **Андрей Пантев, професор по история, депутат от БСП:** Снимки // *Фотоагенция* Булфото: Личности, <<http://www.bulphoto.com/person.php?pid=79>>.

Съдържа: Банско джазфест 2003; Стоян Александров и Андрей Пантев.

915. **Пантев, Андрей** // *Публикации в България за Балканите: 1985-2001:* Библиогр. указател. София, 2003, с. 21, 70, 71, 76, 84-85, 90 251.

Вж и Именен показалец.

916. **[Цветкова, Милена].** Пантев, Андрей Лазаров (26.03.1939, с. Раковица, Монтана) // *Съвременна българска енциклопедия:* 2003: 4. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 874.

Без подпис.

Биографична статия.

917. **Пантев, Андрей Лазаров [CD-ROM]** // *Съвременна българска енциклопедия [CD-ROM]:* Образователно мултимедийно компютърно изд.: Ч. 2. Варна, Gaberoff-Koral Soft, 2003. (Съдържа: 2 CD).

Същото и в: <<http://www.BgEncyclopedia.com/>>.

918. **[Снимки]** // *Фотоагенция* Булфото: Събития, <<http://www.bulphoto.com/events.php?p=8>>.

Съдържа: Селекция бели вина представи Винпром Карнобат на сомелиерска вечер в Банско (10.08.2003); Стефка Оникян празнува ЧРД на джаз-феста, проф. Пантев с ново завоевание (10.08.2003).

919. **Boissel, Patrick.** La Politique Etrangere de l'Empire Russe <XVIIeme Siecle – 1917>: Uni Bibliographie: IIIeme partie: Les Relations de la Russie avec les Etats Europeens, [2003], <<http://perso.wanadoo.fr/diplomatie.russie/troisieme%20partie.htm>>.

Съдържа цит. и коментар за: Pantev (Andrei Lazarov), Angliia sreshtu Russiia na Balkanite: 1878-1894, Sofia: Nauka i izkustvo, 1972, 306 p.

920. **Georgieva, Sophia.** Rescuing Bulgaria's Jews – A 60th Anniversary Symposium // *Georgetown University: Center for Eurasian, Russian and East European Studies*, 16 Oct. 2003, <<http://ceres.georgetown.edu/events/summaryrescuingbulgariasjews.html>>.

Резюме с коментар на доклада на проф. Андрей Пантев, изнесен на симпозиум, посветен на 60-год. от спасяването на българските евреи във Вашингтон, САЩ, 16 окт. 2003 г.

921. **MA in Ethnicity and National Relations in the Balkans, 2003-2004:** [The course of the history of the Balkans in 19-20th c. will be taught by Prof. Andrei Pantev] // *e-Net work of Academia in Social Sciences*: MA, 28 Apr. 2003, <http://www.unsa.bapdf/Sofia_Univeristy_download.pdf>. Sofia University "St. Kl. Ohridski" Department of History

Същото и в: <<http://groups.yahoo.com/group/e-nass/message/823>>; <http://www.see-educoop.net/news/download/Sofia_download.rtf>.

Съдържа научна справка за проф. Андрей Пантев.

922. **Mitev, Trendafil.** The United States of America and Macedonia [the thirties of the XIXth century – the forties of the XXth century]: Book, 2003, <<http://www.macedoniainfo.com/books/tm/index.html>>

Съдържа и оценка на изследванията на проф. Андрей Пантев.

2004

923. **Проф. д. и. н. Андрей Лазаров Пантев** // *Инф. бюлетин на БАН*, IX, №1 (71), 8 ян. 2004, <<http://www.cl.bas.bg/BAS/buletin/buletin71.html>>.

Предложения за член-кореспонденти и академици на БАН.

924. **Andrei, Lazarov, Pantev** // *ODP: World Srpski Drustvo Politika* from 2004-03-11: Amazon Book Catalog, <<http://www.beauchamp.de/odp/odp.php/browse/World/Srpski/Drustvo/Politika/>>.

Представя кн.: Uiliam Gladston i bulgarite: politika na pravedna strast by Andrei Lazarov Pantev.

925. **Author: Andrei Lazarov Pantev** // *Book Store History Africa Americas Ancient Asia Australia & Oceania, Europe*. 2004, <http://neturn.sinacity.com/store/1_6_Andrei+Lazarov+Pantev_6_1_index.html>.

Съдържа дванадесет заглавия на книги от Андрей Пантев.

926. **Auction: eBay search will find 11 books matching "Andrei Lazarov Pantev"** // *Bookle: Comparison Shopping*, 2004, <<http://bookle.com/bookle.phtml?bookle=Andrei+Lazarov+Pantev>>.

Представя единадесет книги на Андрей Пантев.

927. **Books: Andrei Lazarov Pantev** // *Academic Indology site: Presented by Orientalia and Amazon.com*, 2004, <http://www.indology.net/store-mode-books-search_type-AuthorSearch-input_string-Andrei+Lazarov+Pantev-locale-us.html>.

Съдържа единадесет заглавия на книги от Андрей Пантев.

928. **Pantev, A.: Book Catalogue** // *Edelweiss BP*, 2004, <<http://edel.bulgarvoice.com/catalogue.html>>.

Представя пет книги на Андрей Пантев.

929. **Pantev, A.** // *K&S Neueingänge: Vorankündigungen Bulgarien*, Januar 2004, <http://www.kubon-sagner.de/buch/neu/160_2003_08.html>.

Представя шест книги на Андрей Пантев. Цени в Euro.

930. **Pantev, Andrei Lazarov** // *AnimeStand.com – Books / Subjects / History / Europe / Bulgaria*, 2004, <<http://animestand.com/cgi-bin/z?c=books&f=author&k=Pantev%2C%20Andrei%20Lazarov&z>>.

Представя единадесет книги на Андрей Пантев.

Репортажи и съобщения

931. **[One hundred and forty] 140 Bulgarian Fulbright Scholars**
// Embassy of the Republic of Bulgaria – Washington: News from
Bulgaria, 19 May 1994, <[http://www.b-info.com/place/Bulgaria/
news/94-05/may19.bta](http://www.b-info.com/place/Bulgaria/news/94-05/may19.bta)>.

За Фулбрайтовата стипендия за проф. Андрей Пантев.

932. **Съвместните усилия на Фондация “Копривщица” и
Община Копривщица – предпоставка за успешен туризъм
и културна индустрия** // Фондация Копривщица, 1996,
<http://www.flgr.bg/site/bulg/CP_2/17.htm>.

Научна конференция “Априлското въстание и модернизацията на
българското общество” с научен ръководител проф. Андрей Пантев.

Отзив: Копривщица: Фондация “Копривщица”,
<<http://www.bktd.com/Koprivsthitsa/FondationKop.htm>>.

933. **Дремджиев, Веселин.** История – най-неблагодарният
кандидатстудентски изпит: Политизирането, тежкия акаде-
мичен стил и робуването на фактологията в учебниците пре-
допределят провалите на прага на Алма Матер // *Капитал*, V,
№29, 21-27 юли 1997, с. 19.

Съдържа критика за учебника по история на България за IX клас. Ста-
тията поставя началото на дискусия по темата.

934. **Йорданов, Стефан.** Никой няма монопол върху знанието
// *Капитал*, V, №31, 4-10 авг. 1997, с. 19.

Дискусия върху проблемите на образованието по история и учебни-
кът по история на България за IX клас.

935. **Кому пречи професор Пантев** // *Капитал*, V, №32, 11
авг. 1997, с. 19.

Подпис: Ваня, Александра, Веселин, Станислав, Асен, Васил, Мирос-
лав – студенти по история в СУ “Св. Климент Охридски”.

По повод критиките върху “История на България: За IX клас”.

936. **Ново издание на фондация “Българска наука и кул-
тура”** // *Капитал*, №42, 11-18 окт. 1997, с. 5 (Книгопоща).

За кн. "Историческата еволюция на политическата демокрация".

937. **Десетте най-продавани книги** // *Капитал*, №22, 15-22 юни 1998, с. 5. (Книгопооща).

В класацията за месеца кн. "Другата версия" е на второ място. На първо място е "Швейк в руски плен" на Карел Ванек, а на трето – "Триумф на психоанализата" на Пиер Дако.

938. **Дни за фолклор – Копривщица'98** // *Фондация Копривщица*, 2 септ. 1998, <http://www.flgr.bg/site/1998_9_2.htm>.

Научна конференция "Българските регионални и културни ценности като общоевропейски идентитет" с ръководител проф. Андрей Пантев. Съдържа и негово изказване.

939. **"Гладстон и българите"**: От поредицата Библиотека "Българска вечност" // *Тангра Тан Накра*, 1999, <<http://tangra.bitex.com/bul/knig/bv8.htm>>.

Отзив с анотация.

940. **Кратък сюжет за телевизия** // *Култура*, №19, 14 май 1999, <http://www.online.bg/kultura/my_html/2079/b_tv.htm>.

Казусът "Андрей Пантев – Светла Петрова" след участието му в "Екип 4" по БНТ.

941. **Николова, Ива**. "Домовина" в стил Пантев // *Сега*, №182, 7 авг. 1999, с. 29.

942. **В Странджа – на Петрова нива** // *Тракия*, №16, 26 авг. 1999, с. 1, 3.

Съдържа и слово на проф. Андрей Пантев с коментар.

943. **Общонароден събор на Петрова нива** // *България днес*, III, №17 (62), 1-15 септ. 1999, <<http://www.bulgaria.com/aba/izdanie/990901/2.html>>.

Цит. и коментар на словото на Андрей Пантев.

944. **Литературна вечер на 8 октомври 1999 г. с участието на известния български писател Антон Дончев и историка**

Андрей Пантев // *Културно-информационен център*, Цариград, 1999, <<http://www.caribrod.org.yu/kic-bg/1999.html>>.

Беседа и представяне на книгата на Антон Дончев “Странният рицар на свещената книга” от проф. Андрей Пантев.

945. Среща на български културно-просветни дружества в чужбина, свързани с името на Христо Ботев // *България днес*, III, V20 (65), 15-31 окт. 1999, <<http://www.bulgaria.com/aba/izdanie/991015/5.html>>.

Цит. и коментар на словото на Андрей Пантев.

946. Проф. Андрей Пантев // *Фондация “Копривицица”*: Почетни членове, 2000, <<http://www.bkltd.com/Koprivsthitsa/FoundationKop.htm#Pantev>>.

947. [Тридесет и шест] 36 формации се сдружиха в “Обединени граждани” // *Сегга*, №244, 16 окт. 2000, с. 5.

Проф. Андрей Пантев като председател на Националното гражданско сдружение “ОБГ”.

948. Полезното с приятното: [Проф. Андрей Пантев представя новата кн. “Любомир Стойков: Биобиблиография”] // *Сегга*, №347, 25 ноем. 2000, <<http://www.segabg.com/25112000/p0140002.asp>>.

Със снимка.

949. Стойков провокира Пантев да съчетае модата с историята // *Новинар*, №278, 27 ноем. 2000, с. 14.

Проф. А. Пантев представя книгата “Любомир Стойков – Биобиблиография” в Народна библиотека “Св. св. Кирил и Методий”.
Снимка: Ани Петрова.

950. Колев, Борислав. Дим за душата // *Капитал*, №6, 11-18 февр. 2001, с. 39.

Очерк за културата на лулата. Съдържа и коментар за проф. Андрей Пантев.

951. **Владимирова, Сима.** Андрей Пантев водач на червена листа // *Новинар*, №51, 2 март 2001.

Парламентарни избори – 2001 г.

952. **Будакова, Любомира и Светла Трашлиева.** Андрей Пантев се развежда с Коалиция за България // *Демокрация*, №111, 14 май 2001, с. 5.

953. **Маринов, Кирил.** Андрей Пантев напуска Коалиция за България // *Дневник*, №76, 14 май 2001, с. 2.

Лоялната коалиционна култура преди парламентарните избори.

954. **Пантев оглави листата на лявата коалиция в Монтана** // *Черно море* (Варна), №1023, 15 май 2001, <<http://more.info.bg/old/2001/br1023/rub01.asp>>.

Парламентарни избори – 2001 г.

955. **Пантев се върна в червените листи** // *Новинар*, №111, 15 май 2001.

Парламентарни избори – 2001 г.

956. **Проф. Андрей Пантев ще води лявата листа в Монтана** // *Сегга*, №112, 15 май 2001, с. 5.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/15052001/p0020001.asp>>

957. **Проф. Пантев става водач в Монтана** // *Дневник*, №77, 15 май 2001, <<http://www.dnevnik.bg/show/Default.asp?storyid=9575>>.

Решение на политическия съвет на Коалиция за България преди парламентарните избори.

958. **Пантев тук, Пантев там** // *Дневник*, №77, 15 май 2001, <<http://www.dnevnik.bg/show/Default.asp?storyid=9608>>.

Технология на изборните листи с включени представители на гражданската квота.

959. **Професор Андрей Пантев смени Ламбо** // *Черно море*, №1024, 16 май 2001, с. 3, <<http://more.info.bg/old/2001/br1024/rub01.asp>>

960. **Монтана с водач на листата проф. Андрей Пантев** // *Дума*, №119, 24 май 2001, с. 24.

Представяне на кандидата-депутата от Коалиция за България. С биографична справка.

961. **Морето обича силните: Избори 2001** // *Дума*, №126, 4 юни 2001, с. 24.

Представяне на кандидата за депутат от листата на Коалиция за България от Варна. С биографична справка.

962. **Трифенова, Наташа и Доротея Дачкова**. Проф. Андрей Пантев е резервен вариант на левите // *Сега*, №131, 8 юни 2001, с. 5.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/08062001/sect3.asp>>.

963. **Пантев не е виновен, става дума за морал** // *24 часа*, №170, 27 юни 2001, с. 10.

В обръщение към избирателите Милена Плугчиева обяснява защо проф. Андрей Пантев става депутат от варненската листа на “Коалиция за България”.

964. **Лулата – емблема за дома на историка Андрей Пантев** // *24 часа*, №195, 22 юли 2001, с. 10.

Личният живот на историка.

965. **Червени мераклии за голямото кресло: Пантев – човекът с лулата** // *168 часа*, №31, 3-9 авг. 2001, с. 12.

Номинация за президентските избори – ноември 2001 г. Портрет.

966. **“Не, Сир, това е голяма революция!”** // *Сега*, №225, 21 авг. 2001, с. 14.

Отзив за кн. “Сир, това е революция!”

967. **Георгиева, Станислава.** [Книги] // *Сега*, №228, 6 окт. 2001, <<http://www.segabg.com/06102001/sect6.asp>>.

Отзив за кн. "100-те най-влиятелни българи в нашата история".

968. **Книгата "Да се чете след 100 години" от Стефан Продев** // *Сега*, №235, 12 окт. 2001, с. 17.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/12102001/p0020012.asp>>.

Съдържа отзив за публикувания текст от Андрей Пантев.

969. **Поменаха Продев с есетата му от в. "Сега"** // *Сега*, №238, 16 окт. 2001, с. 7.

Отзив за кн. "Да се чете след сто години". Съдържа и цит. от Андрей Пантев.

970. **Витанова, Пепа.** Когато студентите бяха още деца // *Сега*, №268, <<http://www.segabg.com/17112001/p0070001.asp>>.

Два курса – студенти на проф. Андрей Пантев от Софийския университет – Исторически факултет коментират събитията от 10 ноем. 1989 г.

971. **Дубнов, Вадим.** "Царское дело": Президент – сенсация или как програмируются случайности // *Новое время*, №48, 2 дек. 2001, <http://www.newtimes.ru/newtimes/artical.asp?n=2925&art_id=1827>.

Съдържа и разговор с проф. Андрей Пантев за политическата ситуация в България.

972. **Миткова, Бисерка.** Андрей Пантев ставал за посланик // *Новинар*, №279, 3 дек. 2001, с. 2.

Предположение на председателя на тракийските дружества Константин Карамитрев, че проф. А. Пантев е подготвян за посланик на България в Гърция.

973. **Тодоров, Величко.** Заключение: [на кн. "Знам ги аз тях!: Сърбия и сърбите в българската литература", София, 2000], 7 апр. 2002, <<http://www.rastko.org.yu/rastko-bg/umetnost/knjizevnost/vtodorov-znam/zakliucheie.php>>.

Същото и в:

<<http://liternet.bg/publish4/vtodorov/zndm/zakliuchenie.htm>>.

Оценката на статията на Андрей Пантев “Мразим се като братя” във в. “24 часа”, 1 апр. 1999, с. 9. Цит. пълен текст.

Оценка и цит. на интервюто “Македонците са последните югославяни” във в. “Сега”, 17 юни 1999, с. 12 и на анализа във в. “24 часа”, 8 дек. 1999, с. 5.

974. Миланов, Красимир. Елитът се познава по лулата // *Монитор*, №1206, 20 юли 2002, с. 32.

За проф. А. Пантев.

Снимка: Иван Стоименов.

975. Живкова, Павлина. Лулата е най-мъжкото удоволствие // *Стандарт*, №3451, 10 авг. 2002, с. 16.

За проф. А. Пантев. Темата на репортажа (с. 16-17) е “Родните цигари табу за властта”.

Снимка: Стоян Ненов.

Същото и в: <<http://www.standartnews.com/archive/2002/08/10/folio/>>.

976. Андрей Пантев за Съединението // *Сега*, №200, 26 авг. 2002, с. 40.

Същото и в: *Сега*, №201, 27 авг. 2002, с. 40,

<<http://www.segabg.com/26082002/p0100004.asp>>.

Анонс за подготвения за публикуване разговор на проф. Андрей Пантев с читателите на вестника. Предложения на редакцията за теми: как българите се поучават от историята си, трайна ли е паметта на нацията, твори ли Парламентът история и др. Съдържа и визитка за А. Пантев.

977. Президент и премиер честват заедно Деня на независимостта // *Дума*, №218, 21 септ. 2002, с. 3.

Кръгла маса на тема “Независимостта – 1908 г. и след това” с основен доклад от проф. Андрей Пантев. С цитати.

978. Комунист и двама леви професори против пакта [с НАТО] // *Сега*, №277, 23 ноем. 2002, с. 5.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/22112002/p0010002.asp>>.

За позицията “въздържал се” при гласуване в Народното събрание.

979. **Toncheva, Iva.** Bulgaria dreams of distant union: The Kozlodyu plant provides 50% of Bulgaria's electricity // *BBC, The Observers*, 4 Dec. 2002, 19: 48 h., <<http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/2533863.stm>>.

Същото и в: <<http://rusbg.com/f/f61.php?start=49>>.

Цит. и коментар на позицията на проф. Андрей Пантев за евроскептицизма.

980. **Все още извън клуба на “Членове 2004-та”** // *Радио BBC*: Бълг. редакция, Dec. 2002, <http://www.bbc.co.uk/bulgarian/specials/countdown_to_new_europe/bulgaria.shtml>.

Същото и в: BBC in limba romana, <http://www.bbc.co.uk/romanian/specials/countdown_to_new_europe/bulgaria.shtml>;

BBC po Slovensky, <http://www.bbc.co.uk/slovak/specials/countdown_to_new_europe/bulgaria.shtml>;

BBC Magyar Adas, <http://www.bbc.co.uk/hungarian/specials/countdown_to_new_europe/bulgaria.shtml>.

Съдържа цит. и коментар на изказване на Андрей Пантев относно членството в ЕС и “еврогнева”.

981. **A Century of U.S. – Bulgarian Diplomatic Relations: Exhibition**, 2003, <<http://www.usembassy.bg/anniversary/beginning.html>>.

Съдържа цит. и коментар на изказване на проф. Андрей Пантев по повод 100 г. дипломатически отношения между САЩ и България.

982. **Задминаха ли учениците своите учители в парламента?** // *Сега*, №2, 4 ян. 2003, с. 17.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/04012003/p0060001.asp>>.

Съдържа и коментар за проф. Андрей Пантев, депутат в 39-то НС.

983. **Андрей Пантев е най-голямата маймуна, която той самият познавал** // *24 часа*, №3, 4 ян. 2003, с. 20.

Коментар за участието му в предаването “Елит” на Бълг. национална телевизия. Отговорът е свързан с еднотипен въпрос – провокация към известни личности.

984. **В Москва започна да излиза месечен вестник за България и българите “Български вести”** // <<http://mediapartner.ru/?n=296>>, Москва, 11 февр. 2003.

Оценка на статията на проф. Андрей Пантев за руско-българските контакти.

985. **Русева, Любослава.** Лицемерният пацифизъм // *Дневник*, №59, 26 март 2003, с. 7.

Съдържа и коментар за позицията на Андрей Пантев като депутат и член на Съвета за духовно развитие при президента. Отзив за неговото интервю във в. “Дума” от 22 март 2003 г.

Същото и в: <<http://oshte.info/democracy/subjects/16/005.htm>>.

986. **Златева, Зорница.** Антивоенен митинг на БСП освирка Буш, Симеон и Паси // *Mediapool*, 28 март 2003, <http://www.mediapool.bg/site/bulgaria/2003/03/28/18_280303bg.shtml>.

Съдържа коментар и цит. от изказването на проф. Андрей Пантев.

987. **Георгиев, Георги.** Хиляди казаха не на войната // *Дума*, №074, 29 март 2003, с. 1.

Съдържа цит. от изказването на Андрей Пантев на митинга, организиран от “БГ коалиция за мир”. Реакция срещу войната в Ирак.

988. **Гъндовска, Йоана.** Хиляди протестираха срещу войната в София // *Сега*, №76, 29 март 2003, с. 2.

Съдържа цит. от изказването на проф. Андрей Пантев на митинга, организиран от “БГ коалиция за мир”. Реакция срещу войната в Ирак.

989. **Ризова, Деси.** 3000 срещу войната събра БСП // *Монитор*, №1455, 29 март 2003, с. 6.

Съдържа цит. от изказването на проф. Андрей Пантев на митинга, организиран от “БГ коалиция за мир”. Реакция срещу войната в Ирак.

990. **Янева, Елена.** Министри борят стреса с цигари // *Стандарт*, №3679, 30 март 2003, с. 12, 13.

Съдържа и: Проф. Пантев дими с лула в парламента.

991. Тодор Живков е единственото ново име във второто издание на книга за стоте най-влиятелни българи // *БТА*, Върт. новини, 6 юли 2003.

Съдържа и изказвания на авторите проф. А. Пантев и доц. Б. Гаврилов.

992. Второ издание на книга за най-влиятелните българи излиза на пазара в понеделник // *Дневник*, №129, 7 юли 2003, <<http://www.dnevnik.bg/show/Default.asp?storyid=87780>>.

За "100-те най-влиятелни българи в нашата история" в съавт. с Борислав Гаврилов.

993. Иванова, Ивайла. Тато сред стоте най-влиятелни // *Труд*, №184, 7 юли 2003, с. 7.

За второто доп. изд. на книгата "100-те най-влиятелни българи в нашата история".

994. Т. Живков включен в книга на най-влиятелните българи // *Монитор*, №1581, 7 юли 2003, с. 5.

За второто издание на кн. "100-те най-влиятелни българи в нашата история".

995. Включиха Тато сред стоте най-влиятелни българи // *Стандарт*, №3774, 7 юли 2003, с. 4.

За второто издание на "100-те най-влиятелни българи в нашата история" на проф. А. Пантев и доц. Б. Гаврилов.

996. И Тато сред 100-те влиятелни българи // *24 часа*, №183, 7 юли 2003, с. 4.

За кн. "100-те най-влиятелни българи в нашата история", второ издание, с автори проф. А. Пантев и доц. Б. Гаврилов.

997. Тодор Живков включен сред 100-те най-влиятелни българи // *Новинар*, №160, 14 юли 2003.

Второ допълнено изд. на "100-те най-влиятелни българи в нашата история". Със снимка на корицата.

998. **Костова, Зорница**. Симеон видя зор с промените в кабинета // *Mediapool*, 17 юли 2003, <http://mediapool.bg/site/bulgaria/2003/07/17/10_170703bg.shtml>.

Съдържа и коментар и цитати от изказването на Андрей Пантев от трибуната на Народното събрание.

999. **Koi e prof. Andrei Pantev**: Дискусия на Bourgas.org, 7 авг. 2003, <<http://site.bourgas.org/mb/201.html>>.

1000. **Bugarskiot istorichar Pantev**: Форум: 15 окт. 2003, <<http://www.mediapool.bg/cgi-bin/phorum/ikonboard.cgi?s=4017741c023dffff;act=ST;f=3;t=952;st=0>>.

Същото и в: <<http://www.makedonija.com>>.

1001. **Андрей Пантев посочи най-голямото “Защо”**: Той окачи на историческите си есета актуална тежест: Андрей Пантев ни зарадва с нова книга – “Исторически въпросителни” (изд. “Рива”) // *Сегга*, 27 окт. 2003, <<http://www.segabg.com/28102003/p0060001.asp>>.

1002. **Химирски**, Красен. Вечер посвященный антифашистской борьбе в Болгарии // *Русская газета*, №17, 4 ноем. 2003, <<http://www.russkayagazeta.com/modules.php?name=News&pagenum=7>>.

За изказването на проф. Андрей Пантев, свързано с оценка на Техеранската конференция и съветската дипломация и съветската армия.

1003. **Издания на седмицата**: “Исторически въпросителни”, Андрей Пантев, изд. “Рива” // *Сегга*, №258, 4 ноем. 2003, с. 17.

Първо място на кн. след допитване до 13 литературни критици и журналисти от национални вестници.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/04112003/p0050011.asp>>.

1004. **Новото изследване на проф. Андрей Пантев – “Исторически въпросителни” излезе на книжния пазар** // *БНТ*, По света и у нас, 20 ноем. 2003, <<http://www.bnt.bg>> (21.11.2003).

Авт. на текста: Петя Тетевенска.

1004а. **“Исторически въпросителни”** – нова книга на Андрей Пантев // *БНТ*, Канал 1, Новини, 20 ноем. 2003, <<http://www.bnt.bg/news/201103nt19.htm>>

1005. **Анева, Наделина**. Дим над властта // *Сева*, №286, 6 дек. 2003, с. 15-16.

За проф. А. Пантев като “ценител на тютюна”. Съдържа и мнението му за “културата на лулата”.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/06122003/p0060001.asp?>>.

1005а. **Историкът проф. Андрей Пантев представи своя книга** // *БНТ*, Канал 1, По света и у нас, 11 дек. 2003, <<http://www.bnt.bg/shows/po+sveta+i+y+nas/111203vp16.htm>>.

1006. **Представена бе нова книга на професор Андрей Пантев** // *БНТ*, Канал 1, Новини, 11 дек. 2003, <<http://www.bnt.bg/news/111203mb28.htm>>.

Със снимка.

Книгата “Исторически въпросителни”.

1007. **Парламентът единодушно подкрепи разполагането на бази у нас** // *Дневник*, №247, 19 дек. 2003, <<http://www.dnevnik.bg/show/Default.asp?storyid=105042>>.

Отрицателният вот на проф. Андрей Пантев и неговата исторически изведена аргументация.

1008. **Маринова, Ирена. 200 депутати гласуваха за щатските бази у нас** // *Труд*, №350, 20 дек. 2003, с. 4.

Съдържа и: Изказване на проф. А. Пантев във връзка с отрицателния му вот.

1009. **Старидолска, Елена**. Парламентът гласува “за” US-базите // *Новинар*, №290, 20 дек. 2003, с. 3.

Съдържа и: Изказване на проф. А. Пантев от трибуната на Народното събрание, съдържащо мотивите за отрицателния му вот.

1010.[Сто и петдесет] 150 г. от рождението на Стефан Стамболов // *БНТ*, Канал 1, Новини, 31 ян. 2004, <<http://www.bnt.bg/news/310104mk13.htm>>.

Откъси от словото на проф. Андрей Пантев при откриване на националната кръгла маса “Европейските измерения в идеите и делото на Стефан Стамболов”, В. Търново, 31 ян. 2004 г.

1011. Във Велико Търново отбелязват 150 години от рождението на Стефан Стамболов // *Дневник on-line*, 31 ян. 2004, <<http://www.dnevnik.bg/show/Default.asp?storyid=108925&rubrid=8>>.

Словото на проф. Андрей Пантев при откриване на национална кръгла маса “Европейските измерения на идеите, дейността и делото на Стефан Стамболов”.

1012. Стефан Стамболов събра във В. Търново вицепрезидент и министри // *Борба* (В. Търново), 2 февр. 2004, <<http://www.borbabg.com/3.htm>>.

Доклад на кръгла маса “Европейските измерения на идеите, дейността и делото на Стефан Стамболов”. Форумът се ръководи от проф. А. Пантев, (31 ян. 2004).

1013. Красимирова, Галя. Конфискацията развихри интелектуални страсти // *Дневник on-line*, №30, 12 февр. 2004, <<http://www.dnevnik.bg/show/Default.asp?storyid=112041>>.

Съдържа и изказване на Андрей Пантев за срещата с министъра на вътрешните работи Георги Петканов във връзка с проектозакона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност.

Същото и в: *BG Днес – on line*, 12 февр. 2004, <<http://www.bg-dnes.com/index.php?in=obste>>.

1014. Интелектуалци подкрепят закона за конфискацията // *Сега*, №35, 13 февр. 2004, с. 5.

Същото и в: <<http://www.segabg.com/12022004/p0020011.asp>>.

Съдържа изказване на проф. Андрей Пантев. Коментар за позицията му.

1015. Само с трима въздържали се депутати от левицата, парламентът създаде комисията за проверка на твърденията за финансиране на БСП от режима на Саддам // *БТА*, 25 февр. 2004.

Авт. на теста: Юлиана Колева, Лора Метанова.
Един от въздържалите се е проф. А. Пантев

1016. България чете “Под игото” // *Дума*, №47, 27 февр. 2004, с. 4.

Проф. А. Пантев е един от участниците в проекта на Димитър Шарков, включващ четене на откъси от романа по Бълг. национална телевизия на националния празник 3 март.

1017. Юлиана Дончева ще чете “Под игото” // *24 часа*, №57, 27 февр. 2004, с. 40.

Проф. А. Пантев е един от 15-те публични авторитетни личности, които участват в композицията на режисьора Димитър Шарков “България чете “Под игото”, която ще се излъчи на 3 март по Канал 1 на Бълг. национална телевизия.

1018. Хюсеин, Паола. Ламбо чете “Под игото” по БНТ // *24 часа*, №58, 28 февр. 2004, с. 19.

Проф. А. Пантев е сред известните българи, поканени да участват в проекта “България чете “Под игото” с четене на откъси от романа по Канал 1 на БНТ на националния празник 3 март.

1019. Йолова, Ива. Български пантеон в краката на Левски // *Труд*, №58, 28 февр. 2004, с. 25.

Проф. А. Пантев е член на Инициативния комитет. Публикува се неговото становище за проекта за Пантеон на падналите за България с център – Паметникът на Васил Левски в гр. София.

1020. Матев, Атанас. Ухание в мрака и светлината // *Паралели БТА*, 2004, №9, <<http://www.bta.bg/site/parallels/2004/09/theme.htm>>.

Съдържа и коментар за “културата на лулата” при Андрей Пантев.

1021. [Сто] 100 книги ни рекламират в ЕС // *Новинар*, №58, 11 март 2004, <<http://www.novinar.org/main.php?oct=search>>.

Книги на Андрей Пантев в каталога “България в 100 книги” – проект на Националния център за книгата към Министерския съвет.

1022. Скандал с апартамента на проф. Андрей Пантев // *БНТ*, Канал 1, Частен случай, <Излъчено на 12.03.2004>, 18 март 2004, <<http://www.bnt.bg/shows/chasten+slychai/180304md01.htm>>.

Съдържа и: Интервю / Водещ Мария Чернева. Със снимки.
Авт. на предаването Мария Чернева.

1023. Издадоха книга за рождения ден на проф. Пантев // *Дневен Труд*, LXVIII, №85, 26 март 2004, с. 4.

За “Андрей Пантев: Био-библиография”.

1024. Президентът Първанов поздрави проф. Андрей Пантев по повод рождения му ден // *Инф. агенция Фокус*, Прес-секретариат на президента, 26 март 2004, 13:27 h., <<http://focus-news.net/index.php>>.

Показалци

Именен показалец

А Айер, Луи – (за него) 31 Алабин, Пьотр – (за него) 31 Александров, Иван – (за него) 31 Александров, Стоян – (за него) 813, 914 Александър II, имп. рус. – (за него) 31 Александър III, имп. рус. – (за него) 31 Ангелов, Димитър – (съавт.) 70 Ангелов, Петър – (съавт.) 43, 846a Ангелова, В. – (съавт.) 41 Ангелова, Деяна – 887 Ангелова, Соня – 876, (рец.) 34 Андреев, Андрей Димов – 861 Андреев, Йордан – (съавт.) 35, (ред.) 865 Анева, Наделина – 1005 Антонова, Людмила – (състав.) 897 Арнауудов, Андрей – 762 Атанасов, Гриша – (състав.) 844 Атанасов, Красимир – (ред.) 29 Атанасов, Любен – (ред.) 864, (за него) 287 Атанасова, Евгения – 756, 778, 782, 792	Ататюрк, Мустафа Кемал – (за него) 31, 233, 281 Б Баев, Й. – 866 Басва, Искра – 656, 673, 866, (съавт.) 43 Байданов, Емил – (фотогр.) 724, 725, 765 Бакалов, Георги – 718, (съавт.) 43 Бакуриани, Григорий – (за него) 31 Балева, Мариела – 780 Барбие, Едмон – 264 Батенберг, Александър княз – (за него) 183, 506 Баучер, Джеймс – (за него) 31, 233, 394 Бахметиев, Порфирий – (за него) 31 Бахчеванов, Светлозар – 662, 677 Баязид I – (за него) 31 Безеншек, Антон – (за него) 31 Белоконски, Петко – 283, (за него) 283 Белоусова, Светлана – 728 Бец, Карл – (за него) 31 Бисмарк, Ото фон – (за него) 31

- Бицилли, Пьотр Михайлович – 265, (за него) 31
 Благоев, Крум – 757, 772
 Бланшу, Даниел – (за него) 31
 Богданова, Искра – (ред.) 27, 31
 Божилов, Иван – (съавт.) 17
 Божилова, Лилия – 631
 Бончева, Неда – (състав.) 316
 Боре, Йожен – (за него) 31
 Борис III, цар – (за него) 35, 676
 Борисова, Тошка – 702, (състав.) 864, 888
 Боришев, Веско – (фотогр.) 612
 Ботев, Христо – (за него) 216, 220, 247, 436, 496, 511, 549, 603
 Бояджиев, Антон – 663
 Бояджиев, Сребро – 699
 Бояджиева, Надя – 678, 866, (състав.) 275
 Братанова, Румяна – 734, 806, 808
 Брежнев, Леонид – (за него) 31
 Будакова, Любомира – 952
 Буе, Ами – (за него) 31
 Бучев, Христо – 674
 Буш, Джордж – (за него) 986
 Бъкстон, Ноел – (за него) 31, 233
 Бъкстон, Чарлс – (за него) 233
- В**
- Вазов, Иван – (за него) 797
 Василев, Бойко – 781
 Василев, Симеон – (за него) (рец.) 326
 Василева, Мария – (рец.) 18
 Василий II Българоубиец – (за него) 31
- Вацова, Милена – 681
 Веков, Ангел – (рец.) 852
 Велев, Ивайло Велев – 860
 Велева, Валерия – 653, 679, 693, 695, 698, 705, 707, 751, 767, 769, 771, 775
 Велева, Лилия – (съавт.) 40, 45
 Велева, Мария – (ред.) 836
 Велков, Камен – 623
 Венедиков, Петко – (ред.) 17
 Венелин, Юрий – (за него) 31
 Венизелос, Елефтерос – (за него) 31
 Венчева, Лили – (съавт.) 42
 Веркович, Стефан – (за него) 31
 Веселинова, Десислава – (фотогр.) 771
 Вечев, Димитър – (науч. рък.) 863
 Вешин, Ярослав – (за него) 31
 Витанова, Пепа – 642, 752, 800, 801, 970
 Владимирова, Сима – 951
 Владислав III Варненчик – (за него) 31
 Влахов, Туше – (за него) 80
 Войнов, М. – (състав.) 299
 Врана, Якуб – (за него) 31
 Врина-Николов, Мари – (за нея) 582
 Вълкович, Георги – (за него) 53
 Вълчев, Генади – 284
- Г**
- Габеров, Иван – (съавт.) 30
 Гаврилов, Борислав Гаврилов – 857, 866, (съавт.) 21, 23, 24, 27, 30, 31, 34, 39, 41, 44, 133, 505,

- 507, (ред.) 11, 12, 19
Гандев, Христо – (за него) 127
Ганев, Гиньо – 280, (за него) 280
Ганчев, Жорж – (за него) (рец.) 324
Гарашанин, Илия – (за него) 31
Гаврилов, Иво – (прев.) 842, 843а
Гарибалди, Джузепе – (за него) 31, 492
Генов, Румен – 866, 883, (съавт.) 32, 310, (рец.) 5, 25
Генчев, Николай – 407, 642, (съавт.) 6, (науч. рък.) 216
Георгиев, Георги – 761, 779, 987, (ред.) 9
Георгиева, Евелина – 260
Георгиева, Капка – 743, 753, 758, 768, (състав.) 832
Георгиева, Станислава – 967
Георгиева, Цветана – 850, (съавт.) 43
Гечева, Евелина – 793
Гешов, Иван – (за него) 526
Гигов, В. – (състав.) 832
Гладстон, Уилям – (за него) 31, 32, 172
Глушков, Христо – (рец.) 4
Горбачов, Михаил – (за него) 31
Горчаков, Александър княз, рус. – (за него) 31
Гочева, Венелина – 722
Гранитски, Иван – (ред.) 34, 248
Григоров, Стойчо – (ред.) 847
Григорова, Дарина Григорова – 863
Григорович, Виктор – (за него) 31
Грозданова, Диляна – 749
Грозев, Костадин – 866, (състав.) 866
Грозев, Тодор – 723
Груев, М. – 866
Грънчаров, Стойчо – (съавт.) 17, (състав.) 833, 850, (рец.) 859, (науч. рък.) 860
Гурко, Йосиф – (за него) 31
Гъндовска, Йоана – 786, 988
Гюзелев, Васил – (съавт.) 6
- Д**
- Давчева, Даниела – (състав.) 840
Дали, Салвадор – (кл.) 28
Дамянов, Игор – (за него) 811
Дамянов, Симеон – (съавт.) 69, (рец.) 3, 851, (за него) (рец.) 301, 312, 314
Дачкова, Доротея – 962
Дееничина, Мария – 866
Державин, Николай Севастианович – (за него) 31, 233
Джинджич, Зоран – (за него) 611
Джордж, Дейвид Лойд – (за него) 31
Джурова, Аксилия – 282, (за нея) 282
Дзанардели, Джузепе – (за него) 860
Дизраели, Бенджамин – (за него) 31
Дикме, Мехмед – 827
Димитров, Георги – (за него) 298, 585, 785
Димитров, Д. – (съавт.) 30
Димитров, Иван Илчев – 853, (рец.) 8

- Димитров, Илчо – (съавт.) 6,
209а, (рец.) 6, (ред.) 860
(за него) (рец.) 304
Димитрова, Г. – 879
Димитрова, Соня – 711
Димитрова, Цвета – 755
Димов, Ненчо – (рец.) 848
Диновска, Севда – 725
Дмитрий Мироточиви, вмчк. –
(за него) 31
Добрев, Николай – (за него) 236,
618
Добрева, Даниела – 760
Добринов, Тодор – (състав.)
307, 308
Добруски, Вацлав – (за него) 31
Доган, Ахмед – (за него) 822
Дойнов, Дойно – 407, 627,
(състав.) 317
Дондуков, Александър –
(за него) 31
Дончев, Антон – (за него) 582,
944
Дончева, Боянка – (състав.) 9
Дончева, Юлияна – (за нея) 1017
Драганов, Драгомир – 812
Дремджиев, Веселин – 933
Дроснева, Е. – 866
Дубнов, Вадим – 971
- Е**
- Екимова, Ива – 774
Ернрот, Казимир – (за него) 31
- Ж**
- Жекова, Елена – (прев.) 320,
(подб.) 320, (комент.) 320
- Жерние, Жак – 293
Живков, Тодор – (за него) 713,
718, 795, 797, 991, 993, 994,
995, 996, 997
Живкова, Павлина – 975
Жириновски, Владимир –
(за него) 703
- З**
- Заимова, Василка Тъпкова – Вж
Тъпкова-Заимова, Василка
Захаријева, Любка – 690
Златева, Зорница – 986
Золотухин, М. – (рец.) 9
- И**
- Иванов, Димитър Христов – 862
Иванов, Емил – (фотогр.) 754
Иванов, Иван – 749
Иванов, Кирил – 709
Иванова, Ивайла – 993
Игнатиев, Николай – (за него) 31
Игов, Николай – (съавт.) 483,
(състав.) 279, 835
Игов, Светлозар – 375, (за него)
375
Икеда, Дайсаку – 282, (за него)
282
Илиев, Илия – 619
Илиев, Невен – 874
Илчев, Иван
вж Димитров, Иван Илчев
Инджев, Иво – 749
Инокентий III, папа – (за него)
31
Иречек, Константин – (за него)
31

Й

Йоан-Павел II, папа – (за него)
31, 233
Йоана, царица – (за нея) 676
Йозал, Тургут – (за него) 31
Йолова, Ива – 1019
Йорданов, Стефан – 934
Йорданова, Светла – 821

К

Калинова, Е. – (съавт.) 43
Каменов, Йордан (ред.) 270
Каменов, Йосиф – 637
Каменова, Ев. – 866
Каменова, Емилия – (рец.) 270
Каниц, Феликс – (за него) 31
Караджа, Стефан – (за него) 472
Караджич, Вук – (за него) 31
Касем, Саид Саллам – 856
Кацарова, В. – (съавт.) 40
Кеворкян, Кеворк – 784
Кемал паша
вж Ататюрк, Мустафа Кемал
Кенеди, Джон – 288
Кертин, Александър – (съавт.)
44
Кирил, митрополит – 294
Кирилова, Галя – 665
Кларк, Джеймс младши –
(за него) 31
Кларк, Джеймс старши –
(за него) 31
Клемансо, Жорж – (за него) 31
Клеопатра – (за нея) 185
Клинтън, Бил – (за него) 651,
796
Кобурги – (за тях) 272

Кожухарова, Маргарита – 744
Колар, Антон – (за него) 31
Колев, Борислав – 950
Колев, В. – 866
Колев, Валери – 673
Колева, Юлиана – 1015
Колумб, Христофор – (за него)
38, 232, 411, 428
Константин IV – (за него) 31
Корумбашев, Петър – 749
Косев, Димитър – (за него) 75,
139
Косев, Константин – 866,
(съавт.) 6, (рец.) 2, 25, 850
Костов, Иван – (за него) 733
Костов, Стефан – 688
Костова, Зорница – 998
Крали Марко – (за него) 31
Крамптън, Ричард – 866, 884
Красимирова, Галя – 820, 1013
Крачунов, Ивайло – 765
Криски, Франческо – (за него)
860
Кръстанова, Красимира – (рец.)
28, 892
Кръстев, Иван – 714, 721
Кубрат, хан – (за него) 35
Кутиков, В. – (ред.) 1
Куфов, Христо – 788а
Къдринова, Къдринка – 791
Кънева, Снежана – 680, 704
Кънчев, Ангел – (за него) 64
Кьосемарлиев, Димитър –
(фотогр.) 594

Л

Лазарова, Елка – 638
Лазарова, Ерика – 684

- Лалков, Милчо – 622, 631, 656, 885, (съавт.) 6, 43, (предг.) 866, (състав.) 833, (ред.) 5, 9, 20, 25, 27, (за него) 201, 798
- Левски, Васил – (за него) 222, 386, 387, 446, 477, 495, 500, 530, 601, 643, 719
- Лега, Леандър
вж Лъо Ге, Леандър
- Леже, Луи (за него) 31
- Линкълн, Ейбрахам – (за него) 395
- Лихачов, Дмитрий – (за него) 233
- Лишев, Ст. – (състав.) 831
- Лонг, Албърт – (за него) 31
- Лъо Ге, Леандър – (за него) 31
- Любенова, Бояна – 294
- Любенова, Татяна – 773, 776
- М**
- Макгахан, Дженюариъс – (за него) 31
- Макензен, Август – (за него) 31
- Макензи, Джорджина М. – (за нея) 262
- Манолов, Калин – 669
- Манолова, Вера – (рец.) 855
- Манолова, Ю. – 866
- Маринов, Димитър – 264а
- Маринов, Кирил – 953
- Маринова, Ирена – 1008
- Марков, Георги – 631
- Марков, Сашо – (съавт.) 24, 30
- Масалитинов, Николай – (за него) 31
- Матев, Атанас – 1020
- Матеев, Енчо Ив. – (за него) (ред.) 322
- Матеев, Иван – (за него) (рец.) 326
- Матеев, Матей – 749
- Мацини, Джузепе – (за него) 31
- Местан, Лютви – 749
- Местр, Жозеф дьо – 277
- Метанова, Лора – 1015
- Методиев, Веселин – 628, (състав.) 263, 838, 859
- Мехмед IV – (за него) 31
- Мигев, Вл. – (съавт.) 40
- Мидхат паша – (за него) 31
- Микел, Пиер – 278
- Милан IV Обренович, княз сръб. – (за него) 31, 363
- Миланов, Красимир – 974
- Милошевич, Слободан – (за него) 556
- Милчев, Георги - Годжи – (за него) 804
- Милуков, Павел – (за него) 31
- Мирчева, Христина – 866, (рец.) 863
- Митанова, Росица – 712
- Митев, Йордан – 841, (рец.) 4
- Митев, Трендафил – 852
- Митев, Трендафил – (рец.) 10, 37
- Митева, Ив. – 866
- Миткова, Бисерка – 972
- Митова, Катя – 667
- Михаил III – (за него) 31
- Михайлов, Емил – (ред.) 861
- Мишев, Радослав Захариев – 854, (съавт.) 109, 311, (рец.) 5, 8, 9, 10, 856
- Мишкова, Д. – 866

Мишкова, Диана Михайлова – 847
 Мусман, Адолф – (за него) 31
 Мутафчиева, Вера – 655, (съавт.) 17
 Мърквичка, Иван – (за него) 31
 Мърфи, Доминик – (за него) 31

Н

Наумов, Борислав – 736
 Нацев, Станко – 634
 Начович, Григор Димитров – 279, 835, 843, (за него) 279, 700
 Недевска, К. – (състав.) 832
 Недков, Николай Атанасов – 858
 Недков, Симеон – (рец.) 846
 Николай II, имп. рус. – (за него) 31
 Николов, Велислав – (фотогр.) 754, 791
 Николов, Григор – 72
 Николова, Валя – 720
 Николова, Веска – (науч. рък.) 859
 Николова, Ива – 941
 Николова, М. – (съавт.) 40
 Новакова, Камка – (за нея) (рец.) 305
 Норд, Нина – 765
 Нушев, Цветолоб – (рец.) 846

О

О'Брайън, Джеймс – 784
 Обретенов, Любен – 787
 Овнаниян, С. В. – (за него) (рец.) 295

Овчаров, Димитър – (състав.) 237, (ред.) 237
 Огнянов, Б. – (състав.) 836
 Огнянов, Любомир – 866
 Огнянович, Константин – (за него) 31
 Огойска, Лидия – 872
 Оникян, Стефка – (за нея) 918

П

Павлов, Пламен – (съавт.) 30
 Павлова, Виолина – (съавт.) 12
 Палешутски, Кирил – (състав.) 299
 Панайотов, З. – (състав.) 299
 Панайотов, Л. – (ред.) 853
 Панайотов, Филип – 866, (рец.) 862
 Пандев, К. – (състав.) 299
 Панев, Георги – (за него) 674
 Паренсов, Пьотр – (за него) 31
 Парушев, Парашкев С. – 281
 Паси, Соломон – (за него) 986
 Паскалев, Костадин – (за него) 763
 Паскалева, Вирджиния – (съавт.) 69, 70, (състав.) 831, (ред.) 855, 857
 Патрашкова, Кристина – 696, 730
 Паунов, Виктор Вертер – (худ.) 38
 Пашич, Никола – (за него) 31
 Пеева, Калина – 672
 Петев, Тодор – (рец.) 846
 Петканов, Георги – (за него) 821, 1013
 Петков, Петко – (съавт.) 8,

- (състав.) 837, (рец.) 4
 Петкова, Валентина – 783, 789, 790
 Петкова, Елена Иванова – 847
 Петров, Веселин Методиев
 вж. Методиев, Веселин
 Петров, Дамян – (реж.) 756, 792
 Петров, Ив. – 866
 Петров, Костадин – (съавт.) 6
 Петрова, Ани – (фотогр.) 949
 Петрова, Светла – 540
 Петрова, Славка – (ред.) 849
 Петрушенко, В. – 866
 Пешева, Маргарита – (за нея) (рец.) 325
 Пляков, З. – (състав.) 299
 Померанцев, Александър – (за него) 31
 Попнеделев, Тодор – 723, (състав.) 866
 Попов, Радослав – 866, (съавт.) 76, 81, 85, 831, 832, (рец.) 2, 3847, (ред.) 317, (за него) (рец.) 315, 321
 Попов, Христо – (рец.) 38
 Попова, Екатерина – 788
 Попова, Неда – 710
 Попруженко, Михаил – (за него) 31
 Прешленова, Р. – 866
 Продев, Стефан – 248, (за него) 968, 969
 Прошек, Иржи – (за него) 31
 Първанов, Георги – (за него) 805
 Първанов, Иван – 740
 Първанов, Калин – 745
 Първанова, Зорка – (за нея) 808
 Първанова, Мариана – 697, 706, 715, 716, 729, 735
 Първев, Ив. – 866
- Р**
- Радев, Иван – (предг.) 323, (състав.) 323, (прил.) 323
 Радев, Симеон – 839, (за него) 624
 Радева, Анелия – 839
 Радева, Мария – (състав.) 833, (ред.) 234
 Радецки, Фьодр – (за него) 31
 Радичков, Йордан – (за него) 817
 Разаклиев, Борис – (фотогр.) 887
 Раич, Иван – (за него) 31
 Райкова, А. – (състав.) 299
 Райновска, Венета – (фотогр.) 743
 Райчев, Андрей – 721
 Раковски, Георги Сава – (за него) 67
 Рателбанд, Емил – (за него) 597
 Раф, Дитер – 285
 Рафелов, Георги – (ред.) 27
 Рачев, В. – 206а
 Ризова, Деси – 989
 Ризова, Десислава – 747
 Ричард, Крамптън – 269
 Роканов, Борис – 685
 Руденко, Анатолий – 274
 Русева, Любослава – 727, 985
- С**
- Сагова, Ганета – 731
 Садулов, Алдемир С. – (съавт.) 30, (науч. рък.) 856
 Садък паша
 вж. Чайковски, Михаил

- Саздов, Димитър – 866, (съавт.) 45, (рец.) 17
 Саздов, Л. – (съавт.) 40, 846а
 Саксбургготски, Симеон – (за него) 566, 572, 579, 602, 727, 742, 743, 769, 770, 775, 786, 810, 986, 998
 Сачев, Евгений – 846
 Свраков, Красимир – (фотогр.) 757, 760
 Семков, Милен – 870, (състав.) 209а, 244
 Семов, Минчо – 898, (рец.) 858
 Сериева, Катрин – (рец.) 9
 Симеон II, цар
 вж Саксбургготски, Симеон
 Скайлър, Юджийн – (за него) 31
 Скобелев, Михаил – (за него) 31
 Соколев, Леонид – (за него) 31
 Соколов, Йордан – (ред.) 234
 Соколов, Момчил – 664
 Соколова, Зина – 687, 717
 Соколова, Цветанка – 866, 896, (рец.) 38
 Сомлева, Петрана – 694
 Спасов, Л. – (съавт.) 40
 Сталин, Йосиф – (за него) 31
 Стамболийски, Александър – (за него) 605, 785
 Стамболов, Стефан – 275, (за него) 22, 23, 116, 120, 136, 157, 177, 203, 206, 264а, 275, 276, 319, 322, 323, 400, 410, 464, 465, 471, 477, 483, 516, 527, 544, 546, 564, 576, 617, 644, 658, 689, 691, 733, 750, 760, 785, 818, 819, 840, 862, 1010, 1011, 1012
 Станков, Валентин – 286, 291, (за него) 806
 Станкова, М. – 866
 Станчев, Людмил – 866, 873, 878, (рец.) 25
 Станчева, Калина – 708
 Старидолска, Елена – 1009
 Стателова, Елена – 866, (съавт.) 9, 54, 58, 76, 85, 144, 298, (ред.) 317, (рец.) 3
 Стефан, Екзарх – 292 (за него) 292, 472
 Стефанов, Иван – (науч. рък.) 858
 Стефанов, Огнян – 676
 Стоилов, Константин – (за него) 760
 Стоилова, Калина – 316
 Стоименов, Иван – (фотогр.) 974
 Стойков, Любомир – 882 (за него) 245, 948, 949
 Стойчева, Нора – 658
 Столетов, Николай – (за него) 31
 Стоун, Елен – (за нея) 31
 Стоянов, Богдан – (рец.) 756
 Стоянов, Захари – (за него) 147, 270
 Стоянов, Иван – (съавт.) 40, 43, 846а
 Стоянов, Лъчезар – (състав.) 263, 838
 Стоянова, Валя – 713, 866
 Стоянова, Г. – (състав.) 832
 Стоянова, Мария – 737
 Странгфорд, Емили – (за нея) 31
 Странгфорд, Пърси – (за него) 31

- Т**
- Тадарькова, Светослава – 742
 Ташев, Тодор – (послел.) 270, (бел.) 270, (ред.) 270
 Ташева, Р. – 866
 Ташева, Росица Стефанова – 855
 Тетевенска, Петя – 1004
 Тито, Йосип Броз – (за него) 31
 Тодев, Илиа – (състав.) 833
 Тодоров, Величко – 973
 Тодоров, Иван – (състав.) 274
 Тодоров, Калин – (съавт.) 24, 30
 Тодорова, Цветана – (съавт.) 76, 85, (рец.) 1, 854
 Тойнби, Арнълд – (за него) 273, 289, 842, 843а
 Токин, Тодор – 738
 Толев, Стефан – 290
 Толстой, Лев – (за него) 31, 233
 Тонев, Стойко – (състав.) 840
 Тонкова, Василка – (рец.) 850
 Тотлебен, Едуард – (за него) 31
 Тошев, Бисер – 733
 Тошкова, Витка – (рец.) 849
 Трайков, Веселин – (рец.) 2
 Трашлиева, Светла – 952
 Трифонов, Владимир – 703
 Трифонов, Слави – 766
 Трифонов, Ст. – (съавт.) 43
 Трифонов, Стайко – 642
 Трифонова, Наташа – 962
 Тургенев, Иван – (за него) 31
 Тъпкова-Заимова, Василка – 30, (състав.) 931, 832
- У**
- Узунов, Филип – (съавт.) 841
- Уилсън, Уудроу – (за него) 31, 233
 Уошбърн, Джордж – 261, (за него) 31
- Ф**
- Фердинанд, цар – (за него) 305
 Фол, Александър – (съавт.) 6, (ред.) 250
 Фрай, Йосиф – (за него) 31
 Франсоа, Жак – 264
- Х**
- Хаджиев, Радко Любенов – 849
 Хаджимишев, Иво – (фотогр.) 778
 Хаджинаков, Петър – 875
 Хайтов, Николай – (за него) 794
 Хамлин, Сайръс – (за него) 31
 Химирски, Красен – 1002
 Хирш, Мориц фон – (за него) 31
 Хитлер, Адолф – (за него) 31
 Христов, Димитър – 912
 Христов, Иван – 762
 Христов, Кирил – (за него) 801
 Христов, Христо – (рец.) 848, (ред.) 15
 Христова, Донка – 668
 Христова, Чайка – 671
 Хюсеин, Паола – 1018
 Хюсеин, Саддам – (за него) 779
- Ц**
- Цаков, Веселин – (худ.) 36
 Цанев, Димитър – (рец.) 3
 Цанев, Стефан – 690

- Цанков, Георги – (рец.) 288
 Цачевски, Венелин – 206а
 Цветкова, Милена – 287, 906, 916, 917
 Церетелев, Алексей – (за него) 31
 Цонев, Паун – 739
- Ч**
- Чайковски, Михаил – (за него) 31
 Чалъков, Антон – (фотогр.) 758, 768, 788, 793
 Черкаски, Владимир – (за него) 31
 Чернева, Мария – 793а, 1022
 Черних, Елена – (състав.) 844
 Чолов, Петър – 868, 894
 Чурешки, Стефан – 900
 Чърчил, Уинстън – (за него) 31, 268
- Ш**
- Шадурн, Гастон – (за него) 81
 Шаренкова, Светлана – (състав.) 236
 Шарова, Крумка – 866, (съавт.) 76, 85, (науч. рък.) 1, (ред.) 836
 Шафарин, Павел – (за него) 31
 Шкорпил, Карел – (за него) 31
 Шопов, Петър – (рец.) 8, 14
 Шоурек, Антон – (за него) 31
- Щ**
- Щросмайер, Йосип – (за него) 31
- Ъ**
- Ърби, Аделина П. – 262, (за нея) 262
- Ю**
- Юго, Виктор – (за него) 31
- Я**
- Якимов, Г. – 866
 Яковлева, Ани – (ред.) 756, 792
 Янакиева, Татяна – 869
 Янева, Елена – 990
- А**
- Anderson, Dorothy – (за нея) (рец.) 302
- В**
- Bismark, Otto von – (за него) 296
 Boissel, Patrick – 919
 Boissel, Patrick – 908
 Borhinov, Plamen – (рец.) 32
 Bozinov, V. – (ред.) 830
 Bridge, F. R. – (за него) (рец.) 311
- С**
- Constant, Stephen – (за него) (рец.) 313

D	Mangalakova, Tanya – (рец.) 27
Damjanow, Simeon – (съавт.) 340	Markova, Zina – (състав.) 830
	Millman, Richard – (за него) 310
	Mitev, Trendafil – 922
F	P
Ferdinand, tsar – (за него) 313	Papadopoulos, O. S. – (за него) (рец.) 303
G	Parvanov, Georgi – 809
Gabler – (за него) 346	Paskaleva, V. – (съавт.) 340
Gavrilov, Borilav – (съавт.) 44	Petkov, Petko – (рец.) 5
Georgieva, Sophia – 920	R
Gladston, William – (за него) 355	Rich, N. – (за него) (рец.) 296
H	S
Holstein, Friedrich von – (за него) 296	Samardziev, B. – (рец.) 3
Hristov, Hristo – (състав.) 830	Shannon, R. T. – (за него) (рец.) 306
I	Sharova, Krumka – 73
Ilcev, Ivan – (рец.) 10	Stambolov, Stefan – (за него) 50
	Statelova, Elena – (рец.) 3
K	T
Kertin, Alexander – (съавт.) 44	Toncheva, Iva – 979
L	Todorov, N. – (състав.) 830
Lenkova, Mariana – 509	Trajkov, Veselin – (състав.) 830
Licev, S. – (състав.) 830	Trumpener, Ulrich – (за него) (рец.) 297
M	U
Mackenzie, G. M. – (за нея) 348	Urby, A. P. – (за нея) 346, 348

Индекс на печатните и електронните медии

- Аз Буки – 481, 635, 663
 АБВ – 8, 11, 13, 38, 319, 322, 896
 Анонс (Видин) – 452
 Антени – 3, 5, 9, 315, 372, 373, 655
 Арда – 875
 Армейска младеж – 179
 Балканите+ – 229
 Банкеръ – 518, 522, 524, 553, 560, 570, 571, 586, 588, 591, 592, 595, 608, 609, 708, 788a
 Библиотека – 878
 БНТ – 756, 774, 781, 782, 792, 793a, 820, 846, 1004, 1004a, 1005a, 1006, 1010, 1022
 Борба (В. Търново) – 1012
 БТА – 818, 819, 991, 1015
 България – 393, 397
 България днес – 943, 945
 Българистика и българисти – 25
 Българофил – 324
 Българска книга – 321
 Български войн – 164, 587, 634
 Български журналист – 132, 136, 145, 158, 167, 316, 323, 621, 636, 684
 Български писател – 25, 209, 326, 496, 517, 690, 898
 Българско историческо дружество – 60
 Везни – 28, 497, 892
 Век 21 – 451
 Векове – 3, 4, 5, 10, 63, 66, 67, 68, 77, 81, 83, 86, 95, 106, 110, 113, 116, 134, 151, 169, 302, 310, 313, 314
 Вечерни новини – 416, 418, 421, 422, 427, 429, 445, 634, 638, 639, 672
 Власт – 253
 Военноисторически сборник – 8, 91, 141, 156, 196, 217, 515
 Вопросы истории (Москва) – 9
 Врабец – 651
 Времена – 185
 География – 180
 Годишник на Софийския университет “Св. Климент Охридски” – 149
 Дано – 176
 24 часа – 463, 467, 475, 490, 510, 514, 520, 523, 525, 526, 528, 529, 530, 531, 534, 537, 539, 540, 543, 546, 548, 549, 562, 616, 696, 719, 722, 731, 746, 812, 963, 964, 983, 996, 1017, 1018
 Демократичен преглед – 480
 Дипломатически преглед – 257
 Диалог – 410, 648
 Денят – 686
 Детайли – 462, 683, 691
 Дилижанс експрес – 434
 Демокрация – 17, 413, 446, 632, 640, 641, 650, 952
 Дневен Труд – 378, 389, 392, 406, 470, 474, 479, 482, 485, 495, 498, 500, 502, 504, 506, 507, 508, 516, 527, 554, 556, 558, 564, 566, 567, 568, 569,

- 572, 574, 575, 577, 578, 579,
580, 582, 585, 590, 597, 599,
602, 612, 613, 615, 618, 622,
624, 625, 633, 653, 658, 670,
679, 693, 695, 698, 705, 707,
724, 725, 734, 738, 751, 766,
767, 769, 771, 775, 777, 783,
784, 789, 790, 797, 798, 903,
806, 821, 822, 993, 1008, 1019,
1023
Дневник – 677, 821, 953, 957,
958, 992, 1007, 1011, 1013
Днес+ – 763, 815, 823
Дума – 17, 20, 198, 420, 432, 443,
450, 464, 471, 472, 547, 607,
643, 652, 661, 678, 736, 740,
744, 761, 764, 779, 780, 805,
813, 960, 961, 977, 987, 1016
Европа 2001 – 200, 202, 219,
221, 232, 460, 492
Език и литература – 204
Експрес – 665
Епоха – 533, 541, 550
Епохи – 206, 408, 412, 424, 437,
865, 883, 886, 889
Ехо – 623
Защото – 251, 252
Земеделско знаме – 407
Земя и прогрес – 395
Земя – 417, 441, 544, 573, 583,
589, 680, 704, 733, 745, 759
Зорница – 726
Известия на Българското
историческо дружество – 299,
300
Известия на Държавните архиви
– 51, 320
Известия на Института за
военна история при
Генералния щаб – 153
Известия на Института по
история при БАН – 49, 76, 114
Известия на Народна
библиотека “Св. св. Кирил и
Методий” – 3, 61
Интернет радио България – 749
Исторически преглед – 3, 4, 8, 9,
10, 25, 37, 47, 48, 53, 54, 56,
58, 62, 78, 90, 92, 102, 115,
135, 295, 296, 298, 301, 304,
305, 306, 311, 312, 317
История – 19, 25, 193, 197, 201,
208, 209а, 212, 214, 631, 673
История, общество, философия
– 187
История и обществознание –
117, 133, 140, 146, 148, 150,
162, 175, 177, 873, 874
Капитал – 505, 507, 791, 933,
934, 935, 936, 937, 950
Кеш – 493, 748
КИЛ (Варна) – 18
Киноизкуство – 629
Контакти – 626
Континент – 343, 438, 440, 442,
449, 459, 659, 671, 876
Кооперативно дело – 391
Култура – 166, 226, 242, 243,
365, 409, 419, 469, 484, 646,
656, 657, 674, 700, 940
Куриер на ЮНЕСКО – 165
Литературен форум – 205, 207,
210, 220, 458, 461, 468, 477,
478, 486, 511, 682
Литературен фронт – 375
Международни отношения – 14,
192, 230, 259
Монитор – 532, 536, 545, 551,

- 555, 557, 561, 565, 576, 594,
603, 720, 730, 732, 737, 739,
743, 747, 753, 758, 760, 768,
788, 795, 793, 797, 887, 974
- Музеи и паметници на
културата – 46
- Начало – 456
- Народна армия – 377, 630
- Народна култура – 382, 384, 385,
390
- Народна младеж – 371, 381, 383,
387
- Народно дело (Варна) – 668
- Народно земеделско знаме – 709
- Неделен Стандарт – 473
- Независимост (В. Търново) –
256
- Ние – 239, 240, 552
- Ние (Видин) – 770
- Ние, разведените – 414
- Нова орбита – 186
- Новинар – 476, 489, 563, 593,
596, 604, 605, 611, 617, 681,
697, 706, 713, 716, 727, 729,
735, 750, 785, 787, 802, 804,
807, 810, 811, 816, 949, 951,
955, 972, 997, 1009, 1021
- Новини – 411, 428
- Новини плюс – 487
- Ново време – 171, 238
- Новое время – 971
- Нощен Труд – 765
- Общество и право – 190
- Орбита – 872
- Отечествен вестник – 394, 396,
398, 399, 402, 404, 415, 423,
430, 436, 448, 465, 644, 645,
647, 669, 689
- Отечествен глас (Пловдив) – 9
- Отечествен фронт – 376, 400
- Отечество – 120
- Панорама – 318, 667
- Паралели - БТА – 1020
- Пари – 694
- Поглед – 426, 454, 619, 699
- Подкрепа – 453
- Полиграфия – 173
- Политическа просвета – 154
- Понеделник – 241
- Правен наблюдател – 664
- Практична домакия – 444
- Про и Анти – 785
- Проблеми на пропагандата – 159
- Работническо дело – 307, 388,
405, 627
- Репортер 7 – 675, 701
- Република – 581
- Русская газета – 1002
- Свободен народ – 637
- Свят – 649
- Сега, в. – 538, 600, 601, 606, 610,
714, 718, 721, 742, 752, 754,
769, 772, 783, 786, 791, 795,
800, 801, 941, 947, 948, 956,
962, 966, 967, 968, 969, 970,
976, 978, 982, 988, 1001, 1003,
1005, 1014
- Сега, сп. – 499, 509
- Семейство и училище – 386, 620
- Септември – 142, 155, 168
- Славянски вестник – 439, 692
- Смяна – 163, 380
- Софийски университет – 755
- София – 161, 172, 174, 184, 189
- Социалдемократия – 27
- Списание на Българската
академия на науките – 31
- Стандарт – 425, 433, 447, 455,

- 457, 483, 491, 494, 501, 512,
513, 519, 535, 542, 614, 662,
676, 685, 688, 710, 711, 715,
728, 757, 772, 814, 975, 990,
995
168 часа – 401, 466, 642, 660,
687, 717, 808, 882, 965
Съвременна журналистика – 138
Тема – 327
Тракия – 270, 521, 942
Труд
 вж Дневен Труд
Утро (Русе) – 879
Учителско дело – 228, 374, 666
Факел – 703
Факс – 654
Философска мисъл – 170
Фокус – 1024
Червено знаме (Видин) – 370
Черно море (Варна) – 294, 954,
 959
Черноморски фронт (Бургас) – 9
Читалище – 160, 270
BBC – 979, 980
BG днес – 1013
bTV – 762
Bulgarian Military Review – 194,
 199, 215
Bulgarian Historical Review – 3,
 4, 5, 10, 32, 70, 72, 79, 85, 94,
 98, 118, 131, 144, 178
Business Review = Бизнес Ревю
 – 260
Etudes Balkanique – 3, 5, 88, 297,
 303, 308, 309
Etudes Historiques – 3, 50, 55, 73,
 93, 100, 104
Journal of the Indian Center for
 Bulgarian Studies – 335
Historical Abstracts on Macedonia
 – 309
Mediapartner – 984
Mediapool – 799, 986, 988, 1000
Norrskens Flamman – 345
Notizie Est – 229
Osservatorio sui Balcani – 27
Playboy – 778
Revista de la Universidad
 Complutense – 336
Soka Gakkai – 282
Southeastern Europe – 108, 143,
 342

Използвани източници

Библиографии

Библиография на дисертациите, защитени в България. – София: Унив. библ., 1965-1979.

1962-1972/Състав. Л. Станишева и Сл. Шопова. – 1979. – 699 с.

България в чуждата литература: Общ годишен указател. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1964-2002 (Нац. библиография на Република България: Булгарика).

Българската историческа наука: Библиография. Т. 1-5 / Състав. Мария Матакиева и др. – София: БАН, 1960-1984.

Т. 1. [Etudes Historiques]: 1960-1964. – 216 с.

Т. 2. [Etudes Historiques]: 1965-1969. – 472 с.

Т. 3: 1975-1979. – 1980. – 902 с.

Т. 5: 1980-1984. – 1985. – 1136 с.

Български дисертации. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1965-1989. (Нац. библиография на Република България: Сер. 2).

Български дисертации: Общ годишен указател. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1973-2002. (Нац. библиогр. на Република България: Сер. 2).

Български книгопис: Книги, нотни, графични и картографски издания: Двуседмичен бюлетин. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1956-2003. (Нац. библиогр. на Република България: Сер. 1).

Български книгопис: Книги, нотни, графични и картографски издания: Общ годишен указател. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1969-2003. (Нац. библиогр. на Република България: Сер. 1).

Български книгопис: Служебни издания и дисертации: Мес. бюлетин. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1965-2003. (Нац. библиогр. на Република България: Сер. 2).

Дискография: грамофонни плочи, касети, компактдискове: Год. указ. – София: Нар. библ. Св. св. Кирил и Методий, 1974-2003. (Нац. библиогр. на Република България: Сер. 3).

Лазаров, Михаил. България на Балканите: 1944-1974: Библиография. – София: БАН, Инст. по Балканистика, 1975. – 372 с.

Летопис на периодичния печат. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1956-1971.

Летопис на статиите от българските вестници. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1965-2003. (Нац. библиогр. на Република България: Сер. 6).

Летопись журнальных статей. – Москва: Книжная палата, 1983-1991.

Народна Република България: Историческа библиография / Състав. П. Кънчева-Едрева, Д. Д. Иванов, Н. В. Буссе, Т. Боров. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1970.

Орешкова, Здравка и др. Издания на Софийския университет “Климент Охридски”: 1976-1980: Библиогр. указател = Publications of the Sofia University “Kliment Ohridski”: 1976-1980: Bibliographie. – София: СУ Климент Охридски, 1988. – 343 с.

Публикации в България за Балканите: 1985-2001: Библиографски указател / Състав. Елена Янакиева, Бойка Панайотова, Росица Начева, Ахавни Топакбашян. – София: Фонд. Център а акад. изследвания; Нар. библ. Св. св. Кирил и Методий, 2003. – 267 с.

Спасов, Емил и Ганчо Драганов. Тринадесет века България: Ист. библиогр.: [1944-1978]. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1980. – 402 с.

[Хиляда и триста] 1300 години България: Препоръчителна библиография / Състав. Г. Драганов и др. – София: Нар. библ. Кирил и Методий, 1973. – 365 с.

Янакиева, Татяна. Списание Векове: 1972-1981: Библиогр. спра-

вочник. – София: Бълг. историческо дружество, 1982.

Kirkova, L. La science historique bulgare: 1965-1969: Bibliographie: V. 2. – Sofia: BAN, 1970. – 472 с.

Bulgaria, Balkans, Europe: Selected Bibliography Bulgarian Monographs: 1989-1996 / Състав. Елена Койчева. – София: Отдел Библ.-информ. обслужване на Унив. библ., 1996. – 85 с.

Справочни издания

Алманах на Софийския университет “Климент Охридски” (1939-1988): Посвещава се на 100 годишнината от създаването на СУ “Климент Охридски”. – София: Унив. изд. Климент Охридски, 1988.

Български енциклопедичен речник: 1999-2000: 75 000 статии от познанието. 2. прераб. и доп. изд. – В. Търново: Gaberoff, 1999. – 1328 с.

Български енциклопедичен речник: 2001-2002: 77 000 статии от познанието. [3]. прераб. и доп. изд. – В. Търново: Gaberoff, 2001. – 1360 с.

Българско медиазнание: Енциклопедично издание за медианаука и медиапублицистика: В 2т. – София: Балканмедиа.

Т. 1. – 1996. – 536 с.

Т. 2. – 1998. – 1552 с.

Годишник на Софийския университет “Климент Охридски”: Факултет по журналистика. – София: Унив. изд. Климент Охридски, 1982-2001.

Димитрова, Надка и Кирана Атанасова. Алманах на завършилите висше образование в Софийския университет “Климент Охридски”: 1888-1974: В 3 т. – София: СУ Климент Охридски, 1975.

Известия на Българското историческо дружество. – София: БАН, 1967 –.

Кой кой е в България / Състав. Никола Кицевски, Райчо Радуплов. – София: ИК Труд, 1998,. – 809 с.

Кой кой е в българската култура. – Варна: Славена, 1998.

Лазаров, Михаил. Развитие и постижения на библиографията върху българската история. – София: Международ. документационен център по Балканистика към БАН, 1977. – 94 с.

Научно-изследователската дейност на Софийския университет “Св. Климент Охридски”: 2001-2003. – София: Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2003. – 510 с.

Петдесет години Институт по история при БАН: 1947-1997 / Ред. кол. Валери Стоянов, Антоанета Запрянова. – София: ИК Гутенберг, 1999. – 407 с.

Софийски университет “Климент Охридски”: Албум / Авт. – Състав. Гриша Атанасов; Рец. Андрей Пантев; Ред. Елена Черних. – София: София-прес, 1988. – 104 с.

Софийски университет “Климент Охридски”: 9.IX.1944-9.IX.1974: [Юбилеен сб.]. – София: СУ Климент Охридски, 1975. – 354 с.

Софийски университет “Св. Климент Охридски”: Каталог. – София: Унив. изд. Климент Охридски, 1994-2002.

Съвременна българска енциклопедия. – В. Търново: Gaberoff, 2003. – 1432 с.

Чолов, Петър. Български историци: Биогр.-библиогр. справочник. – София: Наука и изкуство, 1981. – 528 с.

Чолов, Петър. Български историци: Биогр.-библиогр. справочник. – 2 прераб. и доп. изд. – София: Акад. изд. Проф. Марин Дринов, 1999. – 510 с.

Bulgarian Historical Review. Research Quarterly. Organ of the United Centre for History at the Bulg. Acad. of Sciences. Sofia, 1984 –.

Social Sciences: Bulgaria, Hungary, GDR, Poland, USSR, Czechoslovakia. – Moscow, 1981-1999.

Social Sciences Citation Index: SSCI – Philadelphia: PA, 1979-2002.

Заглавия от проф. дин Андрей Пантев в световните библиотеки

Русия

Российская Государственная Библиотека Электронный Каталог

<http://aleph.rsl.ru/F/>

Записи 15

1. **Пантев, Андрей Лазаров.** Пантев, Андрей Лазаров. - София: Век 22, [199-]

№зап. 000559186

Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:94-2/72-х;

Рег. номер И1494-94

2. Грозев, Костадин, сост. **Модерният историк** : Въображение, информираност, поколения : Сб. се посвещава на 60-годишнината на проф. д-р ист. н. Андрей Лазаров Пантев Бълг. асоц. по амер. изследвания; Съст.: Костадин Грозев и Тодор Попнеделев . -(Проблемы и вопросы истории. Сборник статей в честь болгарского историка А.Л. Пантева (р. 1939)). - София: Убенова, 1999

№зап. 000357547

Рег. Номер: И01863-2-00

Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6 00-3/67-0

3. **Пантев, Андрей.** 100-те най-влиятелни чужденци в българската история / Андрей Пантев, Борислав Гаврилов . -(Выдающиеся деятели зарубежных государств в болгарской истории). - София: Репортер, 1999

№зап. 000357576

Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6 00-3/69-7

Рег. номер И01852-0-00

4. **Пантев, Андрей Лазаров.** Българска вечност. Библиотека. Уилям Гладстон и българите политика на праведна страст / Андрей Пантев, Румен Генов . -(Выступления политического и государственного деятеля Великобритании У. Гладстона (1809-1898) за освобождение Болгарии 1876-1878 гг.). - София: Центр за изследвания на българите ТАНГРА ТанНакРа, об-

- щобълг. фондация, 1999
 №зап.000370228
 Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 16 98-1/90-3
 Рег. номерИ02575-9-01
5. **Пантев, Андрей.** Другата версия / Андрей Пантев. - София: Изд-во "Захарий Стоянов", 1998
 №зап. 000354261
 Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6 99-2/264-5
 Рег. Номер И08929-8-99
6. **Пантев, Андрей Лазаров.** Българският април 1876 в Англия и САЩ / Андрей Пантев . -(Апрельское восстание в Болгарии в 1876 г. и политика в отношении него Великобритании и США). - София: Изд. къща "Иван Вазов", 1996
 №зап. 000552537
 Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:96-6/178-9
 Рег. Номер И8508-96
7. **Пантев, Андрей Лазаров.** За Стефан Стамболов в часа на България: Ст., есета, очерци / Андрей Пантев . -(Политическая биография государственного деятеля Болгарии С. Стамболова (1854-1895)). Эссе, статьи). - София: Едем 21, 1995
 №зап. 000554950
 Шифр хран. ФБ Осн. хран.] 6:95-5/257-5
 Рег. Номер И14485-95
8. Гаврилов, Борислав. Пътят на модерния свят / **Андрей Пантев**, Борислав Гаврилов . -(Всемирная история с XV в. по 1918 г.). - София: Тилиа books, 1994
 №зап. 000558534
 Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:95-2/344-6
 Рег. Номер И7574-95
9. **Пантев, Андрей.** История на новото време / Андрей Пантев, Христо Глушков, Радослав Мишев . -(Новая история 1640-1918 гг.). - Велико Търново: Абагар, Сор., 1994
 №зап. 000555256
 Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:94-3/311-1
 Рег. номерИ12998-94
10. **Пантев, Андрей Лазаров.** Рицар или чудовище. Из ист. пътища на мод. национализъм / Андрей Пантев . -(Политика и идеология национализма в мировой истории). - София: Булвест 2000, 1993
 №зап. 000559119
 Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:94-2/297-8
 Рег. номерИ5319-94
11. **Пантев, Андрей Лазаров.** Rewolucji i reformy w Zapadna Ewropa i Sewerna Ameryka, XVII-XVIII век / Андрей Пантев . -(Революции и ре-

АНДРЕЙ ПАНТЕВ

формы в Западной Европе и Северной Америке в XVII-XVIII вв.). - София: Унив. изд-во "Св. Климент Охридски", 1993

№зап. 000515819

Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:93-3/165-5

Рег. номер И9950-93

12. **Пантев, Андрей Лазаров.** Години на демократизация? / Андрей Пантев . -(История Болгарии 1876-1920 гг.). - София: Едем 21, 1992

№зап. 000553703

Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:92-7/34-4

Рег. номер И22885-92

13. Тонев, Стойко ,сост. Стефан Стамболов в спомени на съвременници / Съст. Стойко Тонев и Даниела Давчева ; Под ред. на **проф. д-р Андрей Пантев** . -(Политический и государственный деятель Болгарии С. Стамболов (1854-1895) в воспоминаниях современников). - София: Наука и искусство, 1992

№зап. 000560375

Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:92-6/4-8

Рег. номер И20854-92

14. Пантев, Андрей Лазаров. Европа между две революции, 1799 - 1848: Сходности, паралели, различия / Андрей Пантев . -(История Европы в 1799-1848 гг.). -София: Наука и искусство, 1989

№зап. 000554416

Шифр хран. [ФБ Осн. хран.] 6:89-9/47-2

Рег. номер И16606-89

15. Ангелова, Й. Българските държавни институции, 1879-1986: Енциклопедичен справ. / Авт.: Й. Ангелова, К. Анчова, Т. Бакалов и др. ; Съст.: Веселин Методиев и Лъчезар Стоянов ; Науч. ред.: **проф. д-р Андрей Пантев** . -(Общественно-политическое устройство Болгарии. Справочник). - София: Държ. изд-во "Д-р Петър Берон", 1987

№зап. 000897229

Шифр хран. [ЦСБ]

Рег. номер И15894-88

Институт научной информации

по общественным наукам

INION

WEBIRBIS (Data Base OnLine Service)

Поисковое условие / Имена полей: AU“ПАНТЕВ, АНДРЕЙ”

Предметные рубрики : Международные конфликты; Балканские страны; История; 1989 -; Международные конфликты; Балканские страны

Запись 1 из 22

Тип документа: рец., реф. **Язык:** русский

Шифр: 00327633

Золотухин, М.Ю.

[Рецензия] // Вопр. истории. - М., 1986. - №3. - С. 158-160

Рец. на кн.: Стателова Е., Пантев А. Съединението на Княжество България и Източна Румелия 1885 година. - София: Народна просвета, 1985. - 192 с.

Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; национальная независимость; 19 в кон; национально-освободительное движение; national liberation movement; внешняя политика; foreign policy; международные отношения; international relations

Рубрики ИНИОН : A03093135

Запись 2 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский

Шифр: 13747642

Пантев, А.

САЩ и българското Съединение // Военноист. сб. - С., 1985. - г. 54, бр. 4. - с. 118-127

Аннотация : США и Воссоединение Болгарии, 1885 г.

Ключевые слова: США; USA; внешняя политика; foreign policy; 19 в кон; Воссоединение Болгарии 1885; общественное мнение; public opinion; Болгария; Bulgaria

Рубрики ИНИОН : A0309313595; B6840

Запись 3 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский

Шифр: 071498612

Пантев, А.

Заселването в Северна Америка през XVII в. и установяването на капиталистически отношения // Сборник в чест на проф. д-р Христо Гандев : Изследвания по случай на 75 г. от рождението му. - С., 1985. - С. 144-160

Аннотация : Заселение Северной Америки в 17 в. и установление капиталистических отношений.

Ключевые слова: Северной Америки страны; North American Countries; освоение и колонизация; 17 в; социально-экономические преобразования; socioeconomic transformations; капитализм; capitalism; США; USA; Канада; Canada

Рубрики ИНИОН : A0309312195; B6840; A0309312195; B3330

Запись 4 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский

Шифр: LF506113к

Пантев, А.

Стратегически проекти за външната политика на САЩ в края на XIX - началото на XIX в // Годишник на Софийския университет "Климент Охридски". - С., 1986. - Ист. фак. - Т. 75: 1982. - С. 124-154 Рез. рус., англ.

Аннотация : Внешнеполитическая стратегия США в конце 19-начале 20 в.

Ключевые слова: США; USA; внешняя политика; foreign policy; 19 в кон - 20 в нач; стратегия; strategy

Рубрики ИНИОН : A0309313595; B6840

Запись 5 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 071208912

Пантев, А.

Европа между две революции, 1799-1848 : Сходности, паралели, различия. - С.: Наука и изкуство, 1989. - 207 с. На обл. авт. не указан. Рез. на рус., англ. и фр. яз.

Ключевые слова: международные отношения; international relations; 18в кон - 19в 1-я пол; европейские страны; European Countries; революции; revolutions; общественно-политическая мысль; social and political thought; политическое развитие; political development; революционное движение; revolutionary movement

Рубрики ИНИОН : A0309312553

Запись 6 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский

Шифр: 00127643

Пантев, А.

Историческото наследство на Великата френска революция // Ново време . - С., 1989. - Г. 45, бр. 6. - С. 51-62

Аннотация : Историческое значение Великой французской революции.

Ключевые слова: Франция; France; революция; revolution; Великая французская революция; 18в кон; историческое значение; historical significance

Рубрики ИНИОН : A0309312595; B7590

Запись 7 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 093559211

Пантев, А.

Години на демокрация?. - С.: "Едем 21", 1992. - 175 с. - (Една бълг. история)

Аннотация : Политическая и дипломатическая история Болгарии с 1878

по 1919 гг.

Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; 1878-1919; внутренняя политика; domestic policy; политическое развитие; political development; внешняя политика; foreign policy

Рубрики ИНИОН : A0309310395; B1050; A0309550395; B1050

Запись 8 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский

Шифр: 42457642

Пантев, А.

"Новата" нова обща история // История. - С., 1993. - Г. 2, бр. 3. - С. 1-7

Аннотация : Необходимость нового методологического подхода к исследованию хронологии и содержания новой истории, проблема ее преподавания.

Ключевые слова: историческая наука; historical science; методология; methodology; хронология; chronology; всемирная история; world history; периодизация; periodization; новая история; modern history

Рубрики ИНИОН : A030931

Запись 9 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 035949312

Пантев, А.

Революции и реформы в Западна Европа и Северна Америка, XVII - XVIII век. - С.: Унив. изд-во "Климент Охридски", 1993. - 2-о изд. - 175 с. Рез. на рус. и англ. яз.

Аннотация : Значение революционного и эволюционного пути для общественно-политического развития стран Западной Европы и Северной Америки в 17-18 вв.

Ключевые слова: Западной Европы страны; Countries of Western Europe; Северной Америки страны; North American Countries; политическое развитие; political development

Рубрики ИНИОН : A0309310395; B2730; A0309310395; B6270

Запись 11 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 074389511

Пантев, А.

За Стефан Стамболов в часа на България : Статии, есета, очерци. - С.: Едем 21, 1995. - 206 с.

Аннотация : Значение деятельности С. Стамболова для развития болгарского государства в конце 19 в.

Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; Стамболов С; политическая деятельность; political activity; государственные и общественно-политические деятели; state and public leaders and politicians; политическое развитие; political development; Османская империя; Osman Empire; Турция; Turkey
Предм.рубрики : Стамболов Стефан Николов; Болгария респ.; История; 1877-1900
Рубрики ИНИОН : A0309310395; B1050

Запись 12 из 22

Тип документа: многотомник **Язык:** болгарский
Шифр: 13803-21
Български държавници (1878-1918) / Пантев А., Танкова В., Стателова Е. и др. - С.: Век 22, [199-] Кн.1. - 236 с., портр.
Аннотация : Болгарские государственные деятели периода 1878-1918 гг.: биографии.
Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; государственные и общественно-политические деятели; state and public leaders and politicians; биографии; biographies **Предм.рубрики :** Болгария респ.; История 1877-1900 - Биографии; Болгария респ.; История; 1901-1918 - Биографии
Рубрики ИНИОН : A0309310395; B1050

Запись 13 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский
Шифр: 42457642
Кръгла маса по въпросите на образованието по история / Димитров И., Пантев А., Семков М. и др. // История. - С., 1995. - Г. 4, бр. 3. - С. 1-13
Аннотация : Круглый стол журнала "История" по вопросам исторического образования в средней школе, София, 6 декабря 1994 г.
Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; историческая наука; historical science; преподавание; teaching; конференции ; conferences
Рубрики ИНИОН : A030113; A030145

Запись 14 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский
Шифр: 001649613
Пантев, П.; Рачев, В.; Цачевски, В.
България и Балканите в общата политика в областта на външните отношения и сигурността на Европейския съюз. - С., 1995. - 44 с. - (Изс-лед. студия / Инст. за изследване на сигурността и междунар. отношения; 1)
Аннотация : Проблема европейской безопасности в политике Европейского Союза с 1989 г., место в ней балканских стран и, в частности, Болгарии.
Ключевые слова: балканские страны; Balkan states; Болгария; Bulgaria;

международные отношения; international relations; ЕС; европейская безопасность; European security

Предм.рубрики : Европейский Союз; и балканские страны; Европейская безопасность; Болгария респ.; Внешняя политика; 1989 -; Балканские страны; Внешняя политика; 1989-

Рубрики ИНИОН : A0309553503; C5351

Запись 15 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 048759611

Пантев, А.

Българският април 1876 в Англия и САЩ. - С.: Иван Вазов, 1996. - 256 с., ил.

Аннотация : Отношение политических и дипломатических кругов Великобритании и США к национально-освободительному движению в Болгарии, к Апрельскому восстанию 1876 г. и его подавлению.

Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; Апрельское восстание 1876; Великобритания; Great Britain; США; USA; национально-освободительное движение; national liberation movement; внешняя политика; foreign policy; Османская империя; Osman Empire; Турция; Turkey

Предм.рубрики : Апрельское восстание (Болгария) 1876; Позиция США; Апрельское восстание (Болгария) 1876 - Позиция Великобритании; Великобритания; Внешняя политика; Болгария; США; Внешняя политика; Болгария

Рубрики ИНИОН : A0309310395; B1410; A0309310395; B6840; A0309310395; B1050

Запись 16 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 010249711

Стателова, Е.; Пантев, А.

Съединението на Княжество България и Източна Румелия 1885 година. - С.: Просвета, 1995. - 199 с. Библиогр.: с.185-196.

Аннотация : Внешне- и внутривполитические условия объединения Болгарского княжества и Восточной Румелии; отношение европейских государств к объединению.

Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; политическая история; political history; международные отношения; international relations; внутренняя политика; domestic policy; национально-государственное строительство; national and state building; европейские страны; European Countries

Предм.рубрики : Болгария респ.; История; 1877-1900

Рубрики ИНИОН : A0309310395; B1050

Запись 17 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 033409712

Пантев, А.; Глушков, Х.; Мишев, Р.

История на новото време. - Велико Търново: Абагар, 1995. - 526 с. Библиогр.: с.447-450, 523-524.

Аннотация : История нового времени.

Ключевые слова: учебные издания; textbooks; страны мира; countries of the world; история; history

Предм.рубрики : Новая история; Учебники и пособия

Рубрики ИНИОН : A03093103

Запись 18 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский

Шифр: 05147642

Пантев, А.

Граници и идентичности на Балканите в историческа ретроспекция // Международн. отношения. - София, 1999. - Г. 28, кн. 4. - С. 37-52

Аннотация : Геополитические и этнические факторы в истории появления и утверждения границ на Балканах от средневековья до наших дней.

Ключевые слова: балканские страны; Balkan states; народы Юго-Восточной Европы; границы; borders; этнические отношения; ethnic relations; этнические границы; этническая идентичность; ethnic identity; этнополитология; историческая топография; historical topography; геополитика; geopolitics

Рубрики ИНИОН : A0361919141

Запись 19 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 014440012

Пантев, А.; Гаврилов, Б.

100-те най-влиятелни чужденци в българската история. - С.: Репортер, 1999. - 359 с., ил. Азб. указ. на имената: с. 352-359.

Аннотация : 100 иностранных деятелей в истории Болгарии (государственные деятели, дипломаты, путешественники, историки, миссионеры), 7-20 вв. Биографии.

Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; история; history; политические деятели; political actors; дипломаты; diplomats; путешественники; travelers; историки; historians; миссионерство; missionary; биографии; biographies

Предм.рубрики : Болгария респ; История; Всемирная история; Биографии

Рубрики ИНИОН : A03090395; B1050

Запись 20 из 22

Тип документа: монография **Язык:** болгарский

Шифр: 070420011

Начович, Г.

Из дневниците / Съст. Пантев А., Игов Н. - С.: Унив. изд-во "Св. Климент Охридски", 1999. - 270 с. Показалец на личните имена: с.258-270.

Аннотация : Публикация дневников за 1884-1898 гг. политического и государственного деятеля Болгарии Г.Начовича (1845-1920 гг.).

Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; история; history; политические деятели; political actors; источники; sources; дневники; diaries

Предм.рубрики : Политические деятели; Болгария; Болгария респ; История; 1877-1900 - Воспоминания, записки и т п

Рубрики ИНИОН : А0309310395; В1050

Запись 21 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский

Шифр: 065240011

Пантев, А.

Стратегическата стойност на България в коалициите на Великите сили (1881-1897) // Модерна България. - С., 1999. - С. 41-62

Аннотация : Стратегическое значение Болгарии в геополитических планах великих держав, их союзов и коалиций в 1881-1897 гг.

Ключевые слова: Болгария; Bulgaria; международное положение; геополитика; geopolitics; европейские страны; European Countries; великие державы; great powers; внешняя политика; foreign policy

Рубрики ИНИОН : А0309310395; В1050; А0309310395; В2460

Запись 22 из 22

Тип документа: статья **Язык:** болгарский

Шифр: 103750111

Пантев, А.

Модерният национализъм като продукт на Великата френска революция // Европа и България. - С., 2000. - С. 315-334

Аннотация : Национализм 19-20 вв. как продукт Великой французской революции 1789 г., как политическая доктрина и массовая гражданско-политическая психология.

Ключевые слова: европейские страны; European Countries; национализм; nationalism; теория; theory; общественное сознание; social consciousness; Великая французская революция; историческое значение; historical significance

Рубрики ИНИОН : А03093103; А03095503

**Library of Congress
Online Catalog**

<http://catalog.loc.gov/webvoy.htm>

DATABASE: Library of Congress Online Catalog

YOU SEARCHED: Author/Creator Browse = andrei pantev

SEARCH RESULTS: Displaying 1 through 28

[1] Bulgarski durzhavnitsi / **Andrei Pantev** ... [et al.]. 1995

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

CALL NUMBER: DR66 .B84 1995

[2] **Moderniiat istorik** : vuobrazhenie, informiranost, pokoleniia / sustaviteli Kostadin Grozev i Todor Popnadelev. 1999

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

CALL NUMBER: D359 .M59 1999

[3] Plovdiv po putia kum moderniia sviat : [sbornik s dokladi ot natsionalna nauchna konferentsiia ... 20-21 mai 1998 g., Plovdiv / nauchen rukovoditel **Andrei Pantev**]. 1998

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

CALL NUMBER: DR98.P55 P588 1998

[4] Stefan Stambolov v spomeni na suvremennitsi / sustaveteli Stoiko Tonev i Daniela Davcheva ; pod redaktsiia na **Andrei Pantev**. 1992

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

CALL NUMBER: DR85.5.S7 S75 1992

[5] International Congress on Bulgarian Studies (1st : 1981 : Sofiia, Bulgaria) Dokladi : istoriia i suvremenno sustoianie na bulgaristikata / Purvi Mezhdunaroden kongres po bulgaristika, Sofiia 23 mai-3 iuni 1981 ; [glavna redaktsiia Pantelei Zarev ... et al. ; redaktsiia Krumka Sharova, **Andrei Pantev**, Mari 1982

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

CALL NUMBER: DR66.95 .I57 1981a

[6] Nachovich, Grigor, 1845-1920. Iz dnevnitsite / Grigor Nachovich ; sustaviteli **Andrei Pantev**, Nikolai Igov. 1999

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms

CALL NUMBER: DR83.2.N33 A3 1999

[7] **Pantev, Andrei Lazarov**. 100-te nai-vliiatelni chuzhdentsi v bulgarskata

- istoriia : sus 112 illiustratsii / Andrei Pantev, Borislav Gavrilov. 1999
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DR66 .P36 1999
- [8] **Pantev, Andrei Lazarov.** Amerikanskata burzhoazna revoliutsiia. 1977
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: E210 .P36
- [9] **Pantev, Andrei Lazarov.** Angliia sreshtu Rusiia na Balkanite. 1972
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DA47.65 .P36
- [10] **Pantev, Andrei Lazarov.** Bulgarska istoriia v evropeiski kontekst / Andrei Pantev. 2000
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DR72 .P36 2000
- [11] **Pantev, Andrei Lazarov.** Bulgarskiiat april 1876 v Angliia i SASht / Andrei Pantev. 1996
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DR83.76.P83 P36 1996
- [12] **Pantev, Andrei Lazarov.** Bulgarskiiat vupros v SASht 1876-1903 : spetskurs-lektsii / Andrei Pantev. 1984
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: D376.U6 P36 1984
- [13] **Pantev, Andrei Lazarov.** Bulgarskiiat vupros vuv Velikobritaniia, 1876-1878 / Andrei Pantev. 1981
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DR73.G7 P36
- [14] **Pantev, Andrei Lazarov.** Drugata versiia / Andrei Pantev. 1998
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: D13 .P344 1998
- [15] **Pantev, Andrei Lazarov.** Evropa mezhdue dve revoliutsii, 1799-1848 : skhodnosti, paraleli, razlichii / Andrei Pantev. 1989
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: D363 .P35 1989
- [16] **Pantev, Andrei Lazarov.** Grazhdanskata voina v SASht, 1861-1865 / Andrei Pantev, Violina Pavlova. 1989
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: E456 .P36 1989
- [17] **Pantev, Andrei Lazarov.** Istoricheskata bulgaristika v Angliia i SASht 1856-1919 : nauchni i politicheski aspekti / Andrei Pantev. 1986

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DR73.G7 P363 1986

[18] **Pantev, Andrei Lazarov.** Istoricheskata evoliutsiia na politicheskata demokratiia / Andrei Pantev. 1997

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: JC421 .P344 1997

[19] **Pantev, Andrei Lazarov.** Istoricheski mnogotochiia / Andrei Pantev. 1999

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: D16.8 .P155 1999

[20] **Pantev, Andrei Lazarov.** Istoriia na novoto vreme / Andrei Pantev, Khristo Glushkov, Radoslav Mishev. 1994

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: D208 .P35 1994

[21] **Pantev, Andrei Lazarov.** Razhdaneto na modernata demokratiia / Andrei Pantev. 1992

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: JC421 .P345 1992

[22] **Pantev, Andrei Lazarov.** Ritsar ili chudovishte : iz istoricheskite putishta na moderniiia natsionalizum / Andrei Pantev. 1993

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: D217 .P36 1993

[23] **Pantev, Andrei Lazarov.** SASht i Bulgariia po vreme na Purvata svetovna voina / Andrei Pantev, Petko Petkov. 1983

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: E183.8.B8 P36 1983

[24] **Pantev, Andrei Lazarov.** Uiliam Gladston i bulgarite : politika na pravedna strast / Andrei Pantev, Rumen Genov. 1999

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DA563.4 .P28 1999

[25] **Pantev, Andrei Lazarov.** Vek na burzhoazni revoliutsii / Andrei Pantev. 1982

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: D228 .P35 1982

[26] **Pantev, Andrei Lazarov.** Za Stefan Stambolov v chasa na Bulgariia : statii, eseta, ochertsii / Andrei Pantev. 1995

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DR85.5.S7 P36 1995

[27] **Pantev, Andrei Lazarov.** Zashto dve Ameriki / Andrei Pantev. 1991

ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: E18 .P35 1991

[28] Statelova, Elena Boianova. Suedinenieto na kniazhestvo Bulgariia i iztochna Rumeliia 1885 godina / Elena Statelova, **Andrei Pantev**. 1985
ACCESS: Jefferson or Adams Bldg General or Area Studies Reading Rms
CALL NUMBER: DR95.R8 S78 1985

Brooklyn Public Library Kids Catalog

[http://catalog.brooklynpubliclibrary.org:90/kids/10,505,713,784/search/
dbulgaria/dbulgaria/1,1,1,B/frameset&FF=dbulgaria+biography&1,1,](http://catalog.brooklynpubliclibrary.org:90/kids/10,505,713,784/search/dbulgaria/dbulgaria/1,1,1,B/frameset&FF=dbulgaria+biography&1,1,)

Author: Pantev, Andrei Lazarov.

Title: 100-te nai-vliiatelni chuzhdentsi v bulgarskata istoriia : sus 112 illiustratsii / Andrei Pantev, Borislav Gavrilov.

Pub info: Sofiia : Izd-vo "Reporter", 1999.

Call # BUL 920.0499 P

STATUS: Consult Librarian

Descript 359 p. : ill. ; 25 cm.

Note: Includes index.

Subject: Bulgaria -- Biography. Bulgaria -- History -- Biography.

Add author: Gavrilov, Borislav.

Alt title: Stote nai-vliiatelni chuzhdentsi v bulgarskata istoriia

ISBN 9548102358

SUMMIT

THE ORBIS CASCADE ALLIANCE UNION CATALOG

[http://orbis.uoregon.edu/search/a+pantev/apantev/1,4,17,B/exact&FF=
apantev+andrei+lazarov&13,13](http://orbis.uoregon.edu/search/a+pantev/apantev/1,4,17,B/exact&FF=apantev+andrei+lazarov&13,13)

Pantev Andrei Lazarov

1. **Angliia Sreshtu Rusiia Na Balkanite. 1879-1894. [Izsledvane]** 1972
2. **Bulgarskiiat April 1876 V Angliia I SASht** / Andrei Pantev 1996
3. **Bulgarskiiat Vupros V SASht 1876-1903 : Spetskurs-Lektsii** / Andrei Pantev 1984
4. **Dokladi : Istoriia I Suvremenno Sustoianie Na Bulgaristikata/** Purvi Mezhdunaroden Kongres Po Bulgaristika, Sofiia 23 Mai-3 Iuni 1981 ; [Glavna

Redaktsiia Pantelei 1982-

5. **Godini Na Demokratsiia?** / Andrei Pantev 1992

6. **Istoricheskata Bulgaristika V Angliia I SASht 1856-1919 : Nauchni I Politicheski Aspekti** / Andrei Pantev 1986

7. **Istoricheskata Evoliutsiia Na Politicheskata Demokratsiia** / Andrei Pantev 1997

8. **Istoriia Na Novoto Vreme**/ Andrei Pantev, Khristo Glushkov, Radoslav Mishev c1995

9. **Iz Dnevniitsite**/ Grigor Nachovich ; Sustaviteli Andrei Pantev, Nikolai Igov 1999

10. **Moderniiat Istorik : Vuobrazhenie, Informiranost, Pokoleniia** / sustaviteli Kostadin Grozev I Todor Popnadelev 1999

11. **Razhdaneto Na Modernata Demokratsiia** / Andrei Pantev 1992?

12. **Ritsar Ili Chudovishte : Iz Istoricheskite Putishta Na Moderniia Natsionalizum** / Andrei Pantev 1993

13. **Zashto Dve Ameriki** / Andrei Pantev 1991

14. 100 te nai vliiatelni bulgari v nashata istoriia / **Pantev,A** , S : Reporter, 1997

Германия

The Online Catalogue of the Berlin State Library - Prussian Cultural Heritage StaBiKat

<http://sbbweb1.sbb.spk-berlin.de:8080/LNG=EN/DB=1/>

1. **100-te naj-vlijatelni cuzdenci v b°algarskata istorija** / Andrej Pantev. - Sofija : Izdat. Reporter, 1999

2. **Drugata versija** / Andrej Lazarov Pantev. - Sofija : Izdat. Zacharij Stojanov, 1998

3. **B°algarskijat april 1876 v Anglija i SASht** / Andrej L. Pantev. - 1. izd. – Sofija : Izdat. K°asta Ivan Vazov, 1996

4. **Za Stefan Stambolov v casa na B°algarija : statii, eseta, ocerci** / Andrej L.

Pantev. - 1. izd. – Sofija : Edem 21, 1995

5. **S^oaedinenieto na Knjazestvo B^oalgarija i Iztocna Rumelija 1885 godina** / Elena B. Statelova. - Izd. 2. - Sofija : Izdat. Prosveta, 1995

6. **Istorija na Novoto vreme** / Andrej L. Pantev. - Veliko T^oarnovo : Izdat. Abagar, 1994

7. **B^oalgarski d^oarzavnici ; 1** / Andrej L. Pantev. - 1993

8. **Godini na demokracija?** / Andrej L. Pantev. - 1. izd. – Sofija : Izdat. K^oasta Edem 21, 1992

9. **Zasto dve Ameriki** / Andrej L. Pantev. - Sofija : Izdat. na B^oalgarskata Akad. na Naukite, 1991

10. **Evropa mezdru dve revoljucii : 1799 - 1848 ; schodnosti, paraleli, razlicija** / Andrej L. Pantev. - 1. izd. – Sofija : Izdat. Nauka i Izkustvo, 1989

11. **Istoriceskata b^oalgaristika v Anglija i SAS^t 1856 - 1919 : naucni i polit. aspekti** / Andrej L. Pantev. - 1. izd. - Sofija : Izdat. Nauka i Izkustvo, 1986

12. **S^oaedinenieto na Knjazestvo B^oalgarija i Iztocna Rumelija 1885 godina** / Elena B. Statelova. - Izd. 1. - Sofija : D^oarzavno Izdat. Narodna Prosveta, 1985

13. **Balgarskijat v^oapros v^oav Velikobritanija : 1876-1878** / Andrej Pantev. - 1. izd. - Sofija : Izd. na Otecestv. Front, 1981

14. **B^oalgarski d^oarzavnici : (1878 - 1918)** / Andrej L. Pantev. - Sofija : Vek 22

South West Germany Library Consortium:

Union Catalog

Library Service Center Baden-Württemberg

<http://www.bsz-bw.de/wwwroot/e.opac.html>

1. Razdaneto na modernata demokracija / Andrej Pantev

Author/editor: *Pantev, Andrej L.*

Published: Sofija: Izd. Kaska, Vek 22, ca. 1992

Pages: 226 S.

ISBN: 954-416-070-1

Title identification number: 5076397

2. Saedinenieto na knjazestvo Balgarija i iztocna rumelija 1885 godina / Elena Statelova ; Andrej Pantev

Author/editor: *Statelova, Elena Pantev, Andrej L*

Published: Sofija: Prosveta, 1995

Pages: 197 S.

ISBN: 954-01-0672-9

Title identification number: 5450054

3. Balgarski darzavnici / Andrej Pantev ...

Author/editor: *Pantev, Andrej L.*

Published: Sofija: Vek 22

Subjects: g.Bulgarien | s.Politiker | z.Geschichte 1878-1918 | f.Biographie

Title identification number: 5500805

4. Istoriceskata balgaristika v Anglija i Sasc 1856-1919 : [naucni i politiceski aspekti] / Andrej Pantev. - 1. izd.

Author/editor: *Pantev, Andrej L.*

Published: Sofija: Izd. Nauka i Izkustvo, 1986

Pages: 260 S.

Title identification number: 5533719

Великобритания

British Union Catalog - COPAC

<http://copac.ac.uk/>

1. 100-te nai-vliiatelni chuzhdentsi v bulgarskata istoriia : sus 112 illiustratsii / Andrei Pantev, Borislav Gavrilov . 1999
2. Amerikanskata burzhoazna revoliutsiia 1776-1789 / Andrei Pantev . 1977
3. Angliia sreshtu Rusiia na Balkanite, 1879-1894 / Andrei Lazarov Pantev . 1972
4. Angliia sreshtu Rusiia na Balkanite : 1879-1894. [Izsledvane] / [by] Pantev, Andrei lazarov . 1972
5. Britain and Bulgaria, 1879-1915 / Andrei Pantev . 1980
6. Bulgarska istoriia v evropeiski kontekst / Andrei Pantev . 2000
7. Bulgarski durzhavnitsi : 1878-1918 / Andrei Pantev ... [et al.] . 1995
8. Bulgarskiiat april 1876 v Angliia i SASht / Andrei Pantev . 1996
9. Bulgarskiiat vupros v SASht 1876-1903 : spetskurs-lektsii / Andrei Pantev . 1984
10. Bulgarskiiat vupros vuv Velikobritaniia : 1876-1878 / Andrei Pantev . 1981

11. Dokladi : istoriiGag i suvremenno sustoiGagnie na bulgaristikata / Purvi Mezhdunaroden kongres po bulgaristika, SofiiGag 23 mai-3 iGugni 1981 ; [glavna redaktGsgiiGag Pantelei Zarev ... et al ; redaktGsgiiGag Krumka Sharova, Andrei Pantev, MariiGag Veleva ; sustavitel BuiGagn OgniGagnov] . 1982
12. Drugata versiia / Andrei Pantev . 1998
13. Evropa mezhdu dve revoliGugtGsgii, 1799-1848 : skhodnosti, paraleli, razlichiiGag / Andrei Pantev . 1989
14. Evropa mezhdu dve revoliutsii, 1799-1848 : skhodnosti, paraleli, razlichiiia / Andrei Pantev . 1989
15. Godini na demokratGsgiiGag? / Andrei Pantev . 1992
16. Godini na demokratsiia? / Andrei Pantev . 1992
17. Istoricheskata bulgaristika v Angliia i SASHCH 1856-1919 : nauchni i politicheski aspekti / Andrei Pantev . 1986
18. Istoricheskata bulgaristika v Angliia i SASht 1856-1919 : nauchni i politicheski aspekti / Andrei Pantev . 1986
19. Istoricheskata evoliutsiia na politicheskata demokratsiia / Andrei Pantev . 1997
20. Istoricheski mnogotochiia / Andrei Pantev . 1999
21. Istoriia na Bulgariia : 681-1944 / Petur Angelov, Dimitur Sazdov, Ivan Stoianov ; retsenzent Andrei Pantev . 2003
22. Istoriia na novoto vreme / Andrei Pantev, Khristo Glushkov, Radoslav Mishev . 1994
23. Leksii po spravnitelna istoriia / Andrei Pantev . 1995
24. Moderniiat istorik : vuobrazhenie, informiranost, pokoleniia / sustaviteli Kostadin Grozev i Todor Popnadelev . 1999
25. Plovdiv po putia kum moderniia sviat / [nauchen rukovoditel Andrei Pantev] . 1998
26. Plovdiv po putia kum moderniia sviat : sbornik s dokladi ot natsionalna nauchna konferentsiia ... 20-21 mai 1998 g., Plovdiv / [nauchen rukovoditel Andrei Pantev] . 1998
27. Razhdaneto na modernata demokratsiia / Andrei Pantev . 1992
28. RevoliGugtGsgii i reformi v Zapadna Evropa i Severna Amerika XVII-

XVIII vek / Andrei Pantev . 1993

29. SASht i Bulgariia po vreme na Purvata svetovna voina / Andrei Pantev, Petko Petkov . 1983

30. SASht i Bulgariia po vreme na Purvata svetovna voina / Andrei Pantev, Petko Petkov . 1983

31. Stefan Stambolov v spomeni na suvremennitsi / sustaveteli Stoiko Tonev i Daniela Davcheva ; pod redaktsiata na Andrei Pantev . 1992]

32. Suedinenieto na kniazhestvo Bulgariia i iztochna Rumeliia 1885 godina / Elena Statelova, Andrei Pantev . 1995

33. Ubiistvoto na Stefan Stambolov : nakazatelno delo No.1103 : protokol i prisuda / [sustavitel Nikolai Igov, avtor na predgovora Andrei Pantev] . 1995

34. Uiliam Gladston i bulgarite : politika na pravedna strast / Andrei Pantev, Rumen Genov . 1999

35. Za Stefan Stambolov v chasa na Bulgariia : statii, eseta, ochertsii / Andrei Pantev . 1995

36. Zashto dve Ameriki / Andrei Pantev . 1991

Oxford holdings information

<http://www.copac.ac.uk/copac/wzgw?f=c&crns=070015052637&id=5577950&rsn=1&m=1&lib=Oxford>

100-te nai-vliiatelni chuzhdentsi v bulgarskata istoriia : sus 112 illiustratsii / **Andrei Pantev**, Borislav Gavrilov.

Location: Bodleian BOD Bookstack

Classmark: M02.E05980

Status: In place

British Library Holdings Information

1. 100-te nai-vliiatelni chuzhdentsi v bulgarskata istoriia : sus 112 illiustratsii / **Andrei Pantev**, Borislav Gavrilov

Local information: British Library - St. Pancras Reading Rooms ; YA.2002.a.2303

Канада

NATIONAL LIBRARY OF CANADA

<http://www.nlc-bnc.ca/index-e.html>

1. Istoricheskata evol_i_u_t_si_i_a na politicheskata demokra_t_si_i_a / Andre_i Pantev.
2. Grazhdanskata vo_ina v SASht : 861-1865 / Andre_i Pantev, Violina Pavlova.
3. Drugata versi_i_a / Andre_i Pantev.
4. B_ulgarski d_urzhavni_t_si / Andre_i Pantev ... [et al.] .
5. B_ulgarski_i_at april 1876 v Angli_i_a i SASht / Andre_i Pantev.
6. S_uedinenieto na kn_i_azhestvo B_ulgari_i_a i iztochna Rumeli_i_a 1885 godina / Elena Statelova, Andre_i Pantev.
7. SASht i B_ulgari_i_a po vreme na P_urvata svetovna vo_ina / Andre_i Pantev, Petko Petkov.
8. S_uedinenieto na kn_i_azhestvo B_ulgari_i_a i iztochna Rumeli_i_a 1885 godina / Elena Statelova, Andre_i Pantev.
9. Zashto dve Ameriki / Andre_i Pantev.
10. Evropa mezhdu dve revol_i_u_t_sii, 1799-1848 : skhodnosti, paraleli, razlich_i_a / Andre_i Pantev.
11. Pantev, Andre_i Lazarov. Istoricheskata b_ulgaristika v Angli_i_a i SASht_1856-1919 : nauchni i politicheski aspekti / Andre_i Pantev. 1. izd. -- Sofi_i_a : Izd-vo Nauka i izkustvo, 1986.
12. Moderni_i_at istorik : v_uobrazhenie, informiranost, pokoleni_i_a / s_ustaviteli Kostadin Grozev i Todor Popnadelev. 1. izd. -- Sofi_i_a : IK Daniela Ubenova, 1999.
13. Pantev, Andre_i Lazarov. Godini na demokratsi_i_a? / Andre_i Pantev. 1. izd. -- Sofi_i_a : Izdatelska k_ushta "Edem 21", 1992.
14. Pantev, Andre_i Lazarov. Vek na burzhoazni revol_i_u_t_sii / Andre_i Pantev. 1. izd. -- Sofi_i_a : D_urzh. izd-vo "Narodna prosveta," 1982.
15. Pantev, Andre_i Lazarov. 100-te na_i-vli_i_atelni chuzhden_t_si v b_ulgarskata istori_i_a : s_us 112 ill_i_ustra_t_sii / Andre_i Pantev, Borislav Gavrilov. -- Sofi_i_a : Izd-vo "Reporter", 1999.

16. Plovdiv po p_ut_i_a k_um moderni_i_a sv_i_at : [sbornik s dokladi ot na_t_sionalna nauchna konferen_t_si_i_a ... 20-21 ma_i 1998 g., Plovdiv / nauchen r_ukovoditel Andre_i Pantev]. -- Plovdiv : "P_utishta", 1998.
17. Pantev, Andre_i Lazarov. Grazhdanskata vo_ina v SASht, 1861-1865 / Andre_i Pantev, Violina Pavlova. Izd. 1. -- Sofi_i_a : D_urzh. izd-vo "Nar. prosveta", 1989.
18. International Congress on Bulgarian Studies (1st : 1981 : Sofi_i_a, Bulgaria). Dokladi : istori_i_a i s_uvremenno s_ustoi_anie na b_ulgaristikata / P_urvi Mezhdunaroden kongres po b_ulgaristika, Sofi_i_a 23 ma_i-3 _i_uni 1981 ; [glavna redak_t_si_i_a Pantele_i Zarev ... et al. ; redak_t_si_i_a Kr_umka Sharova, Andre_i Pantev, Mari_i_a Veleva ; s_ustavitel Bu_i_an Ogn_i_anov]. - - Sofi_i_a : B_ulgarska akademi_i_a na naukite, 1982-
19. Nachovich, Grigor, 1845-1920. Iz dnevni_t_site / Grigor Nachovich ; s_ustaviteli Andre_i Pantev, Nikola_i Igov. -- Sofi_i_a : Univ. izd-vo "Sv. Kliment Okhridski", 1999.
20. Pantev, Andre_i Lazarov. Za Stefan Stambolov v chasa na B_ulgari_i_a : statii, eseta, ocher_t_si / Andre_i Pantev. -- Sofi_i_a : Edem 21, 1995.
21. Pantev, Andre_i Lazarov. B_ulgarska istori_i_a v evrope_iski kontekst / Andre_i Pantev. 2. izd. -- Sofi_i_a : IK "Khristo Botev", 2000.
22. Pantev, Andre_i Lazarov. Uil_i_am Gladston i b_ulgarite : politika na pravedna strast / Andre_i Pantev, Rumen Genov. 1. izd. -- Sofi_i_a : TANGRA TanNakRa-Obshtob_ulgarska fonda_t_si_i_a, 1999.
23. Pantev, Andre_i Lazarov. Istoricheski mnogotochi_i_a / Andre_i Pantev. 1. izd. -- Sofi_i_a : "Vulkan-4", 1999.
24. Pantev, Andre_i Lazarov. Ri_t_sar ili chudovishte : iz istoricheskite p_utishta na moderni_i_a na_t_sionaliz_um / Andre_i Pantev. -- Sofi_i_a : Bulvest 2000, 1993.
25. Stefan Stambolov v spomeni na s_uvremenni_t_si / s_ustaveteli Sto_iko Tonev i Daniela Davcheva ; pod redak_t_si_i_ata na Andre_i Pantev. 1. izd. -- Sofi_i_a : Nauka i izkustvo, 1992.
26. Pantev, Andre_i Lazarov. B_ulgarski_i_at v_upros v SASht 1876-1903 : spe_t_skurs-lek_t_sii / Andre_i Pantev. -- Veliko T_urnovo : Velikot_urnovski universitet "Kiril i Metodi_i", 1984.
27. Pantev, Andre_i Lazarov. B_ulgarski_i_at v_upros v_uv Velikobritani_i_a, 1876-1878 / Andre_i Pantev. -- Sofi_i_a : Izd-vo na Otechestveni_i_a front, 1981.

28. Ubi_istvoto na Stefan Stambolov : nakazatelno delo no. 1103 : protokol i pris_uda / Nikola_i Igov (s_ustavitel) ; Andre_i Pantev (avtor na predgovora) ; _T_Svetanka Sokolova (redaktor). 1. izd. -- Sofi_i_a : Ares Pres, 1995.

29. Pantev, Andre_i Lazarov. Istori_i_a na novoto vreme / Andre_i Pantev, Khristo Glushkov, Radoslav Mishev. -- Veliko T_urnovo : Abagar, c1994.

30. Pantev, Andre_i Lazarov. Razhdaneto na modernata demokra_t_si_i_a / Andre_i Pantev. -- Sofi_i_a : Izdatelska k_ushta VEK 22, [1992?]

Австралия

National Library of Australia

<http://catalogue.nla.gov.au/cgi-bin/Pwebrecon.cgi?DB=local&PAGE=First>

1. Godini na demokratsiia ? : edna bulgarska istoriia / Andrei Pantev.
2. Evropa mezhdru dve revoliutsii, 1799-1848 : skhodnosti, paraleli, razlichii / Andrei Pantev.
3. SASht i Bulgariia po vreme na Purvata svetovna voina / Andrei Pantev, Petko Petkov.

Италия

ICCU

Istituto Centrale per il Catalogo Unico delle Biblioteche Italiane e per le Informazioni Bibliografiche

1. Saedinienieto na knjazestvo Balgarija i iztochna Rumelija 1885 godina / Elena Statelova, Andrej Pantev - Sofija - 1985 (IT\ICCU\MIL\0025388)

АНДРЕЙ ПАНТЕВ

Финландия

THE NATIONAL LIBRARY OF FINLAND

<http://www.lib.helsinki.fi/english/>

1. Pantev, Andrej / Angliâ sre^su Rusiâ na Balkanite 1879-1894 / 1972
2. Pantev, Andrej / B"lgarskiât v"pros v"v Velikobritaniâ 1876-1878 / 1981

Франция

French Union Catalog - ABES
Système universitaire de documentation

<http://corail.sudoc.abes.fr/LNG=EN/>

1. Istoriceski spravocnik b"lgarskite hanove i care [Texte imprimé] : ot han Kubrat do car Boris III / Andreev, Jordan / Abagar / 2001
2. B"lgarska istoriâ v evropejski kontekst [Texte imprimé] / Pantev, Andrej / "Hristo Botev" / 2000

Швеция

Union Catalogue of Swedish Libraries LIBRIS

<http://www.libris.kb.se/english/home.html>

1. Balgarskite darzavni institucii 1879-1986 : enciklopedicen spravocnik /
2. Istoriceskata balgaristika v Anglija i S... / Pantev, Andrej Lazarov –
3. Saedinenieto na knjazestvo Balgarija i i... / Statelova, Elena Bojanova –

Австрия

<http://magnum.bibvb.ac.at/ALEPH/>

1. Pantev, Andrej L. Säedinenieto na knjažestvo Bălgarija i iztočna Rumelija 1885 godina / Elena Statelova ; Andrej Pantev Sofija Verlag Narodna Prosveta Jahr 1985. 191 S. Verbund-ID-Nr. AC02356836
2. Pantev, Andrej L. 100-te naj-vlijatelni bălgari v našata istorija. 1997
3. Pantev, Andrej L. Bălgarski dăržavnici. Jahr 1996. 239 S. Illustr./Techn.Ang. Ill. Bibliotheksinfo OeNB Hauptabteilung Verbund-ID-Nr. AC02026729
4. Pantev, Andrej L. Bălgarskijat april 1876 v Anglija i SAŠT. 1996
5. Pantev, Andrej L. Godini na demokracija. 1992
6. Pantev, Andrej L. Uiljam Gladston i bălgarite. 1999
7. Pantev, Andrej L. 100-te naj-vlijatelni čuždenci v bălgarskata istorija. 1999
8. Pantev, Andrej L. Istoričeskata bălgaristika v Anglija i SAŠT, 1856 – 1919. 1986

**Osteuropäische Geschichte
Neuerwerbungsliste 4. Quartal 1998
Zur Übersicht über die Neuerwerbungslisten der SUB
Göttingen**

www.sub.uni-goettingen.de/archiv/nel/neu_103/4.htm

Pantev, Andrej

Bălgarskijat april 1876 v Anglija i SAŠT / Andrej Pantev. - 1. izd. - Sofija : Izdat. kăšta "Ivan Vazov", 1996. - 255 S. ; 21 cm

Transkriptionsvariante: Bălgarskijat april 1876 v Anglija i SASht. - Der bulgarische April 1876 in englischer und amerikanischer Sicht. - In kyrill. Schr. ISBN 954-604036-3

Standort: FMAG' 98 A 454

**Österreichische Nationalbibliothek
Einfache Suche**

1. Bălgarski dăržavnici 1 ([1996]) [1996]
2. Pantev, Andrej 100-te naj-vlijatelni bălgari v našata istorija 1997
- 3 . Pantev, Andrej Bălgarski dăržavnici
- 4 . Pantev, Andrej Bălgarskijat april 1876 v Anglija i SAŠT 1996
5. Pantev, Andrej Godini na demokracija 1992
6. Pantev, Andrej Uiljam Gladston i bălgarite 1999
- 7 . Pantev, Andrej L. 100-te naj-vlijatelni čuždenci v bălgarskata istorija 1999

Online-Katalog: Gesamtbestand - ab 1989

<http://aleph.univie.ac.at>

1. Pantev, Andrej 100-te naj-vlijatelni bălgari v našata istorija 1997

Милена Цветкова

АНДРЕЙ ПАНТЕВ
БИО-БИБЛИОГРАФИЯ

Българска
Първо издание

Научен консултант *доц. д-р Румен Генов*

Редактор *Гриша Атанасов*

Художествено оформление *Любомир Банчев*

Предпечатна подготовка *Документен център “Авангард”*

Формат 60/84/16
Печатни коли 15,25

Отпечатана в Университетско издателство
“Св. Климент Охридски” – София